

الفتن الاکبریه

۶. استغفار در رفتار و معاشرت و رفت و آمد:

- عمومی: عدم دخول به خانه غیر: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ.**
ای کسانی که ایمان آورده‌اید به خانه‌هایی که خانه‌های شما نیست داخل مشوید تا اجازه بگیرید و بر اهل آن سلام گوید این برای شما بهتر است باشد که پند گیرید (نور: ۲۷)

- **فَسأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ**: رو به مردان: (۵۳ احزاب)

- عدم استیناس در گفتگو: رو به مردان (۵۳ احزاب، ۲۳۵ بقره)

- وقار و متانت و حفظ سنگر خانه: رو به زنان: (۳۳ احزاب)

عدم تبرج: **وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا.**

و در خانه‌هایتان قرار گیرید و مانند روزگار جاهلیت قدیم زینتهای خود را آشکار نکنید و نماز برپا دارید و زکات بدهید و خدا و فرستاده‌اش را فرمان برید خدا فقط می‌خواهد آلودگی را از شما خاندان [پیامبر] بزداید و شما را پاک و پاکیزه گرداند (احزاب: ۳۳)

فلسفه پوشش سراسری زنان: (۵۹ احزاب، ۳۳ احزاب، ۶۰ نور)

■ حال به بررسی مختصر هر یک از این ابعاد می‌پردازیم:

۱. **عَفْتُ دَرِ نَگاه**: **قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ لِبَاسِهِمْ** ... (۳۰ نور)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ لِبَاسِهِنَّ ... (۳۱ نور)

غض بصر عبارتست از کف و تگه داشتن و کنترل چشم (لسان العرب / ج ۱/ ۸۲)

ولی در این آیه به معنای ستر و حفظ از نگاه و پوشش‌پوشیدن در برابر نگاه نامحرم است. (المیزان / ج ۱۵ / ص ۱۱۶ / کشف تک جلدی / ۷۲۶ / ترجمه مجمع البیان / ج ۱۷ / ص ۱۲۷). حدیثی از امام صادق (علیه السلام) این نظر را تأیید می‌کند: (کلینی، کافی، ج ۵، ص ۵۲۰)

ای پیامبر، چون زنان باایمان نزد تو آیند که [با این شرط] با تو بیعت کنند چیزی را با خدا شریک نسازند و دزدی نکنند و زنا نکنند و فرزندان خود را نکشند و بچه‌های حرامزادگی را که پس‌انداخته‌اند با بهتان [و حيله] به شوهر نبینند و در [کار] نیک از تو ناقرمائی نکنند با آنان بیعت کن و از خدا برای آنان آمرزش بخواه زیرا خداوند آمرزنده مهربان است (ممتحنه/ ۱۲)

۳. استغفار در گفتار:

- رو به مردان: (۲۳۵ بقره)

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمٌ
لِلَّهِ أَنْتُمْ سَنَذَكَّرُوهُنَّ وَلَكِنْ لَا تَأْخُذْوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَتَزَمَّرُوا
عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاخْذَرُوا وَ
اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ.

و درباره آنچه شما به طور سر بسته، از زنان [در عده وفات] خواستگاری کرده، یا [آن را] در دل پوشیده داشته‌اید بر شما گناهی نیست، خدا می‌داند که [شما] به زودی به یاد آنان خواهید افتاد، ولی با آنان قول و قرار پنهانی نگذارید، مگر آنکه سخنی پسندیده بگویید و به عقد زناشویی تصمیم نگیرید، تا زمان مقرر به سر آید و بدانید که خداوند آنچه را در دل دارید می‌داند پس، از [مخالفت] او بترسید و بدانید که خداوند آمرزنده و بردبار است (بقره/ ۲۳۵)

- رو به زنان: - محتوایی: (۳۲ احزاب)

- ظاهری: (۲۲ احزاب)

۴. استغفار در بدن:

- رو به مردان: (۳۰ نور)

- رو به زنان: (۳۱ نور)

- ۵۹ احزاب: عدم آشکار کردن زینت: (۳۱ نور، خمر: ۳۱ نور، جلباب: ۵۹ احزاب).

۵. استغفار در راه رفتن:

- رو به زنان: (۳۱ نور)

- رو به زنان: تمشی علی استحباء: (۲۵ قصص)

در سوره احزاب به زنان توصیه می شود که صلبی خود را نرم نکنند تا افرادی را که در قلبهایشان مرض است به طمع نیندازند این مسأله اشاره ای به فلسفه حجاب است که در آینده به آن خواهیم پرداخت و سپس توصیه می کند قول معروف و مناسب داشته باشند.

۳. استعفاف در راه رفتن:

۳۱ - نور . و لا یضربن یارجلین : پاهایشان را نکوبند تا زینتهای مخفی آنان آشکار شود.

۳۵ - قصص ، تمشی علی استخیاء : دختر (شعیب) با حیامورزی در برابر موسی (علیه السلام) ، راه می رفت .

۴. عفت در رفتار و معاشرت که یکی از ابعاد بسیار مهم برقراری نظام عفت در جامعه اسلامی است که خود دارای ابعاد زیر است :

عدم تجز زن : درباره تبحر تحقیق چنین آورده است : (ج ۱ / صفحه ۲۴۲) ریشه این ماده واحد است و عبارتست از ظهور و جلب توجه کردن هر چیزی که ظهور دارد و در جلب توجه بر چیزهای دیگر ، پیشی می گیرد ، برج نام دارد . به همین اعتبار به قصر بلند و مرتفع برج گفته می شود و زنی که زینت و آرایش کرده و محاسن و زیباییهایش را برای بیگانگان آشکار کرده و آنها را جلب خود نموده تبحر کرده است . و نیز ستاره ای که در آسمان آشکار شود و نورش جلوه گری کند ، برج نام دارد .

در قرآن کریم به فلسفه دستورهای عفاف و حجاب اشاره شده است که قبلاً بدان اشاره داشتیم اینک مفصلاً به آن می پردازیم : ذلک لئلا یعرفن فلا یؤذین - فیقطع الذی فی قلبه مرض .

قرآن در سوره احزاب می فرماید : زنان با رعایت پوشش ، به خوبی و نیکی شناخته می شوند و مورد آزار و اذیت قرار نمی گیرند اینک با ذکر چند مثال ، در صدد روشن کردن مطلب برمی آیم : همانطور که بشر برای راحتی و زیبایی و محافظت و مصون ماندن از مزاحمت و خطر ، از پرده بهره می گیرد ، اگرچه استفاده از پرده محدودیت دید و منظر را ، به همراه دارد ولی با این وجود چون محدودیتی است برای مصونیت و اسارتی است با هدف آزادی بزرگتر و مهم تر ، عملی عاقلانه و پسندیده است یا مثلاً پوشیده لباسهای گرم و کلفت در فصل زمستان اگرچه ابتداءً مطلوب نیست ولی همه عاقلان جهان خرید لباس گرم و استفاده از آن در فصل سرما را ، علیرغم زحمتی که برای آسان به وجود می آورد ، تأیید می کنند چراکه انتخاب و ترجیح یک مزاحمت کوچک برای بدست آوردن یک فایده و سود بزرگ که همان حفظ از سرما و بیماری است کاری عاقلانه و صحیح است .

توصیه قرآن به زنان نیز به همین صورت است که عقل حکم می کند که زنان برای اینکه مورد آزار و اذیت قرار نگیرند و برای حفظ خود از خطر تعرض نامحرمین ، محدودیت و زحمت حجاب را به جان بخرند و برای یک فایده بزرگتر (آزادی از سوء استفاده جنسی) یک فایده کوچکتر (راحتی و بی حجاب بودن) را کنار بگذارند .

مسأله مهم دیگر این است که احکام تابع مصالح است . ممکن است همه کسانی که با ما برخورد می کنند مرض قلبی نداشته باشند یا به یک اندازه مرض نداشته باشند ولی وجود حتی یک مریض ، احتمال تعرض را ایجاد می کند همان یک احتمال رعایت احتیاط را عقلانی می کند . مثلاً در مسأله رانندگی اگر ما در حالی که چراغ در چهارراه وجود ندارد یا قرمز است ، از چهارراه عبور کنیم احتمال بروز تصادف صد درصد نیست ، حتی گاه در مواقع خلوت ۱٪ است . ولی همان ۱٪ مسأله رعایت احتیاط و نوبت را عقلانی می کند .

درباره ضرورت حجاب و پوشش هم ، همین مصلحت وجود دارد . چون در جامعه ، مشخص نشده است که چه کسی مریض قلبی است و چه کسی سالم است و چه کسی قصد تعرض دارد به بانوان و یا سوءاستفاده از معاشرت با آنان را دارد و چه کسی بی غرض

باید توجه داشت همانطور که قبلاً نشان دادیم ، این آیات ، بعد از آیات مربوط به ورود به خانه غیر ، قرار دارد .

پوشش برای مردان فقط شامل عورت می شود . ولی برای زنان علاوه بر عورت ، پوشش در ادامه آیات نور ، چنین بیان شده است :

و لا یبدین زینتهن الا ما ẓہر منها

و زینت خود را (مواضع زینت) ظاهر نکنند مگر آن زینتها که ظاهر می شود .

و لیضربن یخمرهن علی جویهن

و باید قسمتی از روسری هایشان را بر گریهانشان بیندازند .

با توجه به حرف « ب » در یخمرهن ، قسمتی از روسری قابل برداشت است .

و لا یبدین زینتهن الا لبعولتهن ، او ابائهن او اباء بعولتهن ، او اینانها را بخواه بخواهند و زینتهای خود را جز در برابر شوهرانتان ، پدران ، پدران همسر ، پسران ، پسران همسر ،

او اخوانهن او ابناء اخوانهن او ابناء اخوانهن او ما ملکت ایمانهن او التابعین غیر اولی الاربه : (من الرجال اولا المفضل الذین لم یظهروا علی عورات النساء) برادران ، برادرزادگان ، خواهرزادگان ، زنان مسلمان ، بردگان ، مردان بی نیاز به همسر و لا یضربن یارجلین لیعلم ما یخفین من زینتهن ...

اطفاً که بر مسائل جنسی زنان آگاهی ندارند ، آشکار نکنند و پاهایشان را به زمین نزنند تا زینتهای مخفی آنان دانسته شود .

نکاتی در شرح و تفسیر آیه لازم الذکر است :

خمر : جمع خمار و خمار روسری و مقنعه است : (لسان العرب / ج ۴ / صفحه ۲۱۱ و اقرب الموارد ، ج ۱ / ۳۳۰)

جوب : جمع جیب یعنی گریبان و سینه وبقه است . (لسان / ج ۲ / صفحه ۲۳۳ و اقرب الموارد ، ج ۱ / ۲۱۰)

اربه : نیاز و شدت حاجت را گویند . (مفردات صفحه ۱۱ و العین تک جلدی / ص ۲۲) یعنی مردانی که به زنان نیاز ندارند که شامل مردان خنثی و مردانی که نیاز جنسی و مردانگی ندارند و یا عقل ندارند و ابله هستند ، و یا پیر و از کار افتاده هستند می شود (تبیان شیخ طوسی / صفحه ۲۳۰) . البته ارب به معنای عقل ذکر شده که در اینصورت یعنی بی عقلا و دیوانگان (العین / ۲۲)

درباره زینت چند نظریه از سوی مفسرین و فقها ایراد شده است :

۱) مقصود از زینت در آیه ، مواضع زینت است ، یعنی محل بستن زینت یعنی گردن و پا و دست و مانند آن (المیزان / ج ۱۵ / صفحه ۱۱۲)

۲) زینت بر دو قسم است : زینت ظاهری و زینت باطنی . زینت ظاهری وجه و کفین است و زینت باطنی ، غیر آن . (تبیان / ج ۷ / ۲۲۹)

۳) زینت از (زن یزین) بر وزن فعلة ، مصدری است که به معنای نوع خاص و شکل و هیئت عمل است . یعنی زینت عبارتست از نوع و شکل خاصی از زیبایی و آرایش ، اعم از زیبایی ذاتی و غرضی که به کمک وسایل آرایش و زینت آمده باشد ، که با توجه به استثنائی « الا ما ẓہر منها » یعنی زیباییهایی که خود به خود ظاهر است و در اختیار مکلف نیست و اساساً قابل پوشاندن هم نیست ، مثل قامت زیبا و مانند آن ، زیباییهای ذاتی یا غرضی قابل پوشاندن و قابل اظهار کردن ، مورد نظر شارع است (با اقتباس و تلخیص از آیات الاحکام / دکتر گرجی / صص ۱۲۴ و ۱۲۵)

- سوره اسراء آیه ۳۲ - سوره ممتحنه آیه ۱۲

۲. عفت ورزی در گفتار

در سوره بقره آیه ۲۳۵ خواننده به مردان دستور می دهد که در خواستگاری از زنان با آنان قرار پنهانی نگذارند و در صورت ملاقات با آنان گفتار معروف داشته باشند .

و با حسن نیت با آنان برخورد می کند، و چه کسی بدون پوشش کامل، دچار وسوسه و رفتار خطرناک و نادرست، برای خود و جامعه می شود و چه کسی نمی شود، مصلحت حکم می کند که در سطح عمومی این احتیاط رعایت شود. همانطور که اگر ما احتمال دزد بودن تنها یک نفر، از صد نفری را که از کنار ماشین ما عبور می کنند، می دهیم، عقل حکم می کند که درب ماشین را قفل کنیم و مصلحت نیست که بی احتیاطی کنیم. در پایان امیدوارم این گفتار در تبیین مرزهای حجاب اسلامی و تشریح فلسفه آن، توفیق یافته باشد.

■ فهرست منابع و مأخذ

۱. قرآن کریم با ترجمه فولادوند
۲. علامه طباطبائی، تفسیر المیزان، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، بیروت، لبنان، چاپ دوم، ۱۴۲۳ هـ.ق.
۳. آلوسی، تفسیر روح المعانی، دار احیاء التراث العربی، بیروت، لبنان، چاپ چهارم، ۱۴۰۵ هـ.ق.
۴. زمخشری، تفسیر کشاف، دارالمعرفه، بیروت، لبنان، چاپ اول، ۱۴۲۳ هـ.ق.
۵. طبرسی، ترجمه مجمع البیان، ترجمه دکتر احمد بهشتی، انتشارات قراهنی، تهران، ۱۳۵۴ ش.
۶. طبرسی، جوامع الجامع، دانشگاه تهران، چاپ سوم، ۱۳۷۷ ش. تهران
۷. راغب اصفهانی، مفردات، دارالکتب العربی، ۱۳۹۲، الفست مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان، تهران
۸. خلیل بن احمد فراهیدی، العین تک جلدی، دار احیاء العربی، بیروت، لبنان، چاپ اول، ۱۴۲۱ هـ.ق.
۹. ابن منظور، لسان العرب، دار احیاء التراث العربی، بیروت، لبنان، چاپ اول، ۱۴۰۸ هـ.ق.

پوشش در قرآن کریم و فلسفه آن (محقق خاتم دکتر مریم عبدالقایی)

◆ پوشش و عفاف در روایات معصومین (ع)

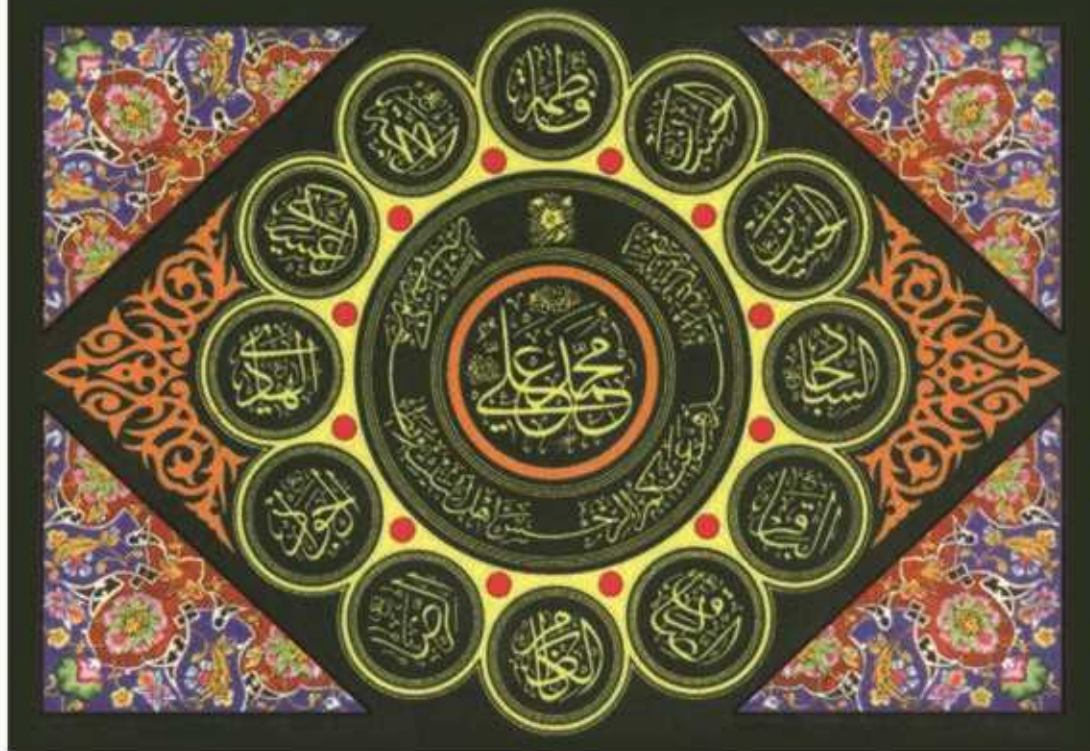
■ بشارت‌های خدا

- امام جعفر صادق (علیه السلام): اگر زن عفت داشته باشد به دنیا می‌آرزد و گر نه به خاک هم نمی‌آرزد.
- پیامبر اکرم (ص): - زنی که برای حفظ غیرت، استقامت ورزید و برای خدا وظیفه خود را به خوبی انجام داد، خداوند پاداش شهید را به او خواهد داد. (توابع راوندی، ص ۳۷، بحار الانوار، جلد ۱۰۳، ص ۲۵۰)
- پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله): پروردگارا زنانی که خود را پوشیده نگه می‌دارند، مشمول رحمت و غفران خود بگردان.
- پیامبر می‌فرمایند: «شرف مقعده ای که زن بر سر دارد از دنیا و آنچه در آن است ارزنده تر می‌باشد».
- (محمد مهدی استهبادی، پوشش زن در اسلام، ص ۱۰۴)
- قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): تصیف المرأة علی رأسها خیر من الدنيا و ما فیها؛ آن هنگام که پوشش سر زنی باشد ارزش آن از دنیا و آنچه در آن است بیشتر است. (نور الثاقبی فی الفقه الشافعی)
- امام علی (ع) می‌فرمایند: همانا حجاب متین برای آنان (زنان) متضمن سعادت است.
- امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می‌فرمایند: نکات زیبایی پاکدامنی است.
- حضرت علی (ع): پوشیدگی زن به حالش بهتر است و زیبایی اش را پایدارتر می‌سازد.
- پیامبر اکرم (ص) فرمودند: کسی که نظر به نامحرم را از خوف خداوند ترک کند، خداوند به او ایمانی عطا می‌کند که شیرینی آن را در قلبش می‌یابد.
- قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): زنان خود را، با پوشش اندام و چشم، از دیدار نامحرمان بازدارند که زنان هرچه پوشیده تر باشند سعادت‌مندتر هستند.
- (سقیة البحار ۲ / ۲۹۸)
- حضرت علی (علیه السلام) فرموده اند: حیاته المرأة لعم لحالها و لعم لجمالها؛ حفظ، حراست، پنهان کردن و دور داشتن زن از نامحرم بهترین نعمت و خوشبختی برای اوست و زیبایی، دلربایی و جذابیت او را گسترش می‌دهد.

■ سفارشات

- رسول خدا (ص) فرمودند: برای زن سزاوار نیست که هنگام بیرون رفتن از خانه اش لباسش را جمع و فشرده کند.
- حضرت علی (علیه السلام): زن باید بخیل باشد چه در خرج کردن پول شوهر و چه نسبت به عفت خود.
- رسول خدا فرمود: اگر مردی زنی را دید و ترسید رؤیت آن زن در او محبتی ایجاد کند؛ فوراً نظر خود را برگرداند و چشم به آسمان بدوزد و با خدا مناجات نماید.
- (محاسن برقی)
- حضرت علی (علیه السلام) فرمود: اگر جوانی زنی را دید و دلباخته او گردید و حس کرد در این راه ناتوان شده است دو رکعت نماز بخواند و از فضل خدا درخواست نماید تا خدای آرزویش را در آینده بر آورد.
- (بحار الانوار)
- «سئل امیرالمؤمنین بما يستعان علی غمض البصر؟ فقال بالخمود تحت سلطان المطمع علی سترک» از امیرالمؤمنین پرسیدند: به چه چیز می‌شود چشم را از مناظر شهوت انگیز پوشاند؟ فرمود: با تسلیم شدن و تحت نفوذ و محبت در آوردن برای خدائی که پنهان و آشکار را می‌داند.
- (محاسن برقی)
- قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): حمایات النساء غص الابصار حقرا لاعتراض قسیر الوهازه؛ بارزترین درجه زنان سه چیز است پوشیدن چشم، پوشیدن تمام اندام از بیگانگان، کم و با حیا از منزل بیرون شدن.
- (سقیة البحار ۲ - ۲۹۸ به نقل از ص ۱۸۲ «ازدواج مکتب لسان سازی»)

■ حد حجاب

- رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) از اسماء در حالی که جامه های نازک و بدن نما پوشیده بود رو برگردانند و گفتند: ای اسماء همین که زن به حد بلوغ رسید، سزاوار نیست چیزی از بدن او دیده شود مگر این و آن که حضرت اشاره به مع دست به پایین و صورتشان نمود

(سنن ابن داوود، ج ۴، ص ۶۲)

- امام صادق (علیه السلام): برای زن مسلمان جایز نیست که روسری و بیراهتی بر تن کند که بدنش را بپوشاند.

(وسائل الشیعه، ج ۳۰، ص ۵۲۸)

- از امام صادق (علیه السلام) سؤال شد: آیا آرنج زن تاج از قسمتهایی است که باید از نامحرم بپوشاند؟ فرمودند: بلی آنچه زیر روسری قرار گیرد و همچنین از محل دستبند به بالا باید پوشانده شود.

(مستدرک حاکم، ج ۲، ص ۵۵۸)

- امام صادق (علیه السلام) در مورد زینتهایی که جایز است زن در مقابل نامحرم ظاهر کند فرمود: صورت، و کف دو دست.

(بخاری، ج ۱۰۴، ص ۳۳ / قرب الاسناد، ص ۴۰)

- از امام صادق (علیه السلام) سؤال شد برای مرد نامحرم نگاه کردن به چه قسمت از بدن زن جایز است؟ فرمودند: چهره، دو کف دست.

(اصول کافی، ج ۵، ص ۵۲۱)

- امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: بر شما لازم است لباس ضخیم (بیرون از منزل، در برابر نامحرم) بپوشید هر کسی که لباسش نازک است دین او مثل لباس ضعیف و نازک است.

(وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۳۵۷)

■ سخن گفتن با نامحرم

- زنان نباید با صدای ترم و لطیف سخن گویند، مردی که دارای قلب بیمار است طمع می کند زنان سخن پسندیده گویند.

- امام صادق (علیه السلام) فرمودند: امام علی (علیه السلام) به زنها سلام می کرد ولی گراحت داشت از سلام کردن به زنها جوان می فرمود: از این می ترسم که از صدایش خوشم بیاید و ضرر عمل من بیشتر از اجری که طلب می کنم بشود.

(اصول کافی، ج ۲، ص ۶۴۸ وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۷۶ بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۴۳۵)

- از گفتگو و اختلاط با زنان بپرهیز، به راستی هیچ مردی با زن نامحرمی در خلوت سخن نمی گوید مگر اینکه در دل او نسبت به وی رغبت پیدا می کند.

(پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)، مرآت النساء، ص ۱۴۱ / بهشت خوبان، ص ۹۸)

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) از گفت و گو و اختلاط با زنان بیرهبز، به راستی هیچ مردی با زن نامحرمی در خلوت سخن نمی گوید مگر اینکه در دل او نسبت به وی رغبت پیدا می کند.

(مرآت النساء، ج ۱/ ۱۴۱، بهشت خوبان، ص ۹۸)

امام باقر (علیه السلام) سخن گفتن با زن نامحرم از دامهای شیطان است.

(مستدرک الوسائل، ۱۴/ ۲۷۳)

(مستدرک الوسائل، ج ۱/ ۱۴، ص ۱۲۳)

از جمله بیعتهایی که پیامبر (صلی الله علیه و آله) از زنان گرفت این بود که در خلوت با مردان مسافرت و نشست و برخاست نکنند.

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کسی که به خدا و روز واپسین ایمان داشته باشد شب را در جایی که زن نامحرم نفس او را می شنود به سر نمی برد هیچ مردی با زنی خلوت نکند مگر اینکه سومین آنها شیطان باشد.

(میزان الصلح، ص ۵۵۰۵)

■ نظر به نامحرم

پیامبر گرامی اسلام (ص) در روایتی چنین می فرماید: «هر کس به جنس مخالف نگاه آمیخته با شهوت بنماید روز رستاخیز چشمان او را پر از آتش نموده تا اینکه حساب مردم محشر به پایان رسد، آنگاه به حساب او رسیدگی خواهند کرد».

حضرت رسول اکرم (ص) فرمودند: «غضوا بصارکم ترون العجائب» یعنی: «هر کس چشم از مناظر شهوت انگیز بپوشاند مناظر ملکوتی در برابر دیدگان او مجسم خواهد شد».

حضرت داوود (ع) به فرزند خود فرمود: «ای فرزند من، در دنبال شیر حرکت کن ولی در پشت زن راه مرو که شیطان لعین گفته است، نگاه کردن کمان قوی منست و تیر یست که هرگز راه خطا نمی پوید».

حضرت امام جعفر صادق (ع) می فرماید: «النظره بعد النظره تزرع فی القلب الشهوه و کفی بها صاحبها فتنة» نگاه دوم - نگاهی که بعد از نگاه اول صورت گیرد در قلب تخم شهوت را می باشد و کافی است که صاحب نگاه را به فتنه بزرگی دچار نماید».

(وسائل الشیعه، ۲۲)

حضرت صادق (ع) می فرماید: «اول نظره لک و الثانیه علیک و لا لک و الثالثه فیها الهلاک» نظر اول به نامحرم گناهی بر تو نیست، نگاه دوم بر ضرر تو نخواهد بود و کوچکترین بهره ای برای تو ندارد و نظر سوم باعث هلاکت تو خواهد شد».

(مقدمت النکاح و أدابه)

یحیی بن زکریا از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) سؤال کردند: اولین مرحله زنا از کجا آغاز می شود و منشأ آن چیست؟ آن حضرت در پاسخ فرمودند: نگاه کردن. قرآن کریم در این باره می گوید: «لا تقربوا الزنا» به زنا نزدیک نگردید» - نظر به نامحرم تیری مسموم از تیرهای شیطان است).

(الحکم الزاهره، ج ۱/ ص ۳۰۱)

امام صادق (علیه السلام) چیه بسیار نظر به نامحرمی که حسرت و پشیمانی طولانی به دنبال دارد.

(الحکم الزاهره، ج ۱/ ص ۳۰۱)

حضرت رسول اکرم فرمود: کسی که نظر به نامحرم را از خوف خداوند ترک کند، خداوند به او ایمانی عطا می کند که شیرینی آن را در قلبش می یابد.

(الحکم الزاهره، ج ۱/ ص ۳۰۱)

حضرت رسول اکرم فرمود: دور باشید از نگاه ناروا زیرا چنین نگاهی موجب بذر هوی و هوس می شود و غفلت آور است.

(بخار الاوار، ج ۷۳/ ص ۱۱۹)

یکی از سفارشات امام صادق به عیاله بن جندب این است: ای پسر جندب برآستی که حضرت عیسی بن مریم به اصحاب خود فرمود: از نگاه ناروا بر حذر باشید زیرا در قلب شهوت می کارد و همین برای صاحبش فتنه انگیز خواهد بود.

(بخار الاوار، ج ۷۸/ ص ۲۸۴)

پیامبر فرمود: هر کس چشم خود را از حرام برگرداند (نگاه به زنان نامحرم نماید) خداوند متعال چشم او را روز قیامت از آتش پر می کند مگر آنکه توبه نماید و برگردد.

(همان، ص ۳۶۶)

پیامبر اکرم (ص) فرمود: شدت می یابد غضب و خشم خدا بر زن شوهرداری که چشم خود را برگرداند از نگاه به مرد اجنبی و با نامحرمی آن زن را نگاه نماید.

(بخار الاوار، ج ۱۰۴/ ص ۳۸)

عمر در سفر حج بود مردی آمد در حالی که چشمش لطمه دیده بود. عمر گفت: کی سبلی بصورت زد؟ گفت: علی بن ابیطالب.

گفت: خدا بر تو نظر کرد ولی دیگر از جریان نپرسید و نگفت چرا سبلی زد. در این حال علی (ع) تشریف آورد. در حالی که مرد نزد عمر بود. حضرت فرمود: این مرد طواف می کرد ولی در طواف نگاه به زنان کرد و بنا به روایتی حضرت فرمود: دیدم در نگاهش به زنان مردم خیره می شد.

(میزان الحکمه، ج ۱۰/ ص ۷۰)

(میزان الحکمه، ج ۱۰/ ص ۷۱)

حضرت علی فرمود: چشم پیشوا و سرچشمه تمام فتنه هاست.

حضرت علی فرمود: هر کس چشم خود را رها کند (کنترل نکند) تأسف و ناراحتی او زیاد می شود.

(میزان الحکمه، ج ۱۰/ ص ۷۰)

(میزان الحکمه، ج ۱۰/ ص ۷۰)

حضرت علی فرمود: کسی که چشم خود را کنترل نکند به استقبال مرگ می رود.

(الحکم الزاهره، ۱/ ص ۳۰۱)

(الحکم الزاهره، ۱/ ص ۳۰۱)

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) : نظر به نامحرم تیری مسموم از تیرهای شیطان است.

امام صادق (علیه السلام) : چه بسیار نظر به نامحرمی که حسرت و پشیمانی طولانی به دنبال دارد.

رسول خدا فرمود: برای هر عضوی بهره ای از زنا است و زنا چشم، نگاه بد (چشم چرائی) است. (میزان الحکمه ج ۱۰، ص ۷۵)

دیدگان انسان از دامهای شیطان است.

حضرت مسیح (علیه السلام) هر زنی که خود را خوشبو کند و بیرون رود تا بویش به مشام دیگران رسد زناکار است و هر چشمی که او را نگردد زناکار است.

حضرت مسیح (علیه السلام) نباید به آنچه (زنی) که تعلق به تو ندارد خیره شوی و تا زمانی که چشم خود را نگه داری هرگز مرتکب زنا نشوی اگر توانی که حتی به جامه زنان نامحرم نگاه نکنی چنین کن.

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) هر عضوی از اعضای انسان را بهره ای از زنا نوشته شده که لاجرم به آن می رسد، مثلاً زنا چشم نگاه کردن، زنا پا راه رفتن، زنا گوش شنیدن. (میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۷۰)

پیامبر اکرم فرمود: «روز قیامت هر چشمی گریان است مگر سه چشم: چشمی که از ترس خدا بگرید و چشمی که از آنچه خداوند حرام کرده بسته شود و چشمی که شب را در راه خدا به بیداری بگذراند»

(بخار الاثور، ج ۱۰۱)

■ بوی خوش

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمودند: وقتی زنی برای غیر شوهرش (مرد نامحرم) خود را خوشبو کند، مایه آتش جهنم و باعث ننگ است.

(نهج الفصاحه، ص ۲۶/کنز العمال، ج ۱۶، ص ۳۸۱)

اگر زنی به خود عطر بزند و از خانه اش خارج بشود تا زمانی که به خانه مراجعت کند لعنت می شود.

(اصول کافی، جلد ۵، ص ۵۱۸/وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۱۶۱/بخار الاثور، ج ۱۰۳، ص ۲۴۷)

■ تبرج

تبرج عبارتست از آشکار نمودن زینت زن برای نامحرم، که این عمل سرزنش شده است.

(النهایه، ص ۱۱۳)

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) به حواء همسر عطاره می فرمایند: ای حواء هر زنی که به خداوند سبحان و روز قیامت ایمان دارد زینتش را برای غیر شوهرش آشکار نکرده و نیز موی سر و منج خود را نمایان نمی سازد.

(مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۵۴۹)

■ لباس شهرت

لباس شهرت، لباسی است که در بین مردم پوشیدن آن مرسوم نیست و انسان وقتی آن لباس را می پوشد، شگفت نما می شود و حرام است.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) کسی که در دنیا لباس شهرت به تن کند، خداوند قادر روز قیامت لباس خواری و ذلت را به او خواهد پوشاند.

(مکارم الاخلاق، ص ۱۱۶؛ مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۲۴۵)

امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: کسی که خود را شبیه غیر مسلمانان درآورد، ما نیست.

(نهج الفصاحه، ص ۵۰۶)

امیرالمؤمنین (علیه السلام) فرمودند: مسلمان واقعی نیست کسی که به دستور و (آداب و رسوم) بیگانه عمل نماید.

(کنز العمال، ج ۱، ص ۲۱۹، حدیث ۱۰۹۷)

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) کسی که لباس شهرت بپوشد خداوند در روز قیامت از وی روی بگرداند.

(مجمع الزوائد، ج ۵، ص ۲۳۵)

■ شبیه جنس مخالف

امام باقر (ع) «جایز نیست که زن خود را شبیه مرد نماید زیرا پیامبر مردانی که مشابه زنان می شوند و همچنین زنهایی که خود را شبیه مردها قرار می دهند لعنت کرده است.»

(بخار الاثور، ج ۱۰۳، ص ۳۰۸)

امام صادق (ع) فرموده است: پیامبر خدا همواره از شبیه شدن مرد به زن و زن به مرد (شبیه جنس مخالف) در پوشیدن لباس نهی فرمود.

(وسائل الشیعه ج ۳، ص ۳۵۵)

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سه گروه هرگز داخل بهشت نمی شوند: ۱. کسی که نسبت به عفت و ناموس خود بی تفاوت است. ۲. زنی که خود را در لباس و حرکات و امور دیگر شبیه مرد سازد. ۳. شراب خوار.

(میزان الحکمه، ج ۲، ص ۱۰۲)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) خدا لعنت کند زنانی که خود را شبیه مردان در آورند و خدا لعنت کند مردانی که خود را شبیه زنان می کنند.

(مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۰۸)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) : در دوره آخرالزمان مردان خود را شبیه زنان و زنان خود را شبیه مردان می کنند و زنان بر زین سوار می شوند (به خودنمایی می پردازند) بر آنها لعنت خدا باد.

(تفسیر نمونه، ج ۲۱، ص ۴۵۶)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) مردی را دید که خود را شبیه زنان ساخته بود و او را از این کار بر حذر داشتند آن حضرت فرمودند مردان نباید در لباس، شبیه زنان باشند.

(وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۲۵)

■ و اما مردان...

- امام صادق (علیه السلام) فرمودند: از زنهای مردم پرهیز داشته باشید (نسبت به آنها عفت داشته باشید) تا زنهای شما هم پاک بمانند (دیگران هم از زنهای شما پرهیز داشته باشند)

(بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۱۸ / وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۵۶)

■ غیرت در مردان

- امام علی (علیه السلام) بخداوند لعنت کند کسی را که غیرت ندارد.

(بحار الانوار، ج ۲۹، ص ۱۱۵ / الخاس، ص ۱۱۵)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) : به درستی که خداوند بندگان یا غیرت خویش را دوست دارد.

(کنز العمال، ج ۷۰، ص ۷۰۷)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) : هنگامی که زنی آرایش کرده و معطر از خانه خارج شود و شوهرش نیز به این کار راضی باشد به ازای هر قدمی که زن بر می دارد خانه ای در آتش برای شوهرش بنا می شود.

(بحار الانوار، ج ۱۵۳، ص ۲۲۹ / جامع الاخیار، ص ۱۰۸)

- امام صادق (علیه السلام) فرمودند : حضرت علی (علیه السلام) در نامه ای برای امام حسن (علیه السلام) چنین نوشتند «تو را از غیرت بی جا بر حذر می دارم زیرا غیرت بی جا زنان سالم را به بیماری سوق می دهد»

(بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۱۶ و ۲۲۵ / اصول کافی، ج ۵، ص ۳۷ و وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۳۷)

- راوی می گویند: بر حضرت موسی بن جعفر (ع) وارد شدم، دیدم خضاب فرموده است: گفتیم رنگ مشک به کار برده اید؟ فرمود: بلی، خضاب و آرایش در مرد موجب افزایش پاکدامنی در همسر است. برخی از زنان به این جهت که شوهرانشان خود را نمی آرایند، عفاف را از دست می دهند.

(اصول کافی، ج ۵، ص ۵۶۷)

- امیر المومنین (ع) به فرزندش امام حسن (ع) می فرماید: شده الحجاب خیر لک و لهن من الارثابه سختی حجاب برای زن و مرد بهتر است از تلخی بدگمانی.

- پیامبر (ص) فرمود: نسبت به زنان مردم عقیف باشید تا زنان شما عقیف بمانند.

(وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۸ و ۱۴۱)

- امام صادق (علیه السلام) فرمود: کسانی که به اندام زنان (نامحرم) نگاه می کنند ایمن نباشند از اینکه دیگران به ناموس آنها نگاه نکنند.

(وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۷۱)

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سه گروه هرگز داخل بهشت نمی شوند: ۱. کسی که نسبت به عفت و ناموس خود بی تفاوت است، ۲. زنی که خود را در لباس و حرکات و امور دیگر شبیه مرد سازد، ۳. شراب خوار.

(میزان الحکمه، ج ۲، ص ۱۰۲)

- امام صادق (علیه السلام) از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نقل فرمودند: اگر زنی بخواهد با وضع نامناسب به عروسی، بازار، گردشگاهها برود و شوهرش جلوگیری نکند و یا از شوهرش بخواهد لباسهای نامناسب و تازک برای او تهیه کند و شوهرش چنان نماید خداوند او را با صورت به زمین می افکند.

(المحجه البیضاء، جلد ۳، ص ۱۰۱)

- ابویصیر از امام صادق (ع) پرسید: زنی از کنار مردی عبور می کرد و آن مرد به پشت آن زن نگاه می کرد این عمل چگونه است؟ حضرت فرمودند: آیا شما خوشحال می شوید کسی به پشت سر خانواده و فامیل شما نگاه کند؟ عرض کردم: نه. فرمود: آنچه را برای خودت نمی پسندی برای دیگران هم میسند.

(وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۴۵ / اصول کافی، ج ۵، ص ۵۵۳)

■ درباره حیا

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمودند: هر که چهار خصلت داشته باشد و از سر تا پا غرق گناهان باشد خدا آنها را به حسنات تبدیل کند و یکی از آنها حیا است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۶۶
- امام علی (علیه السلام) فرمودند: خردمندترین مردم یا حیاترین آنها است.
- امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ایمان ندارد کسی که حیا ندارد.
- پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «حیا زیباست ولی از جانب زنان زیبا تر است».
- پیامبر اکرم (ص) نیز فرمودند: «هنگامی که خداوند بخواهد بنده ای را هلاک بگرداند حیا را از او دور می سازد».
- محمد طلعت حرب، قریه العره و الحجاب، ص ۶۸

■ فلسفه حجاب از دیدگاه معصومین

- امام رضا (علیه السلام) در مورد اینکه چرا نگاه مردان نامحرم به موی زنان متاهل و مجرد حرام است؟ فرمود: این نگاه زمینه ساز هیجانی است که در فرد نسبت به فساد کشش ایجاد میکند و زمینه ارتکاب عمل ناپسند را که حرام است فراهم می نماید. و همانند نگاه به موی زن نامحرم نظر به سایر قسمتهای بدن زن که نگاه به آن حرام است نیز حرام می باشد. ولی مواردی را خداوند استثنا فرموده است، چنانچه در قرآن می فرماید: «هر پیرزنتی که مردان میل به ازدواج با آنها نمی یابند ایرادی نیست اگر حجابی نداشته باشند، مشروط بر آنکه خود را نیارایند».
- مطابق این آیه قرآن، نگاه مردان به سوی چنین زنانی اشکال ندارد.
- بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۶/عیون الاخیار، ج ۲، ص ۹۷

■ حجاب فاطمی

- هنگامیکه ابوبکر و عمر اتفاق کردند بر منع حضرت فاطمه (سلام الله علیها) از فذک و این خبر به آن حضرت رسید مقنعه شان را به سر پیچیدند و خود را در میان عبا قرار دادند و اطراف خود از سر و صورت و سایر بدنشان را تا پاهایشان به آن پوشانیدند به قدری لباسهایشان بلند بود که هنگام راه رفتن (اطرافیان) پاهایشان را به دامن او می نهادند و ایشان مانند رسول خدا (صلی الله علیه و آله) راه می رفتند تا وارد مسجد شدند بعد پرده ای در مقابل آن حضرت کشیده شد.
- اقل السادات سیده فاطمه علامه - حجاب فاطمی، ج ۱، ص ۵۴
- حضرت زهرا (سلام الله علیها) سخت زشت و قبیح می شمردند که حتی بعد از مرگ هم نامحرم به حجم بدن زنان ولو از روی پوشش و حجاب نگاه کند. اولین کسی که در اسلام تابوت برای جنازه اش قرار داده شد فاطمه زهرا (سلام الله علیها) بود.
- وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۷۶

■ حجاب عاشورایی

- بخشی از خطبه حضرت زینب (سلام الله علیها) در مجلس در انتقاد از یزید در رابطه با رفع حجاب از دختران پیامبر چنین است: "ای پسر ازادشگان آیا عدالت آن است که زنان و کنیزان خود را پشت پرده جای دهی ولی دختران رسول خدا را اسیر نموده و پرده آبرو و حرمت آنها را ببری؟ و صورت آنها را بگشایی؟"
- (ترجمه لیهوف، سید بن طاووس، سوگنامه سالار شهیدان، علیرضا رجالی تهرانی)
- دختر ۶ ساله حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) در مجلس یزید با استین خود روی خود را گرفته بود و اشک می ریخت. یزید پرسید چرا گریه می کنی؟ فرمود: چگونه گریه نکند کسی که پوشش و نقابی برای او نیست که صورت خود را از تو و حصار مجلس پنهاناند.
- (ترجمه نفس الهموم، ص ۲۲۱)
- فاطمه دختر حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) در روز عاشورا پس از غارت و تاراج اهل بیت (علیهم السلام) خدمت عمه خود حضرت زینب (سلام الله علیها) رسید و گفت: آیا پارچه ای هست که سرم را بپوشانم؟ حضرت زینب (سلام الله علیها) که خود نیز مثل او گرفتار بود در جواب فرمودند: عمه ات نیز مثل شما احتیاج به پوشش دارد.
- (حجاب در ادیان الهی، ص ۱۰۷)

■ هشدارهای خدا

- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) کسی که چشمش را از حرام ببرد خداوند روز قیامت چشمش را از آتش برمی نماید، مگر اینکه توبه نماید.
- (وسائل الشیعه، جلد ۱۴، ص ۱۳۲)
- پیامبر می فرماید: "بیشتر اهل دوزخ مردانی هستند که ازدواج نمی کنند و پست ترین مردگان شما مردگانی هستند که بی همسرند."
- (وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۷۱)

- امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: روزی من و قاطمه به خدمت رسول خدا (صلی الله و علیه و آله) رفتیم و آن حضرت را بسیار گریان یافتیم، عرض کرد: پدر و مادر فدای تو باد یا رسول الله، چه چیز سبب گریه شما شده است؟ فرمود: یا علی، شبی که مرا به آسمان بردند، زنانی چند از امت خود را در عذاب شدید دیدم، پس از حالت آنها تعجب کردم و از شدت عذاب آنها گریستم.

زنی را دیدم که به موهایش آویخته شده بود و مغز سرش می جوشید و آن زنی بود که موی خود را از مردان نامحرم نمی پوشانده است!
و زنی را دیدم که به سینه هایش آویخته شده بود و آن زنی بود که از انجام وظائف زناشویی خودداری می ورزیده است
و زنی را دیدم که گوشت بدن خود را می خورد و آتش از زیرش شعله می کشید و آن زنی بود که برای مرد نامحرم زینت می کرده است
و زنی را دیدم که گوشت بدن او از جلو و عقب با قیچی های آتشین پاره پاره می شد و آن زنی بود که خود را به مردان (نامحرم) عرضه می داده که به او رغبت کنند!
و زنی را دیدم که صورت و دستهایش می سوخت و روده های خود را می خورد و آن زنی بوده که مرد و زن نامحرم را به یکدیگر می رسانده است
و زنی را دیدم که به صورت سگ، آتش در پشتش داخل می شد و از دهانش بیرون می آمد و ملائکه سر و بدنش را با گرزهای آتشین می کوبیدند. و آن زنی بوده که خواننده و آواز خوان و حسود بوده است.

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام ج ۲، ص ۱۰.

۲. بحار الانوار، ج ۳۰۹/۸ و جلد ۳۰۳/۱۰۳.

۳. حیات القلوب ج ۲، ص ۲۹۲.

- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) دو گروه اهل جهنم هستند و حتی بوی بهشت به مشام آنها نخواهد رسید:

۱. ستمگران تازیانه به دست ۲. زنان بی حجاب و برهنه ای که با زرق و برق خود را به مردم نشان داده و هوس های آنها را به سوی خود جذب می کنند. موهای سرشان همچون کوهانهایی شتر سبکسر عربی است.

(فروع کافی، ج ۵، ص ۱۵۱۹)

- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) زنانی پوشیده و برهنه و مایل به کارهای یلید چهل دهنده و اغوا کننده به منکرات و زشتیها که سرشان مانند کوهان شتر (ارایش جو) است، که این گونه از زنان نه در بهشت داخل می شوند و نه بوی بهشت به مشام ایشان می رسد.

(تفسیر قرطبی، ج ۱۴، ص ۲۲۲)

- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمودند: دو گروهند که اهل آتشند نمی خواهیم آنها را بنگردیم: ۱. گروهی که تازیانه به دست گرفته و به مردم اذیت می رسانند. ۲. زنانی که پوشیده اند ولی برهنه اند (کاسیات عاریات) به شهوات متمایلند و مردم را به سوی خود جذب می کنند.

(اعل الشرایع، ص ۶۰۲)

- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) هرگاه زنی برای غیر شوهرش، خود را معطر نماید سپس از خانه اش بیرون شود تا زمانی که به منزلش برمی گردد لعنت می شود.

(وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۴؛ حجاب در ادیان الهی، ص ۹۵)

- پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم): دو گروه از دوزخیان را (هنوز) من ندیده ام: گروهی که تازیانه هایی مانند دم گاو در دست دارند و مردم را با آن می زنند و گروه دیگر زنانی که پوشش دارند اما برهنه اند، کجراهه می روند (زنانی که کرمه راه می روند و دل مردان را می ربایند یا روسری و مقنعه خود را کج و تا نیمه بر سر می کنند یا با آرایش و زیور بیرون می آیند به تعبیر دیگر زنانی که به دیگر زنان یاد می دهند مانند آنها رفتار کنند (بد حجاب باشند)) و دیگران را به کج روی تشویق می کنند، سرهایشان همچون کوهان شتر خاستنی فروخته است. اینان به بهشت نمی روند و بوی بهشت را که از فاصله چندان و چندان به مشام می رسد، استشمام نمی کنند.

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمودند: دو گروه اهل جهنم هستند: از جمله زن بدحجابی (که در ضمن این که پوشیده اند برهنه و عریانند) آنان برای فتنه و قریب مردان خود را آرایش و زینت می کنند و مانند کوهان شتر سبکسر، موهای خود را بیرون می گذارند. این زنان نه داخل بهشت خواهند شد و نه بوی بهشت به مشامشان خواهد رسید.

(کنز العمال، ج ۱۶، ص ۲۸۲، شماره ۲۵۰۱۳ و مانند آن ج ۱۶، ص ۳۰۱)

احکام پوشش و عفاف

- آنها که زنها را می خواهند ملعنه مردان و ملعنه جوانان فاسد قرار بدهند جنایتکارند. زنها نباید گول بخورند. زن گمان نکند این مقام زن است که بزرگ کرده بیرون برود، با سر باز و لخت، این مقام زن نیست، زن باید شجاع باشد، زن آدم ساز است، زن مربی انسان است.
- (حضرت امام خمینی (قدس سره)، صحیفه ی نور، ج ۱۱، ص ۲۵۴)
- آیا جنایتی از این بزرگتر نسبت به زن هست که زن را با آرایش، مد و جلوه گری زیور آلات سرگرم کنند و از او به عنوان یک ابزار و وسیله استفاده کنند؟ امروز سر و سینه را از زیور آلات پر کردن و آرایش و مد لباس را بت قرار دادن، برای زن انقلابی مسلمان ننگ است.
- چادر بهترین نوع حجاب و نشانه ملی ماست.
- (حضرت آیت الله خامنه ای مد ظله العالی)
- حجاب بانوان در اسلام یکی از اموری است که از وقتی استعمارگران چشم طمع به کشورهای اسلامی و غصب معادن و منابع طبیعی آنها دوختند، مورد حمله ی آنها قرار گرفت، زیرا چادر و حجاب زنان مسلمان را یکی از عوامل بزرگ برای بقا استقلال شخصیت اسلامی کل جامعه ی مسلمانان و حفظ هویت اسلامی آن دیدند و آن را مانع سیاسی و اقتصادی و فرهنگی خودشنختن.
- (پیام حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی (ره) به کنگره سراسری حجاب)

احکام بانوان: حد حجاب

- دراینکه پوشاندن غیر وجه و کفین بر زن واجب است از لحاظ فقه اسلام هیچ گونه تردیدی وجود ندارد این قسمت جزء ضروریات و مسلمات است نه از نظر قرآن و حدیث و نه از نظر فتاوی در این باره اختلاف و تشکیکی وجود ندارد آنچه مورد بحث است پوشش چهره و دستها تا مع است.
- بر زنان واجب است تمام بدن خود به استثنای وجه و کفین از نامحرم بپوشانند مشروط بر آنکه: ۱. وجه و کفین آنها زینت نداشته باشد. ۲. کسی به قصد ربه به وجه و کفین آنها نگاه نکند امام خمینی (رحمه الله علیه) استفتاء از کتاب احکام بانوان، سؤال ۶، ص ۱۱.
- آیت الله اراکی: توضیح المسائل، مسئله ۲۲۴۹.
- آیت الله مکارم: عروه ستر و سائر، با استفاده از مسائل ۴ و ۵.
- زن باید بدن و موی خود را از نامحرم بپوشاند، اگر چه کمک به حرام و قصد لذتی در بین نباشد.
- زن باید تمام بدن به استثنای وجه و کفین خود را از نامحرم بپوشاند در صورتی که زینت در وجه و کفین از قبیل انگشتر و اصلاح صورت (بند انداختن) و سرمه ای باشد که حتی در زینتهای پیر متعارف است، پوشیدن آن بر زن واجب نیست و در غیر اینصورت باید زینت خود را از نامحرم بپوشاند اگر چه احتیاط مستحب آن است که وجه و کفین خود را از نامحرم بپوشاند حتی اگر زینت نداشته باشد.
- آیت الله تبریزی: صراط النجاه، با استفاده از سؤالیهای ۱۲۸۵، ۱۴۸۶، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶ و استفتاء.
- زن باید تمام بدن خود را به استثناء وجه و کفین از نامحرم بپوشاند مشروط بر آنکه وجه و کفین آنها زینت نداشته باشد و در صورتی که قصد زن این نباشد که مردان نامحرم آنها را نگاه کنند، اگر چه نامحرم به وجه و کفین او به قصد لذت نگاه کند، پوشیدن وجه و کفین لازم نیست.
- آیت الفاضل لنگرانی: جامع المسائل، ج ۲، سؤالیهای ۱۰۶۶ و ۱۰۷۰ و توضیح المسائل، مسئله ۲۵۰۳.
- زن باید موی سر و بدن خود را از مرد نامحرم بپوشاند به استثناء وجه و کفین و اگر برسد با پوشیدن وجه و کفین به حرام می افتد و یا به قصد مبتلا کردن مرد به نگاه حرام نباشد، نبوشاندن در این دو صورت جایز نیست.
- آیت استفتائی: توضیح المسائل، مسئله ۲۲۴۴.
- بنابر احتیاط واجب باید وجه و کفین را هم بپوشاند.
- زن باید بنابر احتیاط واجب بیش از مقدار وجه و کفین خود را به عنوان مقدمه علمیه بپوشاند (وجه عبارت است از: آن مقدار از صورت که در وضو واجب است شسته شود و کفین نیز عبارت است از مع دست تا سر انگشتان).
- آیت عظام: امام خمینی، اراکی، فاضل، و مکارم: عروه ستر و سائر، ص ۵۵۱، استفتاء.
- بنا بر احتیاط مستحب بهتر است زن صورت خود را نیز از نامحرم بپوشاند.
- آیت استبریزی: صراط النجاه، با استفاده از سؤال ۱۲۸۵.
- بنابر احتیاط واجب باید تمام وجه و کفین از نامحرم پوشیده شود.
- آیت استفتائی: عروه ستر و سائر، ص ۵۵۰.
- نمایان بودن زیر چانه، گردن، گوش، سینه و دستها از مع به بالا برای خانمها جایز نیست و باید این مواضع را هم از نامحرم بپوشانند.
- امام اراکی، بهجت، تبریزی، خامنه ای، سیستانی، فاضل، گلپایگانی و مکارم: با استفاده از مدارک مسئله قبل.

؟ سوال: آیا نمایان بودن کف پا، روی پا، قوزک پا و یا پاشنه پا از مردان نامحرم شرعاً جایز است؟

● جواب: جایز نیست.

امام: استفاده از کتاب احکام ازدواج، ص ۱۸۵.

آیات اراکی، تبریزی، خامنه ای و گلپایگانی: استفاده.

آیت لاهیجی: توضیح المسائل، با استفاده از مسئله ۱۹۳۷.

آیت الیسستانی: توضیح المسائل، با استفاده از مسئله ۲۲۴۴ و محتاج الصالحین، نکاح، مسئله ۱۸.

آیت لافغانی: با استفاده از توضیح المسائل، مسئله ۲۵۰۳.

؟ حدود حجاب اسلامی برای بانوان چیست؟ آیا برای این منظور پوشیدن لباس بلند آزاد و شلوار و روسری کفایت می کند؟ و اصولاً چه کیفیتی در لباس و پوشش زن در برابر افراد باید رعایت شود؟

● واجب است تمام بدن زن به جز قرص صورت و دستها تا مچ از نامحرم پوشیده شود. لباس مذکور اگر مقدار واجب را بپوشاند مانع ندارد ولی پوشیدن چادر بهتر است و از ایسپاهی که توجه نامحرم را جلب می کند باید اجتناب شود.

آیات عظام: امام، اراکی، فاضل و مکارم: عروه، ستر و ساتر، با استفاده از مسئله ۱ و ۳.

آیات عظام: اراکی، بهجت، تبریزی، و سیستانی: استفاده.

آیت لافغانی: جامع المسائل، ج ۱، سؤال ۱۷۰۱.

● آیت الگلپایگانی: واجب است تمام بدن از نامحرم پوشیده شود و بنابر احتیاط واجب وجه و کفین نیز باید پوشیده شود. لباس مذکور اگر مقدار واجب را بپوشاند مانع ندارد ولی پوشیدن چادر بهتر است و از ایسپاهی که توجه نامحرم را جلب کند باید اجتناب کرد. استفاده.

؟ آیا پوشیدن مانتو و شلوازی که حجم یا برجستگیهای آن در مقابل نامحرم پیداست جایز است؟

● از لحاظ ستر کافی است ولی چنانچه پیدا بودن حجم یا برجستگیهای بدن باعث ربه و مفسده باشد باید بپوشانند.

آیات عظام: امام، اراکی و مکارم: عروه، ستر و ساتر، با استفاده از مسئله ۴.

آیت لاهیجی: استفاده.

آیت الیسستانی: محتاج الصالحین، نکاح، با استفاده از مسئله ۱۸.

آیت خامنه ای: پوشاندن برجستگیهای بدن لازم است. استفاده.

● آیت لافغانی: اگر مهنج نباشد و مفسده هم نداشته باشد، در صورتی که زینت محسوب نشود، ممانع ندارد. جامع المسائل، ج ۱، سؤال ۱۳۰۸ و استفاده.

● آیت الگلپایگانی: در صورتی که موجب جلب توجه اجنبی شود جایز نیست. استفاده.

؟ آیا شرعاً زنی که مشخص است ابروانش را برداشته برای رعایت حجاب حتماً باید آن را بپوشاند یا می تواند آن را نمایان کند؟

● باید بپوشاند.

امام خمینی، استفاده از کتاب احکام ازدواج، ص ۱۹۵.

آیات عظام: اراکی، گلپایگانی: استفاده.

● آیت لاهیجی: اگر مهنج و محرک باشد باید بپوشاند و در غیر این صورت احتیاط است. استفاده.

● آیت التبریزی: اگر اصلاح صورت (بند انداختن یا ابرو برداشتن) به گونه ای است که حتی در پیرزنها متعارف است، پوشاندن آن لازم نیست.

صراط النجاة، با استفاده از سؤالات ۸۸۳ و ۸۸۴.

● آیت لافغانی: در صورتی که عرفاً زینت محسوب شود پوشش آن لازم است. جامع المسائل، ج ۱، سؤال ۱۷۰۷.

● آیت المکارم: پوشاندن آن از نامحرم لازم نیست مگر آنکه منشأ مفسده خاصی گردد. استفاده.

ارشاد السائل، سؤالات ۴۵۴ و ۴۵۶: توضیح المسائل، با استفاده از مسئله ۲۲۴۴. استفاده.

● آیت الگلپایگانی: به طور کلی وجه و کفین بنابر احتیاط واجب باید از نامحرم پوشیده شود چه زینت داشته باشد یا نه.

؟ آیا دختران می توانند با لباس استین حلقه ای، در برابر پدر و یا برادرشان ظاهر شوند؟

● همه مراجع عظام تقلید: اگر باعث مفسده نشود، اشکال ندارد.

(تبصره: پدر یا برادر در حکم خصوصیتی ندارند، بلکه به طور کلی زن می تواند در برابر تمامی محارم خود، با لباس استین حلقه ای ظاهر شود، مشروط بر آنکه مفسده ای در بین نباشد.)

؟ آیا حفظ حجاب در سفر به کشورهای غیر مسلمان واجب است؟

● همه مراجع عظام تقلید: آری، حفظ حجاب کامل شرعی بر زن در برابر مرد نامحرم واجب است. خواه مسلمان باشد یا کافر و یا در کشور اسلامی باشد یا غیر اسلامی.

(العروه الوثقی، ج ۱) (الشر)

■ سخن گفتن

● معیار در جواز صحبت کردن با نامحرم مفسده و عدم مفسده است. آیت ال خامنه ای، استفاده.

۱. صحبت کردن و خندیدن با نامحرم اگر موجب مفسده باشد جایز نیست. ۲. از هر کاری که موجب جلب توجه نامحرم می شود باید پرهیز نمود.

؟ آیا صحبت کردن زن با مرد نامحرم که به نیت خیر و یا برای درس باشد اشکال دارد؟

● همه مراجع عظام تقلید: اگر بدون قصد لذت و ترس از افتادن به گناه باشد اشکال ندارد.

آیات عظام: امام، مکارم، نوری و تبریزی: استفتائات: آیت ال بهجت: توضیح المسائل: آیت لافغانی: جامع الاحکام: آیت ال

فاضل: جامع المسائل: آیت ال خامنه ای: اجوبه الاستفتائات: آیت الیسستانی: العروه الوثقی: آیت ال وحید خراسانی: دفتر.

■ نگاه کردن

- حضرت رسول (صلی الله و علیه و آله) در حدیثی می فرماید: فرزند آدم اگر چشمش بخواهد تو را به گناه و حرام بکشد من دو پلک در اختیار تو قرار داده ام، پس آنها را فرو بند.
- نگاه کردن مرد به بدن زن نامحرم چه با قصد لذت و چه بدون قصد آن حرام است و نگاه کردن به صورت و دستها اگر به قصد لذت باشد حرام است، ولی اگر بدون قصد لذت باشد مباحی ندارد و نیز نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم حرام می باشد و نگاه کردن به صورت و بدن و موی دختر نابالغ اگر به قصد لذت نباشد و به واسطه نگاه کردن هم انسان تترسد که به حرام بیفتد اشکال ندارد.

رساله توضیح المسائل، ص ۹۱۷، مسأله ۲۳۳۳

- اگر نظر همراه با ربه و لذت باشد و یا صورت و دستها دارای آرایش و زینت باشد جایز نیست آیت ا. خاتمه ای، استفاده.
- زنی که می داند به جهت چهره زیبایش مردان نامحرم به او نگاه می کنند چه وظیفه ای دارد؟ آیا پوشاندن آن واجب است؟
- آیات عظام امام، خاتمه ای، سیستانی، فاضل، مکارم و نوری: اگر باعث مقصد نشود، پوشاندن چهره بر آنان واجب نیست، ولی مردان وظیفه دارند به او نگاه نکنند.
- تعلیقات علی العروه و استفتائات استفتاء منهاج الصالحین، تعلیقات علی العروه، استفتاء تعلیقات علی العروه
- آیات عظام بهجت، تبریزی و وحید خراسانی: اگر باعث جلب توجه مرد نامحرم شود بنا بر احتیاط واجب باید چهره خود را بپوشاند.
- تبریزی: صراط النجاة وحید خراسانی: توضیح المسائل: بهجت دفتر
- آیت الله صافی: باید چهره خود را بپوشاند. (دفتر)
- آیا درباره نگاه به نامحرم آیه ای در قرآن هست؟
- آری: آیه ۳۰ و ۳۱ سوره نور.
- نگاه پیوسته دختران به چهره استاد نامحرم مرد، در کلاس درس چه حکمی دارد؟
- همه مراجع عظام تقلید: اگر بدون قصد لذت و ترس افتادن به گناه باشد اشکال ندارد.

آیات عظام بهجت، سیستانی و مکارم: توضیح المسائل: تبریزی: استفتائات: وحید خراسانی: توضیح المسائل: صافی: هادیه العباد ج ۲: نوری: توضیح المسائل: امام: تحریر الوسیله ج ۲: آیت ا. خاتمه ای: دفتر

- آیا دیدن از نزدیک ورزش فوتبال، کشتی و مانند آن که مردان یا شوهر و زیر پوش بازی می کنند از نزدیک برای زنان جایز است؟
- همه مراجع به جز بهجت، تبریزی و سیستانی: خیر، نگاه به بدن مرد نامحرم جایز نیست، هر چند بدون قصد لذت باشد.
- آیه الله بهجت: بنا بر احتیاط واجب جایز نیست.
- آیه الله تبریزی: اگر قصد لذت یا ترس افتادن به گناه باشد نگاه به بدن آنان جایز نیست.
- آیت الله سیستانی: در ورزش فوتبال اگر نگاه با قصد لذت یا ترس افتادن به گناه باشد حرام است و در ورزش کشتی بنا بر احتیاط واجب بدون قصد لذت نیز جایز نیست.

■ زینت

- مراد از زینت چیست؟
- هر چیزی که عرفاً زینت محسوب گردد و مردم به آن زینت بگویند.
- توجه: داشتن انگو، دستبند، انگشتر، بلند کردن ناخن، لاک زدن، بعضی ساعت‌های مجی که برای زینت استفاده می شود، پوشیدن برخی دستکشهای توری برای زینت همگی از زینتهای دست هستند و باید آنها را از نامحرم بپوشانند و همچنین سرمه کشیدن، برداشتن آبرو، گذاشتن مژه مصنوعی، استفاده از هر نوع لوازم آرایش، گذاشتن حلقه برای بینی یا گوشواره و یا هر چیز دیگری که عرفاً بدان زینت بگویند همگی از زینتهای صورت محسوب می گردد و باید از نامحرم پوشیده شود. (در این مسأله به اختلاف نظر مراجع عظام در انواع زینتهای حرام توجه شود.)
- نیازها و روابط زن و مرد (محسن ماجراجو) ص ۸۱
- آیا عطر زدن و یا خوش بو کردن به وسیله مواد و مایعات دیگر برای آقایان و بانوان در صورتی که بوی آن به مشام نامحرم برسد اشکال دارد؟
- عطر زدن اشکال ندارد ولی اگر عطر زدن بانوان موجب مقصد و تحریک باشد جایز نیست.
- آیا عطر زدن یا خوش بو کردن به وسیله مواد و مایعات دیگر برای آقایان و بانوان در صورتیکه بوی آن به مشام نامحرم برسد اشکال دارد؟ یا اگر زنی خود را برای نامحرم خوش بو کرده باشد آیا بر او غسل واجب است؟
- آیه ا. فاضل: عطر قرض سوال مستحب است غسل کند مجمع البیان ج ۲، ص ۱۶۹
- آیه ا. گلپایگانی: در صورتی که عطر زدن به قصد جلب توجه نامحرم باشد اشکال دارد استفاده
- آرایش نمودن زن برای غیر همسر در بعضی مجالس زنانه مثل عروسی یا میهمانی زنانه چه حکمی دارد؟
- در صورتی که نامحرم او را نبیند اشکال ندارد.

امام باصفاء از کتاب احکام ازدواج ص ۸۸

- آیا برای بانوان، پوشیدن کفشهایی که صدا دار است به طوری که موقع راه رفتن صدای آنها را نامحرم می شنود اشکال دارد؟
- در صورتی که مقصد ای بر آن مترتب شود اجتناب لازم است.

امام باصفاء از کتاب احکام ازدواج ص ۱۹۴

- رفتن به مکانی که زن می داند نامحرمهایی با قصد لذت به او نگاه می کنند جایز نیست، امام، ازکی، گلپایگانی: استفاده
- آیه ا. سیستانی: اصل رفتن معنی ندارد ولی پوشش مناسبی که دیگران به گناه نیفتند مراعات شود استفاده

■ آرایش و زیور آلات:

- ؟ آیا برای زن جایز است عطر بزند و از منزل بیرون رود؟
- همه مراجع عظام تقلید اگر باعث جلب توجه نامحرم شود، جایز نیست.
- آیات عظام خامنه ای: استفاده مکارم: استفاده ج ۱؛ تبریزی: استفاده توری: استفاده ج ۱؛ وحید خراسانی: صافی: بهجت: امام: فاضل: دفتر
- ؟ استفاده از کرم های چرب کننده و ضد آفتاب بر روی دست و صورت چه حکمی دارد؟
- اگر آرایش و زینت محسوب نشود و بوی خوش آن باعث تحریک نامحرم نگردد اشکال ندارد ولی بنابر احتیاط واجب باید صورت را از نامحرم بپوشاند
- فاضل: جامع المسائل ج ۱؛ آیت الله خامنه ای: استفاده: تبریزی: صراط النجاه ج ۱۵؛ امام و وحید خراسانی: دفتر: آیات عظام بهجت و صافی: دفتر: مکارم: استفاده ج ۲؛ توری: استفاده ج ۱؛ و سیستانی: زینت
- ؟ آیا زن باید چهره آرایش کرده خود را از نامحرم بپوشاند؟
- همه مراجع آیت الله به جزء مکارم: آری باید بپوشاند.
- آیت الله مکارم مد: بنابر احتیاط واجب باید بپوشاند.

- آیات عظام توری: استفاده ج ۱؛ فاضل جامع المسائل ج ۲، صافی: جامع الاحکام ج ۲؛ خامنه ای: اجوبه
- استفتائات: تبریزی: استفاده سیستانی: زینت: امام استفاده ج ۲؛ بهجت: دفتر: مکارم: استفاده ج ۱
- ؟ آیا برای زنان پوشیدن لباسهای تنگی که برجستگیهای بدن آنان را نشان می دهد و یا پوشیدن لباسهای بدن نما و عریان در عروسیها و مانند آن جایز است؟
- اگر از نگاه مردان اجتنبی و ترقی مفسده در امان و محفوظ باشند اشکال ندارد در غیر اینصورت جایز نیست
- توجه: در نتیجه خاتمها نمی توانند با پای بدون جوراب در مقابل نامحرم رفت و آمد کنند و یا با این وضع برای خرید چیزی به مغازه ی نزدیک منزل بروند و یا اگر نامحرم در خانه است بدون جوراب در مقابل او ظاهر شوند اگر چه نامحرم برادر شوهر، شوهر خواهر و یا هر نامحرم دیگری باشد.
- توجه: خاتمها باید توجه داشته باشند که:
- در منزل یا مکانی که نامحرمی حضور دارد اگر لباس استین کوتاه به تن دارند (اگر چه با جادر پوشیده شده باشد) و یا اگر لباس استین بلند به تن دارند در هنگام برداشتن چیزی از بالای بلندی یا گرفتن چیزی از دست نامحرم و یا تعارف کردن میوه و غیره به نامحرم و یا هنگام خرید اجناس از مغازه ها و یا هنگام حمل باری بزرگ و سنگین ، همه و همه مواردی هستند که احتمال عقب رفتن استین و یا پوشش دست و نمایان شدن بدن می باشد و باید خاتمهای محترم در این گونه موارد مراقبت کامل داشته باشند.

- خاتمها نمی توانند استین خود را برای اصول زدن و یا گرفتن فشار خون و یا نبض و غیره در مقابل نامحرم بالا بزنند مگر در مقام اضطرار.
- آیات عظام: امام خمینی مکارم شیرازی، گلپایگانی، لارکی و فاضل، عرومیت و سائر، با استفاده از مسئله قبل آیت الله بهجت توضیح المسائل با استفاده از مسئله ۱۹۳۷
- ؟ آیا خاتمها می توانند بدون تحقیق کردن از وجود دکتر زن نزد دکتر نامحرم بروند؟ البته در صورتی که مستلزم نگاه یا لمس بدن زن باشد
- جایز نیست

- آیات عظام: امام خمینی، گلپایگانی (استفتائات) لارکی
- آیت الله بهجت: در صورتی که اضطرار باشد اشکالی ندارد. استفاده
- ؟ در شهر ما هم دکتر زن هست و هم مرد ولی دکتر مرد حائض تر است آیا خاتمها می توانند نزد دکتر مرد بروند؟
- در صورتیکه دکتر زن نتواند مدایا کند اشکال ندارد
- امام لارکی، بهجت و تبریزی: گلپایگانی و مکارم: استفاده، سیستانی: بر صورتی که دکتر مرد برای مدایا بهتر باشد اشکالی ندارد

■ جوراب

- جورابهای نازک که پوست پا در آنها نمایان باشد حکم پوشش را ندارد و خاتمها باید از پوشیدن اینگونه جورابها در مقابل نامحرم اجتناب کنند بلکه باید از جورابهایی استفاده کنند که پوست بدن نمایان نباشد
- امام لارکی: فاضل، گلپایگانی و مکارم: عرومیت و سائر)) با استفاده از مسئله ۴ ص ۵۵

■ جادرها

- پوشیدن جادرهایی که موها و یا هر جای بدن از پشت آن نمایان باشد جایز نیست و خاتمها خصوصاً در منزل اگر نامحرمی هست باید از پوشیدن اینگونه جادرها خودداری کنند
- توجه: خاتمهایی که از جادر به عنوان حجاب استفاده می کنند در موارد زیر باید بیش از هر موقع مراقب حجاب خویش باشند. در هنگام خرید و فروش یا نامحرم، مرتب کردن جادر در مقابل نامحرم، گرفتن و یا دادن چیزی به نامحرم، کار کردن در مقابل نامحرم چه در منزل و یا خارج از منزل، شستن لباس، ظرف و یا هر چیز دیگر در مقابل نامحرم، انداختن و یا برچیدن سفره و ... در تمام موارد فوق و موارد مشابه پیشنهاد می شود خاتمها از پوشش کافی در زیر جادر برخوردار باشند و استفاده کردن از روسری یا مقنعه و همچنین استین در صورتی که لباس استین کوتاه پوشیده اند در زیر جادر می تواند خاتمها را در حفظ کامل حجاب خود کمک نماید و موجب رضای خداوند متعال گردد
- ؟ پوشیدن لباس در رنگهای زنده و جلب توجه کننده در محیطهایی که نامحرم هست مانند دانشگاه، بازار، مجالس عزاء و یا میهمانی و ... چه حکمی دارد؟
- با فرض صیغ بودن حرام است. (امام لارکی: سیستانی: استفاده)

- آیه ۱۰۰: بهجت ناگر چه معنی ندارد ولی مسلمان وقار در لباس هم داشته باشد (استثناء)
- آیه ۱۰۰: تبریزی: اگر لباس زن زینت باشد واجب است آن را از نامحرم بپوشاند همانگونه که واجب است بدن خود را بپوشاند.
- آیه ۱۰۰: گلیایگانی: با فرض مهیج بودن و معرضیت داشتن بر فساد و حرام است. استثناء

صراط النجاه با استفاده از سوال ۱۴۸۴

■ پوشش زن از زن

- مسئله: اگر خاتمی بپوشد که خاتم دیگری به قصد لذت به بدن یا به دست و صورت او نگاه می کند، بر او واجب است بدن یا دست و صورت خود را از او بپوشاند.

امام، اراکی، گلیایگانی و مکارم جعفری (ستر و ساتر)) قبل از مسئله ۱.

■ احکام آقایان:

■ پوشش مردان

- بر شما باد به پوشیدن لباس ضخیم و سخته پدستی که هر که لباسش نازک و سست باشد دینش سست است.
- پوشیدن لباس استین کوتاه، تنگ و چسبان، یا بدن نما توسط مردان در محیطهایی که زنان و مردان به صورت مشترک مشغول کار هستند، از نظر اخلاق و عفت عمومی چه صورت دارد؟
- لنگرانی: مناسب اخلاق اسلامی نیست.
- آیت الله تبریزی: پوشیدن لباسی که موجب تحریک شهوت بر حرام نسبت به خود شخص یا دیگری باشد اشکال دارد، بلکه جایز نیست.
- آیت الله گلیایگانی: بسیار مذموم و قبیح است.
- آیت الله مکارم شیرازی: اشکال دارد.
- آیت الله سیستانی: اگر قصد داشتن زنان به نگاه نامشروع باشد حرام است و سزاوار مؤمن نمی باشد.
- آیت الله بهجت: هر چه سبب فتنه و فساد باشد اشکال دارد و اختلاط زن و مرد جایز نیست.

■ ریش تراشی

- سبیل هایتان را کوتاه نمایید و ریش های خود را بلند نگه دارید و خود را شبیه یهودیان نگردانید.
- وسایل الشیعه ۴۲۳/۱
- مجوسیان ریش های خود را می تراشید سبیل ها را بلند نگه می دارند ولی ما مسلمین سبیل ها را کوتاه کرده و محاسن را بلند نگه می داریم. (همان)
- خداوند مردان را به وسیله محاسن زینت داده و فضیلتی برای مردان است و به وسیله ریش مردان از زنان شناخته می شوند امام رضا (علیه السلام).
- بشیر البجار، ۵۰۸/۲
- آیت الله خامنه ای: تراشیدن ریش حرام است علی الاحوط و از پوشیدن کروات اجتناب شود.
- مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید - سید محسن محمودی ص ۷۳-۱
- آیت الله بهجت: تراشیدن ریش جایز نیست چه تمام ریش یا قسمتی از آن. همان ص ۷۲
- آیت الله لنگرانی: احتیاط و جوی در عدم تراشیدن ریش و بهتر آن است که مسلمان از مثل کروات اجتناب کند همان ص ۷۴ ج ۱

■ پوشیدن کروات و لباس بیگانگان

- خداوند به یکی از پیامبران وحی کرد که به مؤمنان بگو، در لباس، خوراک و آداب و رسوم، دشمنان خدا را سرمشق قرار ندهید، که اگر چنین کنید شما هم مانند آنان دشمنان خدا محسوب می گردید.
- امام صادق (علیه السلام) وسائل الشیعه ۲۷۷/۳
- کسی که خود را به غیر ما و غیر مسلمانی شبیه سازد از ما نیست. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)
- نهج الفصاحه ۵۰۰/۹
- است مسلمان همیشه عاقبت به خیر و سعادت مند است اگر لباس بیگانگان و کفار را بپوشد، و غذای آنها را نخورد، اگر انجام دادند و پیروی از کفار کردند، خداوند آنها را ذلیل خواهد کرد.
- امام علی (علیه السلام) بحار انوار، ۲۰۳/۷۶
- آیت الله گلیایگانی: کروات شعار مسیحیان است و بر مسلمین لازم است از آن اجتناب کنند. جمیع المسائل
- آیت الله بهجت: خلاف احتیاط است.
- آیت الله خامنه ای: بستن کروات و پاپیون چون تقلید از فرهنگ مهاجم غیر مسلمین است جایز نیست. مجلد تصحیح شماره ۱۵۴.
- آیت الله فاضل لنگرانی: ظاهراً کروات و پاپیون شعار کفار است و مسلمین نباید از آن استفاده کنند.
- آیت الله مکارم شیرازی: با توجه به این که کروات و پاپیون در محیط ما ترویج فرهنگ بیگانه محسوب می شود استفاده از آن اشکال دارد.
- آیت الله تبریزی: برای مومن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زنی مومنین خارج کنند.

مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید ص ۱۰۴ سید محسن محمودی ج ۱

■ پوشیدن لباس هایی که تبلیغ فرهنگ بیگانه است

- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نفرین و لعنت کردند مردانی را که در آرایش لباس و قیافه خود را به زنان شبیه سازند و نیز لعنت فرمود زنانی که خود را به مردان شبیه سازند. بحار الانوار، ۳۴۶/۷۶.
- ؟ نظر جنابعالی در مورد پوشیدن لباس هایی که عکس یا علامت مربوط به کشورهای غربی روی آن نقش بسته است چیست؟
- آیت الله خامنه ای: استفاده از این گونه لباس ها که ترویج فرهنگ غیر مسلمان مهاجم بر مسلمین است اشکال دارد.
- آیت الله لنگرانی: بهتر است از اینگونه لباس ها استفاده نکنند.
- آیت الله گلپایگانی: مسلمین از این گونه لباسها استفاده نکنند.
- آیت الله تبریزی: بر مؤمن سزاوار نیست لباسی بپوشد که او را از زی مؤمنین خارج کند.
- آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه سبب ترویج فرهنگ بیگانگان گردد اشکال دارد.

مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید تهیه و تنظیم: سید محسن محمودی

- ؟ آیا پوشیدن لباسهایی که بر روی آن حروف و تصاویر خارجی چاپ شده، جایز است و آیا این لباسها ترویج فرهنگ غربی محسوب می شوند؟
 - اگر مفاسد اجتماعی نداشته باشند پوشیدن آنها فی نفسه اشکال ندارد و اما اینکه ترویج فرهنگ غربی معارض با فرهنگ اسلامی محسوب می شود یا خیر، موکول به نظر عرف است.
- مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید تهیه و تنظیم: سید محسن محمودی، ج ۱، ص ۱۰۸

■ پوشیدن طلای سفید و پلاتین جهت مردان

- طلا زینت اهل بهشت است و خدوند طلا را در دنیا زینت زنان قرار داده و بر مردان پوشیدن طلا و نماز خواندن با آن را حرام کرده است. امام صادق (علیه السلام) وسائل الشیعه، ۱۰۰/۲.
 - ؟ پوشیدن طلای سفید و پلاتین جهت مردان چگونه است؟
 - آیت الله خامنه ای: اگر طلاست که بر اثر مخلوط کردن ماده ای رنگ آن سفید شده است حرام است. ولی اگر پلاتین است یا عنصر طلا در آن به قدری کم است که عرفاً به آن طلا نمی گویند مانع ندارد.
 - آیت الله لنگرانی: ظاهراً پلاتین غیر از طلای سفید است. لذا پلاتین برای مردان حلال است اگر چه طلای سفید حرام است. المسائل، ۳۵۷/۱.
 - آیت الله بهجت: اگر از جنس طلا نباشد مانع ندارد.
 - آیت الله مکارم شیرازی: زینت به طلای سفید برای مردان جایز نیست، ولی پلاتین که فلز دیگری است مانعی ندارد.
- مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید تهیه و تنظیم: سید محسن محمودی، ج ۱، ص ۱۰۸

■ پوشیدن برخی لباسهای ورزشی

- مناسب با ادب و شرف و حیا و وقار مسلمانی در لباس ورزشی این است که به طوری که معمول شده کوتاه نباشد و علاوه بر قسمتهای بالای بدن پایین ناف و زانو را هم بپوشاند. آیت الله صافی، جامع الاحکام، ۱۴۶/۲.
- ؟ برخی لباسهای ورزشی با حیا و عفت اسلامی سازگار نیست و به نوعی ترویج برهنگی محسوب می شود مانند ورزش کشتی، وزنه برداری، زیبایی اندام و ...، با توجه به این که می توان این لباس ها را پوشیده تر لحاظ کرد متأسفانه در برخی میادین ورزشی جهانی لباس های برخی ورزشکاران خارجی پوشیده تر از ورزشکاران ایرانی است، آیا به نظر حضرت تعالی ترویج اینگونه پوشش و استفاده از آنها با توجه به تبلیغات منفی آنها چه صورت دارد؟
- آیت الله خامنه ای: اگر باعث ترویج گناه و بی بندوباری باشد جایز نیست.
- آیت الله گلپایگانی: استفاده لباس های مذکور در انظار اشکال دارد و نگاه کردن زن ها بر اندام ورزشکاران در مورد سؤال جایز نیست.
- آیت الله بهجت: پوشش در مقابل همجنس اگر قصد لذت نداشته باشند، می توانند غیر از عورت به تمام بدن یکدیگر نگاه کنند ولی در مقابل زن نامحرم احتیاط واجب آن است که علاوه بر عورت آن مقدار که عرفاً پوشیده می شود را بپوشانند.
- آیت الله مکارم شیرازی: بعضی لباس های ورزشی تبعات منفی اخلاقی دارد و باید از آن اجتناب شود.
- آیت الله فاضل لنگرانی: باید رعایت شود.
- آیت الله تبریزی: لباس هایی که تهییج شهوت می شود پوشیدن آن شرعاً اشکال دارد و مسئولین موظفند از اموری که جامعه را در معرض فساد قرار می دهند جلوگیری کرده و به اصلاح بپردازند.
- آیت الله سیستانی: سزاوار نیست.

■ نگاه کردن و دست دادن

- ؟ آیا نگاه کردن به برجستگی های بدن زن نامحرم (مانند سینه و پشت) از روی لباس و مالتو جایز است؟
 - اگر با قصد لذت باشد و یا بترسد که به گناه بیفتد نگاه به این مواضع جایز نیست (العروه الوثقی ج ۱)، امام استفتائات ج ۳ (احکام حجاب) ص ۲۷ / آیت الله سیستانی (حجاب) ص ۵.
 - ؟ حکم نگاه پیوسته به صورت استاد زن در هنگام درس چیست؟
 - همه مراجع عظام تقلید (به جزء آیت الله صافی) اگر بدون قصد لذت و ترس افتادن به حرام باشد اشکال ندارد.
- توضیح المسائل مراجع م ۲۳۳۳ جامع الاحکام ج ۲ ص ۱۷- و هدایه العباد، ج ۲، (النکاح)

● آیت الله صافی: بدون قصد لذت نیز بنابر احتیاط واجب جایز نیست، ولی اگر نگاه اتفاقی باشد اشکال ندارد.

(توضیح المسائل مراجع، العروة الوثقی ج ۲، نوری و وحید خراسانی: توضیح المسائل)
: آیت الله خامنه ای: استفتاء دفتر: صافی: جامع الاحکام ج ۲ و هدایه العباد ج ۲).

؟ حکم دقیق مصالحه و دست دادن با زن نامحرم به ویژه فامیل مثل دختر خاله و دختر عمو و ... چیست؟

● همه مراجع: دست دادن با زن نامحرم حرام است خواه فامیل باشد و یا غیر فامیل و خواه با قصد لذت باشد یا بدون آن.

(آیات عظام: خامنه ای: استفتاء تبریزی: استفتانات: صافی: جامع الاحکام: مکارم امام، نوری و فاضل)
: تعلیقات علی العروة (الکاج) بهجت: توضیح المسائل: سیستانی: منهاج الصالحین: وحید خراسانی: دفتر).

؟ آیا نگاه کردن به پای زن نامحرم از مخ به پائین جایز است؟

● همه مراجع: به جز مکارم: خیر نگاه به پای زن از مخ به پائین نیز هر چند بدون قصد لذت حرام است.

● آیت الله مکارم: آری ولی بهتر آن است که نگاه نکند.

(توضیح المسائل مراجع: آیت الله نوری، آیت الله وحید خراسانی: توضیح المسائل: آیت الله خامنه ای: اجوبه الاستفتانات: آیت الله مکارم: دفتر).

؟ دست دادن با زنان غیر مسلمان چه حکمی دارد؟

● همه مراجع عظام تقلید: دست دادن با زنان غیر مسلمان هم جایز نیست: خواه کافر حربی باشد یا کتبی (مانند یهود و نصارا).

(آیت الله خامنه ای: استفتاء: آیت الله تبریزی و آیت الله مکارم: استفتانات: آیت الله سیستانی و آیت الله صافی: جامع الاحکام: آیت الله بهجت: توضیح المسائل: آیت الله فاضل: جامع المسائل: امام خمینی و آیت الله نوری: تعلیقات علی العروة (الکاج): آیت الله وحید خراسانی: دفتر).

؟ شخصی قصد ازدواج دارد آیا می تواند بدون قصد لذت به چهره و موهای خاتم هالمتلا در خیابان نگاه کند تا کسی را ببیند و بعد از او خواستگاری کند؟

● همه مراجع: این نوع نگاهها جایز نیست.

(آیت الله مکارم: تعلیقات علی العروة و استفتانات: آیت الله فاضل: تعلیقات علی العروة: آیت الله صافی: هدایه العباد: امام خمینی، تحریر الوسیله: آیت الله سیستانی: منهاج الصالحین: آیت الله تبریزی: صراط التجاد: آیت الله وحید خراسانی و آیت الله خامنه ای: دفتر).

- تبصره: نگاه به دختر به منظور ازدواج با او، شرایطی دارد که با رعایت آن جایز می شود.

؟ آیا عدم پوشش دختر نامی، دختر عمو، دختر خاله و دختر عمو که تأثیری در من ندارد، گناه است؟

● همه مراجع: آری گناه است و باید خود را ببینانند و با سایر نامحرمان تفاوتی ندارند و نگاه شما بر مو و بدن آنان جایز نیست.

العروة الوثقی ج ۱ (الستر) و ج ۲ (الکاج) م ۳۱

■ فروش لباس زنانه

؟ فروش لباسهای زیر زنانه توسط مردان چه حکمی دارد؟

● همه مراجع عظام تقلید: اگر ترس افتادن به گناه و یا مقصد اجتماعی به دنبال داشته باشد جایز نیست

(. آیت الله خامنه ای: اجوبه الاستفتانات: ۱۳۶۹: دفتر: همه)

■ احکام مشترک بین زن و مرد

؟ حکم نگاه کردن به صورت زن و مرد چیست؟ اگر نگاه به طور خیره و نه از روی قصد و غرض باشد باز هم اشکالی دارد؟

● همه مراجع عظام تقلید به جزء آیت الله صافی: نگاه به نامحرم اگر بدون قصد لذت و ترس افتادن به حرام باشد اشکال ندارد، ولی اگر با یکی از این دو مشخصه همراه باشد جایز نیست.

● آیت الله صافی: نگاه به قصد لذت حرام است و بدون قصد لذت و ترس افتادن به حرام نیز بنابر احتیاط واجب جایز نیست.

(توضیح المسائل مراجع: نوری: توضیح المسائل: تبریزی: استفتانات: وحید خراسانی: توضیح المسائل: خامنه ای: استفتاء صافی: هدایه العباد ج ۲).

- تبصره: فرض مسأله در رساله های عملیه در مورد نگاه عمدی و پیوسته است، و گرنه نگاه اتفاقی به فتوای همه مراجع تقلید اشکالی ندارد.

؟ آیا همان گونه که نگاه مرد به زن حرام است نگاه زن به مرد نیز حرام است؟

● همه مراجع عظام تقلید به جزء آیت الله سیستانی و آیت الله بهجت: آری نگاه زن به بدن مرد نامحرم به جز سر و گردن و دست ها و جاهایی که معمولاً آن را نمی پوشانند حرام است هر چند بدون قصد لذت باشد.

● آیات عظام بهجت و سیستانی: نگاه زن به مرد نامحرم با قصد لذت حرام است و بنا بر احتیاط واجب بدون قصد لذت و ترس افتادن به حرام هم نیز (به جز قسمتی از بدن که معمولاً آن را نمی پوشانند مانند سر و دست ها) جایز نیست.

(وحید خراسانی: توضیح المسائل: نوری: توضیح المسائل: خامنه ای: استفتاء: توضیح المسائل مراجع م ۲۴۳۳).

■ پوشیدن لباس جنس مخالف

● پوشیدن لباس مخصوص زنان برای مرد و همچنین پوشیدن لباس مخصوص مردان برای زن حرام است.

● در دوره آخر الزمان مردان خود را شبیه زنان و زنان خود را شبیه مردان می کنند، بر زین سوار می شوند (به خود نمایی می پردازند) بر آنها لعنت خدا باد.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)، تفسیر نمونه، ۲۱/۴۵۶.

- کسی که خود را به غیر ما (غیر مسلمان) شبیه سازد از ما نیست.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) نهج الفصاحه ج ۵۰۰۹.

- آیا پوشیدن چیزی که مخصوص زنان است توسط مردان و برعکس، در خانه بدون قصد تشبه به جنس مخالفه جایز است؟
- تا زمانی که آن را به عنوان لباس برای خود انتخاب نکرده باشند، اشکال ندارد.
- آیا بافتندگی و خرید و فروش جوراب نازک شرعاً جایز است؟
- اگر تولید و خرید و فروش آن به قصد پوشیدن زنان در برابر مردان اجنبی نباشد، اشکال ندارد؟

■ پوشیدن لباس زنانه جهت فیلم سازی

- پوشیدن زن و آرایش و حرکات زنانه توسط مرد جهت فیلم سازی چگونه است؟

- آیت الله لنکرانی: جایز نیست.
- آیت الله تبریزی: اشکال دارد.
- آیت الله بهجت: جایز نیست.
- آیت الله گلپایگانی: اشکال دارد.
- آیت الله مکارم شیرازی: جایز نیست.

■ پوشیدن لباس شهرت

- کسی که در دنیا لباس شهرت پوشد، خداوند روز قیامت بر او لباس ذلت خواهد پوشاند.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) میزان الحکمه ۲۰۶/۵.

- منظور از لباس شهرت لباسی است که جنبه ریاکاری دارد و می خواهد بوسیله آن مثلاً به زهد و ترک دنیا مشهور شود، خواه از جهت پارچه یا رنگ آن باشد یا دوخت آن. اما اگر واقعا قصدش ساده پوشیدن است و جنبه ریاکاری ندارد نه تنها جایز است بلکه عملی است شایسته.

مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید ج ۳ تهیه و تنظیم: سید محسن محمودی

- پوشش لباس شهرت چه صورت دارد و معیار لباس شهرت چیست؟

- آیت الله خامنه ای: لباس شهرت لباسی است که پوشیدن آن برای شخص بخاطر رنگ یا کیفیت دوخت یا مندرس بودن آن و علل دیگر مناسب نیست به طوری که اگر آن را در برابر مردم بیوشد توجه آنان را به خود جلب نموده و انگشت نما شود.

استفتائات ۹۹/۲. مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید تهیه و تنظیم: سید محسن محمودی ص ۱۶۹-۳

- آیت الله بهجت: حرام است و عبارت از لباسی است که از جهت جنس یا رنگ یا نحوه برش و دوخت و مانند آن خلاف شأن و زی پوشنده لباس باشد.
- آیت الله تبریزی: لباسی که در زی شخص نیست آن را بیوشد جایز نیست.
- آیت الله لنکرانی: حرام است و منظور از لباس شهرت لباسی است که از جهت جنس، رنگ، نوع دوخت و امثال آن به گونه ای باشد که پوشیدن آن عرفاً موجب انگشت نما شدن او شود.
- آیت الله گلپایگانی: پوشیدن لباس شهرت جایز نیست و لباس شهرت آنست که پوشیدن آن در نظر عرف برای پوشنده قبیح و موجب وهن باشد.
- آیت الله سیستانی: لباس شهرت لباسی که موجب تحقیر و استهزاء دیگران باشد و بنابر احتیاط واجب نباید بیوشد.
- آیت الله مکارم شیرازی: بنابر احتیاط واجب باید انسان از پوشیدن لباس شهرت خودداری کند.

همان ج ۳ ص ۱۷۰-۱۷۱.

♦ فقط همسر م

— امام صادق (علیه السلام) فرمودند: در ارتباط بین زن و شوهر، مرد نیازمند سه چیز می باشد: مدارا و خوش رفتاری با زن، تا محبت و علاقه زن را جلب نماید، خوش اخلاقی با زن و به دست آوردن قلب او با پیراستن ظاهرش در مقابل دیدگان او و گشاده دستی با او.
و زن نیز در روابط خود با همسرش بی نیاز از سه ویژگی نیست: خود را از هر پلیدی دور نگه دارد تا آنجایی که شوهرش در هر حالتی خوش یا ناخوش به وی اطمینان کند و متعهد بودن زن تا به هنگام خطا، شوهر به او توجه نماید اظهار عشق و علاقه به همسر، ظاهری جذاب در برابر دیدگان او.

(بخارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۳۷ — تحف العقول، ص ۳۲۳)

■ لزوم آرایش زن برای شوهر

— پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به یکی از زنانش فرمود: «چرا تو زولیده مو هستی و در اثر نکشیدن سورمه، چشمت سفید شده چرا خضاب نمی کنی؟» (موهای خود را رنگ نمی کنی؟)
(بخارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۲۲، شرح نهج البلاغه، ج ۱۱، ص ۳۶)

■ استفاده از عطر و بوی خوش

— حضرت علی (ع) فرمود: «زن مسلمان باید خودش را برای شوهرش خوشبو سازد»

(بخارالانوار، ج ۱۰، ص ۱۰۰، تحف العقول، ص ۱۱۱)

— پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) هنگام ازدواج حضرت فاطمه (علیها السلام) به عمار یاسر ما موریت داد برای حضرت زهرا (علیها السلام) عطرها و خوشبو تهیه نماید عمار یاسر گویند عطر خوبی کردم و به منزل فاطمه (علیها السلام) بردم. آن حضرت فرمود: ای عمار یاسر این عطر چیست؟ گفتیم: پدوت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) مرا امر کرد تا آن را فراهم نمایم

(دلائل الامامه، ص ۲۲)

— امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ... ام سلمه گویند: از حضرت زهرا (علیها السلام) پرسیدم: آیا عطر و بوی خوش ذخیره کرده ای؟ فرمود: آری؛ رفت و شیشه عطری آورد و مقداری در کف دست من ریخت. بوی خوشی داشت که هرگز نبوییده بودم.

(بخارالانوار، ج ۴۳، ص ۹۵ و ۱۱۴ / امالی شیخ صدوق، ص ۴۱)

— حضرت زهرا به اسماء بنت عمیس فرمود: «ای اسماء عطر مرا بیاور، همان عطری که همیشه (در خانه) می زنم».

(بخارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، کشف الغممه، ج ۲، ص ۶۲ / عوالم، ج ۱۱، ص ۵۰۷ و ۷۱۰)

— امام صادق (علیه السلام) فرمود: زنی نزد پیامبر (صلی الله علیه و آله) آمده پرسید: ای رسول خدا حق شوهر بر زن چیست؟ آن حضرت فرمود: آنکه خود را به بهترین عطری که در اختیار دارد خوشبو سازد، زیباترین لباس خود را بپوشد، به بهترین وجه خود را بیاراید و هر صبح و شام خود را بر شوهر خود عرضه نماید

(اصول کافی، ج ۵، ص ۵۰۸ و سایل، ج ۲۰، ص ۱۵۸)

■ استفاده از زیور آلات

— از امام باقر (علیه السلام) یا امام صادق (علیه السلام) در مورد طلا برای زنان سوال شد ایشان فرمودند: استفاده از آن هیچ اشکال ندارد. سزاولر نیست که زن خودش را معطل کند (یعنی از زیور آلات استفاده نکند) ولو آویختن گردنبندی به گردنش باشد.

(بخار الاتوار، ج ۱۰۳، ص ۲۶۰ و ۲۸۸، وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۹۷، مکارم الاخلاق، ص ۹۴)

— امام صادق (علیه السلام) فرمود: حضرت علی (علیه السلام) همسر و دختران را با طلا و نقره آراسته می کرد.

(بخار الاتوار، ج ۴۲، ص ۷۱، اصول کافی، ج ۶، ص ۴۷۵، وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۰۳۹)

— راوی گوید: از امام صادق (علیه السلام) درباره استفاده از طلا برای زینت دادن بچه پرسیدم. حضرت فرمود: امام سجاد (علیه السلام) فرزندان و همسر خود را با طلا و نقره آراسته می کرد.

— راوی گوید: از امام صادق (علیه السلام) درباره استفاده از طلا برای زینت دادن بچه پرسیدم. حضرت فرمود: امام باقر (علیه السلام) فرزندان و همسر خود را با طلا و نقره آراسته می کرد. (پس این مسئله اشکالی ندارد)

(بخار، ج ۶۶، ص ۵۳۹ / کافی، ج ۶، ص ۴۷۵، وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۱۰۳ / مکارم الاخلاق، ص ۸۶)

■ آراستن ناخن

— پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به مردان فرمود: «ناخنهایتان را کوتاه کنید و به زنها فرمود: ناخن خود را کوتاه نکنید، چون کوتاه نکردن ناخن برای شما سبب زینت بیشتر می شود.»

(وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۱۳۴ / مکارم الاخلاق، ص ۶۵ و ۶۶، اصول کافی، ج ۶، ص ۴۹۱، من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۲۸)

— امام باقر (علیه السلام) فرمود: «سزاولر نیست ... حتی زن سالخورده دستهایش را خضاب (رنگ) نکند، ولو دستهایش را به حنا بمالد.»

(بخار الاتوار، ج ۱۰۳، ص ۲۶۰، اصول کافی، ج ۵، ص ۵۰۹، من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۲۳)

— پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: «به همسرت توصیه کن که بدون زینت نماز نخواند و اگر زیورزی یافت لاقفل چرمی به گردن بیاویزد (استفاده از زینت بدل) و نیز به او امر کن که رنگ دستش را با حنا تغییر دهد و این کار را ترک نکند تا شبیه مردان نشود.»

(بخار الاتوار، ج ۸۳، ص ۱۷۸، دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷۸، مستدرک، ج ۳، ص ۲۳۰)

■ رنگ مو

— امام صادق (علیه السلام) رسول خدا (صلی الله علیه و آله) به زنان اجازه داد تا موی سر خود را به رنگ سیاه خضاب نمایند. آن حضرت فرمود: پیامبر (صلی الله علیه و آله) زنان مجرد و متأهل را سفارش نمود موی سر خود را خضاب نمایند و اما زنان متأهل برای شوهرانشان خود را زینت نمایند.

(بخار الاتوار، ج ۷۶، ص ۱۰۲، مکارم الاخلاق، ص ۸۲، وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۹۷)

■ آرایش و عذاراری

— امام صادق (علیه السلام) فرمود: «هیچ زنی نباید بیش از سه روز ترک زینت نماید و لباس مشکي بپوشد. مگر زنی که شوهرش از دنیا رفته است که چنین زنی باید تا پایان عده وفات (چهار ماه و ده روز) زینت را ترک نماید.»

(بخار الاتوار، ج ۸۲، ص ۷۲، من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۳، وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۷۱)

■ لزوم آراستگی شوهر برای زن

— راوی می گوید: امام سجاد (علیه السلام) را در اتاقی که فرش آن زرد رنگ و دیوارهایش سفید بود دیدم. در حالیکه لباس رنگین به تن داشت مدت کوتاهی نزد ایشان نشستم. هنگام برخاستن، امام (علیه السلام) فرمود: فردا انشاءالله نزد من بیا. پس از خروج از منزل به یحیی گفتم: مرا نزد مردی بردی که لباس رنگین پوشیده است. تصمیم داشتیم که دیگر نزد او برنگردیم ... فردای آن روز نزد امام سجاد (علیه السلام) رفتم، او را در اتاقی گلی که بر حصیری نشسته بود و لباسی از کرباس به تن داشت و یحیی نزد او بود. آن حضرت به من فرمود: ای ابوخلد، من تازه ازدواج کرده ام و آن چیزهایی که دیروز دیدی نظر همسرم بود و من نمی خواهم با همسرم مخالفت کنم.

(بخار الاتوار، ج ۴۶، ص ۱۰۲، مستدرک، ج ۳، ص ۲۵۲، دلائل الامامه، ص ۹۱)

— راوی می گوید: «نزد امام باقر (علیه السلام) رفتم در حالیکه ایشان در اتاقی آراسته بودند. من به اتاق نگاه می کردم. حضرت فرمود: حکم، نظر تو در مورد آنچه می بینی چیست؟ ... سپس حضرت فرمود: ... این اتاقی که مشاهده می کنی اتاق همسرم می باشد ... و اتاق من همان اتاق (ساده) است که می شناسی.

(اصول کافی، ج ۶، ص ۴۴۶، وسائل الشیعه، ج ۵، ص ۳۱، مستدرک، ج ۳، ص ۴۶۵، دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۵۹)

- عبدالله بن عطاء گوید: روزی به منزل امام باقر (علیه السلام) رفتم و مشاهده کردم در منزل ایشان اثاثیه ای چیده شده و فرش و قالیچه دیدم، با تعجب پرسیدم: اینها چیست؟ آن حضرت فرمود: لوازم همسر من باشد.

- مالک بن اعین گوید: «روزی نزد امام باقر (علیه السلام) رفتم و ایشان را ملاقات نمودم در حالی که پوششی به رنگ قرمز تند داشت هنگام ورود خنده ام گرفت. آن حضرت فرمود: گمان می کنی نمی دهم چرا می خندی؟ تو از آن لباسی که بر تن دارم خنده ات گرفته است. همانا همسر از من تقاضا کرده آن را بپوشم و من بدلیل آنکه همسر را دوست دارم علیرغم عدم تمایل خود آن را پوشیده ام.»

(بخارالانوار، ج ۴۶، ص ۲۹۲، اصول کافی، ج ۶، ص ۴۴۷، مکارم الاخلاق، ص ۱۰۵)

■ دلایل لزوم آراستگی شوهر برای زن

- ابی الحسن (علیه السلام) فرمود: «آراستگی شوهر برای زن، عفت زن را زیاد می کند.»

(بخارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۰۷، مکارم الاخلاق، ص ۹۷)

- امام صادق (علیه السلام) فرمود: «مرد به رنگ سیاه خضاب کند که پیامبر (صلی الله علیه و آله) فرمود: «این کار باعث محبت و مهریابی در نزد زنان تن می گردد.»

(بخارالانوار، ج ۷۶، ص ۱۰۰، مکارم الاخلاق، ص ۷۹، وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۷۸)

- راوی می گوید: «به امام رضا (علیه السلام) گفتم: خضاب کرده اید؟ حضرت فرمود: بله، به حنا و کتم (گیاهی است برای خضاب و آن را رومه نامند). آیا نمی دانی خضاب کردن اجر و ثواب دارد؟ پدری که زن دوست دارد تو را آراسته ببیند همانطور که تو دوست داری او را آراسته ببینی، به تحقیق زنهارا کمی آراستگی و آمادگی شوهرانشان، از عفاف به فسق خارج می کند.»

(بخارالانوار، ج ۷۶، ص ۱۰۲، مکارم الاخلاق، ص ۸۰)

- امام رضا (علیه السلام) فرمود: «پدرم به نقل از پدران بزرگوارشان خبر داده است که به درستی که زنهای بنی اسرائیل از عفاف خارج شدند و مرتکب گناه گردیدند و خارج نکرد آنها را مگر عدم آراستگی همسرانشان و فرمود: همانا زن، از تو همان چیزی را می خواهد که تو از او می خواهی.»

(بخارالانوار، ج ۷۶، ص ۱۰۲، مکارم الاخلاق، ص ۸۱)

- پیامبر اکرم (علیه السلام) فرمود: «پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: «با حنا خضاب کنید چرا که این کار دیده را جلا می دهد، باعث رویش مو می شود، خوشبو می کند و باعث آرامش زن (همسر) می شود.»

(بخارالانوار، ج ۷۶، ص ۹۹، من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۲۱، مکارم الاخلاق، ص ۷۸)

- امام باقر (علیه السلام) فرمود: «همان طور که شوهران دوست دارند زن خود را زینت شده ببینند، زنهارا نیز دوست دارند شوهر خود را آراسته ببینند.»

فقط همسر

■ نامه [به خاتم خدیجه ثقفی (خانوادگی)]

زمان: فروردین ۱۳۱۲ / ذی القعدة ۱۳۵۱

مکان: لبنان، بیروت

موضوع: خانوادگی

مخاطب: ثقفی، خدیجه (۱)

تصدقت شوم الهی قربانت بروم، در این مدت که مبتلای به جنایی از آن نور چشم عزیز و قوت قلبم گردیدم متذکر شما هستم و صورت زیبایت در آئینه قلبم منقوش است. عزیزم امیدوارم خداوند شما را سلامت و خوش در پناه خودش حفظ کند [حال] من با هر شدنی باشد می‌گذرد ولی بحمدالله تا کنون هرچه پیش آمد خوش بوده و الآن در شهر زیبای بیروت هستم (۲) حقیقتا جای شما خالی است فقط برای تماشای شهر و دریا خیلی منظره خوشی دارد. صد خیف که محبوب عزیزم همراه نیست که این منظره عالی به دل بچسبد

در هر حال امشب شب نوم است که منتظر کشتی هستیم، از قرار معلوم و معروف یک کشتی فردا حرکت می‌کند ولی ما ها که قدری دیر رسیدیم باید منتظر کشتی دیگر باشیم. عجالتاً تکلیف معلوم نیست امید است خداوند به عزت اجداد طاهرینم که همه حجاج را موفق کند به اتمام عمل، از این حیث قدری نگران هستیم ولی از حیث مزاج بحمدالله به سلامت، بلکه مزاجم بحمدالله مستقیم تر و بهتر است. خیلی سفر خوبی است جای شما خیلی خیلی خالیست. دلم برای پسر (۳) قدری تنگ شده است. امید است هر دو (۴) به سلامت و سعادت در تحت مراقبت آن عزیز و محافظت خدای متعال باشند اگر به آقا (۵) و خانمها (۶) کاغذی نوشید سلام برسانید من از قبل همه نایب الزیاده هستم. به خاتم شمس آفاق (۷) سلام برسانید و به توسط ایشان به آقای دکتر (۸) سلام برسانید. به خاور سلطان و ریابه سلطان سلام برسانید. صفحه مقابل را به آقای شیخ عبدالحسین بگویید برسانند. ایام عمر و عزت مستدام. تصدقت، قربانت روح الله، عکس جوف در حال دلتنگی از حرکت نکردن، (۹).

صحیفه امام، ج ۱، ص: ۳

(۱) - ملقب به قدس ایران، همسر امام خمینی.

(۲) - برای عزیمت با کشتی به عربستان برای انجام اعمال حج.

(۳) - آقای سید مصطفی خمینی که در آن زمان سه ساله بوده است.

(۴) - اشاره به آقامصطفی و فرزند دیگرشان که در آن زمان هنوز به دنیا نیامده بود و چند روز پس از نگارش این نامه در زمانی که امام در سفر حج بودند، مقلد گردید و او را «علی» نام گذاردند. وی در کودکی بر اثر بیماری درگذشت.

(۵) - آقای میرزا محمد ثقفی، پدر همسر امام خمینی.

(۶) - مادر و مادر بزرگ همسر امام خمینی که در آن زمان در قید حیات بودند.

(۷) - شمس آفاق ثقفی، خواهر همسر امام خمینی.

(۸) - آقای دکتر علوی.

(۹) - اشاره به نبون کشتی جهت عزیمت به جده.

■ آیت الله خامنه‌ای

- اگر خودآرایی زن برای شوهر بود و او خود را برای شوهر پاکیزه و آرایش کند، هم عزیزه خود آرای خود را الرضاء کرده و هم شوهر را از هوس به زنان بیگانه حفظ کرده است و شوهر نیز اگر در محبت به زن و توجه به او کوتاهی کند، نکوهش شده باید بی اعتنا به زن نباشد و با مراقبت های لازم او را از فکر انحراف جنسی حفظ کند.

محمد محمدی اشتیاردی، پوشش زن در اسلام، ص ۳۱

- در جوامع متدین و مذهبی، مشاهده می کنیم که دو نفر آدم مدت طولانی با هم زندگی می کنند و اسلاً از هم سیر نمی شوند، بلکه دلبستگی شان به هم بیشتر می شود، انس و محبت و وفایشان به همدیگر بیشتر می شود، این همان خاصیت تدین و دینداری است.

مطلع عشق، ص ۳۱

- این غریبی ها که اینقدر سر مسئله زن، بازی در می آورند همین جا گرفتارند می گویند ما احترام زن را نگه می داریم، بله احترام زن را در مجالس رسمی، در فروشگاهها و خیابانها نگه می دارند آن هم به معنای تلذذ از او اما آیا در خانواده هم، شوهر با زنش همین طور است؟ چقدر زن آزادی، چقدر تنگ دهن زنها به دست مردان؟ چقدر قاجه آفرینی در داخل خانه؟

همان، صفحه ۵۴

- زن و شوهر هر چه بیشتر به هم محبت کنند، زیادی نیست آنجایی که محبت هر چه زیاد شود، ابرازی ندارد محبت زن و شوهر است، هر چه به هم محبت کنید خوب است و خود اعتماد، هم محبت می آورد این محبت زن و شوهر جزو محبت های خدایی است، هر چه بیشتر شود بهتر است.

همان، ص ۶۸

- آیات قرآن که راجع به حجاب حرف می زند، راجع به حدود زن و مرد با یکدیگر دستور دارد این به خاطر خود مردم است، بخاطر همین خانواده هاست، همین دخترهای جوان که می خواهند شوهرشان را از دست ندهند، این پسرهای جوان که زن محبوبشان را می خواهند از دست ندهند، این بدون حجاب نمی شود. آیات قرآن این طور حکمت آمیز و عمیق است. این محرم و نامحرم ها، این حجاب و حفظ زن، این «قل للمؤمنین یغضوا...» چشمهایشان را به هر منظره ای باز نکنید، به هر چیزی نگاه نکنید تا به هر طرفی کشانده نشوید. آن مردی که هر طور دلش بخواهد به هر طرف متمایل باشد، به طرف زن ها غنا ندارد و آن زنی که با حیا و عفاف و حجاب انسانی آراسته نیست حقایق ندارد، چنین مرد و زنی برای همسران خود اهمیت قائل نیستند.

همان، ص ۱۰۱-۱۰۲

- من همیشه به مرد های جوان توصیه می کنم، که شما در معاشرت با نامحرم و حتی محارم کاری نکنید و حرفی نزنید که زنان خود را ولادار به حسادت کنید، به دختران جوان هم سفارش می کنم که در برخوردشان با مرد های بیگانه، کاری نکنند و حرفی نزنند که حس حسادت و غیرت شوهرانشان را تحریک نمایند.

همان، ص ۱۰۷

- این که اسلام آن قدر گفته است که چشمتان را ببندید به نامحرم نگاه نکنید، به زن یک جور، به مرد جور دیگر گفته است. برای این است که وقتی چشم به یک طرفی رفته آن وقت بخشی از سهم آن کسی که همسر شماست، آن طرف خواهد رفت. حالا شما چه مرد باشید و چه زن باشید فرقی نمی کند وقتی اینجا کم گذاشتی، محبت ضعیف خواهد شد. محبت که ضعیف شد، مبنای خانواده ای متزلزل می شود. آن وقت آنچه برای تو لازم است از دستت می رود و آنچه که برایت مضر است به خیال خودت به دست آوردی.

همان، ص ۱۱۰

■ علامه شهید مطهری

- اسلام التلاذ و کام جویی زن و شوهر از یکدیگر را نه تنها تقبیح نکرده است، نواهایی هم برای آن قائل شده است، شاید برای یک نفر فرنگی شگفت انگیز باشد اگر بشنود اسلام مزاح و ملاغیه زن و شوهر، آرایش کردن زن برای شوهر، پاکیزگی شوهر برای زن، مستحب می داند - در قدیم که به پیروی از کلیسا همه گونه التلاذات شهوانی را تقبیح می کردند این حرفها را تخطئه کرده حتی مسخره می دانستند.

مسئله حجاب

اسلام التلاذات جنسی در غیر محدوده ازدواج قانونی را به شدت منع فرموده است ولی لذت جنسی در حدود قانون را تحسین کرده است تا جای که فرمود: دوست داشتن زن از صفات پیغمبران است.

اسلام که دین فطرت است طبق سرشت زن مقرر داشته که از زینتها، لباس و جواهرات استفاده کند پوشیدن لباس خریر طبیعی و استفاده از طلا را که بر مردان حرام است برای زنان مجاز دانسته و تطافت و آرایش کردن برای همسر را از وظایف و حقوق همسری قرار داده و ترک آن را در صورتی که شوهر خواستار آن باشد، یکی از عوامل نشوز تلقی کرده است.

■ همسر شهید منوچهر مدق می گوید

- بعد از شهادت همسر ام هر از گاهی می آید پیشمان، گاهی مثل یک نسیم از کنار صورتم رد میشود، بوی تنش می بیجد توی خانه، بچه ها هم حس می کنند سلام می کند و می شنویم، می دانم آنجا هم خوش نمی گذرانند. او آنجا تنها است و من اینجا، تا منوچهر بود طرح غم را ندیده بودم، حالا شادی را نمی فهمم. این همه چیز توی این دنیا اختراع شده اما هیچ اکسیری برای دلنگنی نیست.

- من همه ی زندگی ام را در او می بینم در صدایش، در نگاهش، که غم ها را از دلم می شست، گاهی که به فکر بیماری اش می افتادم و در خود فرو می رفتم سربه سرم می گذاشت. یک «عزیز من» گفتش همه چیز را از یادم می برد، باز خانه پر از صدای شادی می شد.

- ایشان در خصوص علاقه شدید خود به همسرش ذکر می کند که هنگامی که شهید مدق برای تماشای آسمان به پشت بام می رفت به او می گفتم من از این پشت بام متفرم، ما را از هم جدا می کند، بیا برویم پایین نمی توانستیم بینیم آسمان و پرواز چند پرند منوچهر را می کشد بالای پشت بام و ساعت ها در آنجا نگرش می دارد. در این هنگام شهید مدق به من می گفت: «هر وقت دلت بپریم تنگ شد بیا اینجا من آن بالا هستم».

- دوست داشتن مثل او باشم، مثل او فکر کنم، مثل او ببینم، مثل او فقط خوبی ها را ببینم، من همه ی زیبایی ها را در منوچهر می دیدم با او می خندیدم، با او گریه می کردم، و با او تکرار می کردم.

- شهید منوچهر مدق هنگامی که زمان شهادتش نزدیک بود به همسر و فرزندان خود می گفته «هیچ فرقی نیست بین رفتن و ماندن، من پیش شما هستم، قرقش این است که من شما را می بینم و شما من را نمی بینید. همین طور نوازیشان می کنم، اگر روحمان به هم نزدیک باشد شما هم من را حس می کنید.

- همسر شهید منوچهر مدق به او می گفت: «من که لحظه های شاد زیاد داشته ام، از جبهه برگشتن هایت، زنده بودن، نفس هایت، همه شادی زندگی من است. همین که می بینمت شاد هستم».

هنگامی که شهید منوچهر مدق در جنگ شیمیایی شده بود همسرش مانند پروانه ای از او پرستاری می کرد، شهید منوچهر مدق به همسرش می گفته «از توجه ات لذت می برم تا وقتی که ببینم توی نگاهت ترجم نیست».

شهید منوچهر ملق به همسرش می گفت: «فقط یک چیزی توی دنیا هست که می تواند تو را از من جدا کند، یک عشق دیگر؛ عشق به خدا، نه هیچ چیز دیگر» همین طور در رابطه با بچه دار شدنشان به همسرش می گفت: «یک صدم درصد هم تصور نکن کسی بتواند اندازه سر سوزنی جای تو را در قلبم بگیرد، تو فرشته دنیا و آخرت منی»

■ همسر شهید مرتضی آوینی در خصوص همسر خود می گوید:

مرتضی مظهر همه ی کسانی بود که در زندگی جستجو می کردم، جای همه ی اعضای خانواده را برای من پر می کرد و همه چیز زندگی ام بود، هر چه به زمان شهادت نزدیک می شدیم بدون هیچ اغراقی احساس می کردم داریم به سالهای اول زندگی بر می گردیم. منتهی در این ابراز علاقه های آقا مرتضی مرتباً یک حالت ذکر و شکری وجود داشت، بیان ایشان از لطفی که خدا دارد جدا نبود، هر چه بیشتر عشق به خدا در ایشان شدت می گرفت ابراز علاقه به خانواده هم در او شدیدتر می شد؛ حتی در لحظه های آخر شهادت هم ابراز علاقه می کردند.

■ همسر شهید مهدی باکری می گوید:

در دوازده سالی که از شهادت آقا مهدی می گذرد، همیشه او را در خواب ها زنده می دیدم؛ با لباسی سراسر سفید که آمده تا سر سفره ای غذا بخوریم و یا خبر می دهد که آماده شوید، می خواهم شما را ببرم، یک بار هم ندیدم که شهید شده باشد.

♦ بررسی شبهات حجاب

۱- حجاب مانع پیشرفت زن است.

اسلام با اصل حضور زن در تمامی عرصه های مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و پیشرفت در این عرصه ها هیچ مخالفتی ندارد و اکثر مشاغل اجتماعی زمان پیامبر اکرم (صل الله علیه و آله وسلم) را زنان هم عهده دار بوده اند، از فروشنده تا پرستاری و معالجه و درمان بیماران و هیچ کدام مورد نهی پیامبر اکرم (صل الله علیه و آله وسلم) قرار نگرفته اند. بلکه حتی در بعضی اوقات حضور زن در این عرصه ها دینی نیز هست.

امام خمینی (ره) می فرمایند:

"اسلام با آزادی زن نه تنها موافق است بلکه خود پایه گذار آزادی زن در تمام ابعاد وجودی زن است. این تبلیغات که اگر اسلام پیدا شود مثلاً زنها دیگر بروند توی خانه ها بنشینند و قفلی هم درش بزنند که بیرون نیایند، چه حرف غلطی است که به اسلام نسبت می دهند، صدر اسلام زنها توی لشکر هم بودند، توی میدانهای جنگ هم می رفتند."

اگر قرار بود در اسلام زن در اجتماع حضور نداشته باشد و فقط در خانه در کنار محارم خود باشد، اصلاً حجاب معنا پیدا نمی کرد.

امروزه هیچ رشته شغلی و تحصیلی (در شان زن) وجود ندارد که حداقل چند مورد از زنان معتقد و مقید به حجاب اسلامی در آن حضور نداشته باشند (به آمارهایی که پس از پیروزی انقلاب در مورد موفقیت و پیشرفت زنان محجبه مسلمان ایرانی انجام شده توجه کنید)

امام خمینی (ره) می فرمایند:

"زنان در جامعه اسلامی آزادند و از رفتن آنها به دانشگاه و ادارات و مجلسین به هیچ وجه جلوگیری نمی شود، از چیزی که جلوگیری می شود فساد اخلاقی است که زن و مرد نسبت به آن مساوی هستند برای هر دو حرام است. شما همانگونه که در نهضتها نقش اساسی داشته اید و سهیم بوده اید، هم اکنون هم باید باز در پیروزی سهیم باشید و فراموش نکنید که هر موقع اقتضاء کند نهضت کنید و قیام کنید زن باید در مقدرات اساسی مملکت دخالت کند."

بنای اسلام در روابط اجتماعی به حداقل رساندن استهلاک قواست یعنی انسان انرژی خود را صرف فعالیتی نکند که به قصد آن وارد اجتماع نشده و بتواند راحت ترین و سریع ترین راه را برای انجام اهدافش بیابد. زن همان حقوقی را دارد که مرد دارد، حق تحصیل، حق کار، حق مالکیت، حق رای دادن، حق رای گرفتن؛ در تمام جهاتی که مرد حق دارد، زن هم حق دارد، لیکن هم در مرد مواردی هست که چیزهایی به دلیل پیدایش مفاسد بر او حرام است و هم در زن مواردی هست که به دلیل آنکه مفاسد می آفریند حرام است.

وجود حجاب یک مرزبندی ایجاد می کند تا در ورای مرزها هر کدام از دو جنس بتوانند کار خود را انجام دهند علم ثابت کرده و تجربه نشان داده است که اگر این مرز وجود نداشته باشد عملاً به دلیل جاذبه ای که بین دو جنس برقرار است جلوی فعالیتهای مفید آنها گرفته می شود به همین دلیل است که الآن در برخی کشورهای اروپایی طرح جدایی دانشگاهیان و دانش آموزان دختر و پسر در کلاس اجرا می شود و در زاین واکنشهایی جدی برای ختمها و آقایان در قطارها به منظور افزایش راندمان کار، برنامه ریزی شده و نیز بیمارستانی مخصوص ختمها در زاین وجود دارد که تمام پرسنل آن نیز خاتم هستند و به قدری مورد استقبال قرار گرفته است که خانمها از یک ماه قبل برای استفاده از این بیمارستان نوبت می گیرند.

۲- پس علت پیشرفت کشورهای غربی چیست؟

ما همه پیشرفتهایی که در غرب مطرح است، را پیشرفت نمی دانیم مثلاً در غرب با استفاده از جاذبیت های زن بازاریابی و فروش کالا و تولیدات بالا رفته و این مساوی است با ضایع ساختن ارزش زن.

پیشرفت های کشورهای غربی معلول بی حجابی نبوده بلکه در خیلی از عرصه ها پیشرفت آنان معلول تلاشها، برنامه ریزیها و مدیریتهای آنان بوده و چه بسا اگر حجاب داشتند، پیشرفته تر از الآن هم بودند.

پیشرفت نکردن ما نیز معلول حجاب نیست، بلکه علت در عوامل دیگری مانند عدم برنامه ریزی و تلاش کافی خودمان، سیستم مدیریت جامعه است.

استهلاک قوا گاهی مادی و گاهی معنوی است. بی حجابی بخش عظیمی از قوای معنوی انسان را مستهلک می کند و مانع تعالی روحی انسان می شود این مسئله نه تنها مختص مسائل جنسی نیست، بلکه اگر کسی دائم مشغول خوردن باشد و هم و غشش شکمش باشد و یا که زیاد بخوابد، قوایش مستهلک می شود و نمی تواند به مرتبه رشد و تعالی مورد نظر برسد در جامعه ای که حجاب وجود دارد تحریکات جنسی به حداقل می رسند.

۳- حجاب سلب آزادی از زن

ما دو راه بیشتر نداریم:

راه اول این است که بگوییم هیچ گونه محدودیتی در روابط زن و مرد وجود نداشته باشد و آزادی مطلق باشد.

راه دوم این است که به یک سری محدودیتها قائل شویم. در دنیای امروز کسی نیست که به راه حل اول معتقد باشد؛ اگر از طرفدار (فرضی) آزادی مطلق بپرسیم: «ایا تجاوز به عفت آزاد است؟» می گویند: نه حتی در کشورهای غربی و اروپایی حداقل برای تشکیل رابطه زناشویی و تولید نسل قانون وجود دارد و گرنه مسأله پدر و مادری و مسأله خوئی از بین می رود. افرادی که اصلا حجاب را قبول ندارند نیز حداقل پوششی را برای خود پذیرفته اند و خط قرمزهایی را در ذهن خود تعریف می کنند. اگر راه دوم را انتخاب کنیم این سؤال مطرح است که مرز این محدودیتها کجاست؟

تفاوت نظر اسلام با سایرین در این است که ملاک تعیین این محدوده، وحی و تعالیم قرآن و سنت است که مطابق عقل نیز هستند. اما در مکاتب اومانیسمی عقل محدود و لیبرال اندیش بشری و سلاقی انسانها با توجه به اصالت دنیا و انکار معاد ملاک قرار می گیرد، غافل از اینکه آدمی حتی در یک برهه از زمان هم قدرت بررسی تمام ابعاد (وجود خود) و تعیین مصلحت خویش را ندارد.

امام خمینی (ره) در این باره می فرماید:

"غرب به اسم اینکه برای زن می خواهد مقام درست کند زن را از مقام خودش پایین تر آورد زن را مثل یک عروسک درست کرد در صورتی که زن انسان است زن مری جامعه است از دامن زن انسانها پیدا می شوند"

ما برای اصل تشکیل خانواده ضابطه گذاشتیم اما از سوی دیگر، تحریکات جنسی را آزاد گذاشتیم تحریکات جنسی چیزی نیست که برای نفس سرکش آدمی اشباع شدنی باشد، جذباتهای زنان آشکارا مرد را به سوی خود می کشند. هیچ کس نمی تواند بگوید مرد، زن را ببیند و تحریک نشود. شاهد اشباع نشدن این غریزه سرکش در کشورهای اروپایی میل به رابطه با همجنس، رابطه جنسی با حیوانات و حتی انیاه است. در اینجا مثال مدارس و دانشگاه های جداگانه دختر و پسر در کشورهای غربی و واکنشهای جداگانه خانمها و آقایان و بیمارستان مخصوص خانمها در زاین که قبلا هم بیان شده شاهدی بر این قضیه است.

یک سوال: می دایم آزادی قلمروهایی دارد مثلا آزادی بیان، عقیده، فعالیت سیاسی - اجتماعی و... حجاب کدام آزادی را سلب می کند؟

وقتی در اسلام حضور اجتماعی، اختلاط زن و مرد (آنجا که اختلاط دو انسان باشد نه جنس زن و مرد) و فعالیتهای سیاسی زن ممنوع نیست بلکه گاهی واجب نیز هست، دیگر کدام آزادی است که با حجاب سلب شده است؟ مگر اینکه مراد از آزادی، هرزگی جنسی و بی بند و باری غربیزی باشد که البته حجاب این آزادی را محدود می کند و رسالت حجاب نیز همین است.

امام خمینی (ره) باز هم در این باره می فرماید:

"خواهر ها مثل برادرها در تمام فعالیتهایی که در رشد انسانی تأثیر دارد از آزادی که در اسلام ممنوع است آن است که موجب فساد و فحشا می شود و ملت را تباه می کند". نباید این نکته را نادیده بگیریم که حجاب که اصل آن مطلوب و مفید است مانند دانش آموزی، راست گویی، صداقت و کسب ثروت مشروع و... با برخی دشواریها همراه است و اصولا همیشه موفقیتها با سختی ها همراهند. ما خودمان گاهی برای خودمان محدودیتهایی را قائل می شویم بعضی غذاها را نمی خوریم، از خوردن زیاد شیرینی خودداری می کنیم؛ اینها محدودیت هستند ولی محدودیتهای مطلوبی هستند که به سلامتی منجر می شوند. برای آزادی از بندهای نفسانی و کسب آزادی معنوی، حجاب محدودیت است ولی محدودیت مطلوب! ناپرده رنج گنج میسر نمی شود.

مارگوت مارکوس می گویند اگر مقصود از آزادی زنان این است که زنان حق دارند از طریق تحصیل و به کار بردن استعداد و کفایت خود کسب معیشت کنند تا ضرورتهای حیات را به دست آورند؛ در این صورت این معنا حق مسلم آنان است ولی بدبختانه قهرمانان آزادی زنان، اصرار دارند که زنان مسلمان در آمیزش با مردان در اجتماع آزاد باشند و لباس بی عفتی بپوشند. (نسخه جوان و کنترل غریزه ص ۵)

۴ - چرا حجاب برای زن باشد ولی برای مرد نباشد؟

از نظر تصاحب قلبها و دلها مرد شکار است و زن شکارچی، همچنانکه از نظر تصاحب جسم و تن، زن شکار است و مرد شکارچی.

(استاد مطهری مجموعه آثار ج ۱۹ ص ۲۲۷ با کمی تلخیص)

- تفاوتهای فیزیکی و روانی زنان و مردان جای انکار ندارد. در هیچ کجای جهان نوع مردان از لوازم آرایش صورت برای زیبایی استفاده نمی کنند و -

- تمایلات جنسی در هر دو جنس به ودعه گذاشته شده ولی تظاهر و نمود آن در دو جنس به یک گونه نیست. در مورد تحریک پذیری، غریزه جنسی مردان زودتر از زنان برانگیخته می شود و آستانه تحریک پذیری آن بسیار پایین تر از زنان است. بسیاری از چیزهایی که برای مردان مهیج است زنان را به تهییج و نمی دارد. بر این پایه اگر قانون پوشش برای آن است که زمینه های تهییج جنسی در غیر محیط خانواده از میان رود، این واقعیهایی متفاوت در زن و مرد احکام ویژه ای را به دنبال خواهند داشت.

در واقع تفاوت حجاب زن و مرد از واقعیهایی وجودی این دو صنف برخاسته و این تمایزها به نحوی است که جای انکار ندارد و اصولا همیشه جاذبه جسمی زن برای مرد بیش از حالت عکس است. در عین حال توصیه مشترک به زن و مرد این است که چشم خود را از نگاه به نامحرم فرو برند.

لیندزی کان در مقاله "مردان می نگرند و زنان نگریسته می شوند" می گویند:

"این که در این حق، ستر و پوشش عامه امنیت و آرامش معرفی شده است به این خاطر است که زن در معاشرت با مردان با اندیشه و تفکر وارد شود، نه مرد زن را جنسی ببیند و نه زن با تن خود جلوه گری کند."

۵- چادر مشکی عامل دلمردگی زنان (مگر رنگ مشکی کراهت ندارد؟)

در متون اسلامی رنگ یا مدل خاصی برای پوشش زنان توصیه نشده است، بلکه حدود پوشش از نامحرم مطرح شده و این فرهنگ و آداب و رسوم ملل مختلف است که رنگ یا مدل این پوشش را تعیین می کنند، در عین حال در مورد رنگ مشکی از نظر دین اسلام و از نظر روانشناسان نکات زیر را مطرح می کنیم.

- امام صادق (علیه السلام) می فرمایند پوشیدن لباس مشکی کراهت دارد مگر در ۳ چیز: کفش و عمامه و کساء (کساء به لباس بزرگ مثل عبا و چادر و امثال آن می گویند)

- امام صادق (علیه السلام) در پاسخ به پیراهن و کلاه مشکی پوشیدن می فرمایند لذت را از گناه و آلودگی پاک نما و هر رنگی را که خواستی بپوش.

- ماکس لوتر روانشناس رنگها می گوید: "سیاه نمایانگر مرز مطلق است"

- رنگ سیاه برای تعیین رنگها و جریمنها بین خود و نامحرم مرزی عاقلانه ایجاد می کند، در واقع سیاه نه، در مقابل سفید به.

- در حالیکه رنگهای روشن توجه را به خود جلب می کنند، رنگ سیاه این خاصیت را ندارد.

- سیاه نقطه پایانی است. چادر مشکی یعنی پایان نگاه نامحرمان، یعنی فراسوی پوشش جایی برای نفوذ نگاه ها و نیت های ناپاک نیست و سیاه نشانگر ترک علاقه و انصراف نهایی و

استعمال چادر سیاه فقط برای اوقات کوتاه است که زن در بیرون از خانه است و اصولاً افراد در بیرون از خانه برای اینکه بتوانند همیشه ظاهری آراسته داشته باشند بیشتر از رنگهای تیره

استفاده می کنند تا به دلیل آلوده بودن فضای بیرون از خانه، شست و شوی آن مشکل ساز نباشد مثلاً عموماً در اولین فرم های مکلفات اداری و آموزشی از رنگهای تیره استفاده می شود.

- فردی که لباس تیره ای را پوشیده خودش را نمی بیند که مثلاً دیدن این رنگ او را دلمرده کند بلکه زن با پوشیدن این لباس، خود احساس امنیت می کند زیرا توجه نامحرمان را از خود سلب کرده است. در عمل می بینیم دلمردگی و افسردگی نه تنها در خانمهای چادری بیشتر نیست بلکه کمتر هم هست.

- اگر رنگ سیاه برای بشر اینقدر خطرناک بود چرا خداوند حکیم این رنگ را آفرید؟

۶- با حجابی: افزایش التهاب و جلب توجه / بی حجابی: عامل اشباع شدن جامعه

روح بشر فوق العاده تحریک پذیر است، اشتباه است که گمان کنیم تحریک پذیری روح بشر محدود به حد خاصی است و از آن پس آرام می گیرد همان طور که بشر- اعم از مرد و زن

- از تصاحب ثروت و از تملک جاه و مقام سیر نمی شود و اشباع نمی گردد در مورد نیروی جنسی نیز چنین است. هیچ مردی از تصاحب زیبا رویان و هیچ زنی از متوجه کردن مردان و

تصاحب قلب آنان و بالاخره هیچ دلی از هوس سیر نمی شود. (مسئله حجاب شهید مطهری، ص ۸۰)

- وقتی با رعایت حجاب جاذبه های جنسی زن پنهان می شود چه التهابی در مرد به وجود می آید؟

- بر فرض، اگر حجاب زن موجب جلب توجه و افزایش التهاب مرد شود (که مسلماً درصد آن بسیار کمتر از یک فرد بی حجاب و آراسته خواهد بود) این سوال مطرح می شود که

جلب توجه به چه چیزی رخ داده جلب توجه به کدام جاذبه زن بوده در واقع این جلب توجه مقصدی ای نخواهد داشت.

- کریستین سن می نویسد: "در نقش شکار طاق بستان فقط چند تن از سه هزار زن که خسرو پرویز در حرم داشت می بینیم این شهریاران هیچ گاه از این میل سیر نمی شدند. نوشیز گان

و بیوگان و زنان صاحب اولاد را در هر جا نشان می دادند به حرم خود می آورد هر زمانی که میل تجدید حرم می کرد نامه ای چند به فرمانروایان اطراف می فرستاد و در آن بوصف زن کامل

عیار را درج می کرد پس عمال او هر جا زنی را با وصف نامه مناسب می دیدند به خدمت می بردند." (کریستین سن یابران در زمان ساسانیان)

"اگر این گونه جریانه ها در تاریخ قدیم بسیار می توان یافت، در تاریخ جدید این جریانه ها به شکل حرم سرا نیست، به شکل دیگر است با این تفاوت که در جدید لزومی ندارد کسی به اندازه

خسرو پرویز و هارون الرشید امکانات داشته باشد. در جدید به برکت تجدید فرنگی برای مردی که یک صد هزارم پرویز و هارون الرشید امکانات داشته باشد میسر است که به اندازه آنها از

جنس زن بهره کشی کند." (استاد مطهری مجموعه آثار، ج ۱۶ ص ۲۲۷ با کمی تلخیص)

- اگر در جوامع غربی مردان ظاهراً به نوع پوشش زنان بی توجه هستند در واقع غریزه (سیری نامذیر) مرد ها اشباع نشده بلکه آنچه رخ داده این است که آستانه رضایتمندی آنها بالا

رفته است در واقع رابطه جنسی بر قرار می شود بدون اینکه فرد کاملاً ارضا شود انسان غربی هر چه در ارض این غریزه پیش رفت این میل متوقف نشد به جایی رسیدند که دیگر زن

برای مرد کافی نبود و به همجنس گرایی روی آورد تا آن جایی که این کار وجهه قانونی نیز پیدا کرد. پس از آن به ارتباط جنسی با حیوانات روی آوردند سپس به ارتباط جنسی با اشیاء

و اکنون نمی دانند با این غریزه سرکش چه کنند، یعنی در واقع روز به روز آستانه تحریک پذیری انسان غربی بالا تر رفت ولی به اراض نرسید.

- اگر بر فرض مرد با این آزادی ها سیر شود آن جامعه ای به یک جامعه بیمار تبدیل شده که در آن از دلجی رخ نخواهد داد.

"وقتی مرد پذیرفت که بنگرد و زن پذیرفت که نگرسته شود، همان طور که جان برگ می گویند مردان به زنان می نگرند و زنان به خود نگاه می کنند که مورد تماشا قرار گرفته اند"

ایا دیگر چیزی برای دفاع باقی می ماند؟ چرا مرد به خانه و خانواده وفادار باشد؟ اصلاً چرا خانه و خانواده شکل بگیرد؟ استحکام خانواده مفهومی نخواهد داشت." (لیندزی کان)

در جوامع غربی به جای تن دادن به سختی ها و درد سرهای تشکیل خانواده، از بازار آزاد و خرمسرای غنومی جامعه بهره می برند و به تعبیر ویل دورانت: "مانند بالزاک کشف می کنند

که خرج یک عیب و تنگ از خرج خانواده کمتر است" (ویل دورانت، لذات فلسفه ص ۱۶۹، حجاب اسارت یا آزادی ص ۱۱۰)

- تمهیدات دین این است که سطح رضایتمندی را در یک نقطه نگه دارد و مرد از ارتباط جنسی یا همسر خود در کانون خانواده احساس لذت و رضایت کند و حرص انسان کنترل شود

و این با طبیعت انسان نیز سازگار است (که ارتباط جنسی با حیوانات، اشیاء، همجنس گرایی و غیره هرگز با طبیعت انسان سازگار نیست). آتش غریزه یا تحریک آن خاموش نمی شود!

بلکه شعله ور می گردد. (سخنه جوان و کنترل غریزه، ص ۸۲)

- جوامع غربی با بی حجابی و آزادی های بی حد و مرز جنسی و نمونه هایی آشکار از اوج التهاب در جامعه هستند که امروزه جامعه شناسان غربی از علاج آن وامانده اند.

استاد مطهری درباره ی بر ادعا ترین کشور مدعی ایجاد دموکراسی و تمکن می نویسد: "طلاق گرفتن در آمریکا به آسانی تا کسی گرفتن است... در نیمه دوم قرن بیستم این ضرب

المثل در آمریکا معروف شده که "عشق دوم دلپذیرتر است" سراب طلاق نه تنها از دواج زوج های جوان بلکه حتی مادران آنها و زن و شوهران قدیمی را نیز به سوی خود می کشد تا آنجا

که از جنگ جهانی دوم به این طرف سطح طلاق در آمریکا از میانگین ۳۰۰ هزار طلاق در سال پایتیزتر نرفته، و سن متوسط زن طلاق گرفته آمریکایی ۲۵ سال است. از هر ۴ زن مطلقه

آمریکایی یکی الکی می شود و اینها ۳ برابر بیشتر از زنان شوهر دار خودکشی می کنند." (انظام حقوق زن شهید مطهری، حجاب آزادی یا اسارت، ص ۱۹۷)

- اگر منظور از التهاب، جاذبه شخصیتی زن باشد به حجاب این جاذبه را ممکن است ایجاد کند زیرا همیشه مرد تصویری که از شخصیت زن در ذهن خود دارد باید این باشد که وراي

چیزی که الان مشاهده می کند ارزش بالاتری هست که در معرض دید مرد قرار نگرفته این زن را مقایسه کند با زنی که حجاب ندارد و ظاهر و باطنش را مرد می تواند ببیند.

... در اینجا توجه شمارا به برخی از آمارهایی که در مورد مشکل بی حجابی در کشورهای غربی، جایی که مردم باید بر اثر بی حجابی اشباع شده باشند! به دست آمده جلب می کنیم: بانو قاتی دشتام نویسنده مجله معروف "آل" در مورد زنان دانمارکی تحقیقاتی کرده که خلاصه ای از گزارش او را در زیر می خوانید "یکی از کشورهای آسیب رسیده، دانمارک است. در دانمارک شاید آنچه بیش از همه باعث حیرت و نفرت شما می شود، تعداد روز افزون مادران جوان است. چهل و شش درصد از ازدواج های دختران دانمارکی "شباب آلوده" است زیرا که عروس پیش از ازدواج رسمی باردار شده است. یک دختر دانشجوی دانمارکی می گفت: در کشور ما خانواده و مدرسه اخلاق را دفن کرده و به جای آن آزادی بی بندوباری را زنده کرده اند ... آزادی جنسی برای دختر، یا وجود همه پیشگیری ها و احتیاط ها فقط یک نتیجه دارد (یک کودک بی پدر) (مجله "آل" به نقل از کتاب برای چشم پاهایت ص ۴۰ و ۴۱)

- طبق آمارگیری در انگلستان ۴۱٪ زنان ۱۶ تا ۳۰ ساله از اینکه احتمالاً مورد تجاوز قرار گیرند بطور دائم بسیار نگرانند. بیش از ۱۱٪ زنان انگلیسی معتقدند که به هر حال یک روز از سال مورد تجاوز قرار خواهند گرفت. ۴۰٪ زنان از آزارهای هشداردهنده تجاوز جنسی استفاده می کنند و ۷٪ زنان در کلاسهای آموزش دفاع شخصی آموزش دیده اند. (جمهوری اسلامی ۶۴/۹/۲۳)

- تجاوز به عنف از هر ۳۴ دقیقه یک فقره به هر ۱۴ دقیقه (یک فقره) رسیده، طبق نوشته مجله آمریکایی نیویوریک هر سال ده ها هزار کودک در اروپا مورد تجاوز جنسی و سوء استفاده های دیگر قرار می گیرند و این آمار مربوط به دو دهه گذشته است (اکنون این آمار به طور وحشتناک افزایش یافته است) (فمنیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳)

- در آمریکا از هر ۴ نوزاد یکی نامشروع است. تنها در سال ۱۹۷۹ بیش از ۵۹۷۰۰۰ کودک نامشروع در آمریکا متولد شده اند. در سوئد سالانه ۲۷۰۰۰ کودک نامشروع متولد می شود. (عوامل قتل ص ۵۵، داستانهایی در پوشش حجاب ص ۸۲)

ایا به نظر شما در این جوامع غریزه جنسی با وجود بی عفتی اشباع شده است!!

۷- بی حجاب بی دین نیست.

... بی حجاب بی دین نیست ولی فردی است که یکی از اساسی ترین اصول اسلامی و ظاهرترین و بارزترین اصول در خانم ها را رعایت نمی کند. او در واقع خود را از خدا بالاتر دانسته و احکام و دستورات خدا را طبق سلیقه خود انتخاب کرده به آنهایی که خوشش می آید عمل می کند (مثلاً نماز، روزه و...) و به آنهایی که خوشش نمی آید عمل نمی کند. و در واقع در برابر دین اسلام که همان تسلیم است خود را برتر می داند و مصداق این آیه از قرآن کریم است که (ثومن ببعض و نکفر ببعض) به بعضی از آن ایمان دارد و منکر قسمت دیگری از آن است و این درحالی است که نماز و روزه ابعاد فردی دارند ولی حجاب ابعاد اجتماعی بسیار گسترده و عمیقی دارد و می تواند در تحکیم یا سست کردن خانواده ها مؤثر باشد.

۸- خدا بزرگتر و مهربانتر از آن است که ...

در توجیه بی حجابی می گویند خدا بزرگتر و مهربانتر از آن است که مثلاً به خاطر چند تار مو و ... آدم را مجازات کند. باید توجه داشت که این توجیه را می توان در باره همه ی دستورات دینی به کار برد مثلاً بگوئیم خدا بزرگتر از آن است که به خاطر نخوابیدن چند رکعت نماز، خوردن یک تکه نان در ماه رمضان (روزه خوری)، چند جمله غیبت کردن، تهمت زدن یا دروغ گفتن آدم را مجازات کند خدا از رحمت ابراهیم است. آن وقت چه چیزی از دین باقی خواهد ماند و این در حالی است که حجاب از جمله دستورات دینی است که اثرات آن فقط فردی نیست و ابعاد اجتماعی مهمی دارد.

۹- قلبت پاک باشد.

یکی دیگر از توجیهات افرادی حجاب این است نباید قلب پاک باشد و به ظاهر نباید توجه کرد. قلب پاک و سلیم چه قلبی است آیا قلبی که حاضر نیست در برابر فرمان الهی تسلیم باشد و در اطاعت از شیطان نفس خود خاضع است می تواند پاک باشد؟ این قلب از چه چیزی پاک است؟ آیا از گناه پاک است؟ چگونه می توان با ظاهری فریبنده از نامحرم بخواهید که به ظاهر من توجه نکن و به درون پاک من توجه کن و چه بسیار افرادی با قلبهایی پاک اباحت احراف جامعه و جوانان و از هم پاشیدگی بنیان های خانواده ها شدند.

۱۰- چادری ها از همه بدتر اند.

- رعایت حجاب فقط با چادر میسر نیست بلکه چادر حجاب برتر است. - در تمامی اقشار مختلف جامعه از جمله پزشکان، نظامیان، معلمان، کارمندان، روحانیون و... تعدادی آدم بد دیده می شوند آیا می توان گفت: پزشکان، نظامیان و... از همه بدترند و هیچ کس نباید دیگر پزشک شود؟

- در قشر افرادی حجاب هم رفتارهایی (اعم از خوب و بد) دیده می شود. نکته اساسی و مهم اینجاست که "اسلام" ملاک است نه او که مدعی مسلمانی است. - اگر فرد چادری به گناه های دیگری آلوده است حتماً به خاطر آن گناهان، خداوند او را مجازات خواهد کرد ولی به خاطر حجابش به او پاداش خواهد داد البته اگر به خاطر اطاعت از فرمان الهی چادر بر سر کرده باشد همان طور که اگر فرد بی حجابی دارای اعمال خوبی باشد به خاطر آن اعمال پاداش دریافت خواهد کرد به شرط آنکه نیتش خدایی باشد ولی به دلیل نداشتن حجاب مجازات در انتظار او خواهد بود و در گناه کسانی که بر اثر بی عفتی او به احراف کشیده شده اند هم شریک است.

۱۱- به آقایان بگوئید نگاه نکنند ...

لیندزی کان در مقاله ی مردان می نگرند و زنان نگریسته می شوند، این اصل را بیان می کند که: "تصور مردان است که اهمیت دارد نه واقعیت وجودی زنان، و وقتی اصل نگاه مردانه که مبتنی بر برهنگی زنان است، حاکم بر روابط انسان ها و تبدیل به ارزش شد، شناخت زن به خاطر استعداد، آگاهی، ایمان، شرف و حجب و حیا معنا و مفهومی نخواهد داشت، دیگر ارزش زن در فکر و اندیشه او نیست."

- تدبیردین در کنترل مفاسد، حذف زمینه های فساد است و ابتدا باید زمینه فساد را از بین برد، همیشه پیشگیری بهتر از درمان است.

- خداوند تفرموده ای پیامبر به هر طریق ممکن جلوی مزاحمین خیابانی را بگیر و آنان را مواخذه و تعزیر کن؛ بلکه فرمودند به زنان بگو حجابشان را کامل کنند و با بی حجابی و بد حجابی و نشان دادن گیسو، صورت گردن و... باعث تحریک مردان نشوند یعنی مایه فتنه و فساد جامعه اول زنان هستند سپس مردان (نسخه جوان و کنترل غریزه ص ۳۴)

- امکان کنترل نگاه مرد در جامعه ای که بر از بی حجابی است تقریباً غیر ممکن است و اصلاً چنین انتظاری از مرد غیر معقول است چون نگاه خواه ناخواه به افراد بی حجاب می افتد و دلماً مرد باید با خودش مبارزه کند آن هم با قوی ترین غریزه خود.

وندی شلیت (فارغ التحصیل فلسفه از آمریکا) می گوید:

چگونه می توانیم انتظار داشته باشیم مردان محترمانه رفتار کنند در حالی که تعداد زیادی از زنان با بی عفتی خود دلماً پیام می فرستند که لازم نیست اینگونه باشند؟ (قمینیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳ ص ۳۳)

- چه طور می توان در خیابان راه رفت ولی به جلو خود نگاه نکرد. به نظر می رسد چنین حرفی جز یک توجیه غیر منطقی برای فرار از واقعیت چیز دیگری نیست.

۱۲- آیا حجاب با فطرت زن سازگار است؟

اگر حجاب با فطرت زن سازگار است چرا همیشه عده ای از احکام آن شانه خالی می کنند؟

- این سوال به حجاب اختصاص ندارد همیشه عده ای در برابر فطرت خود اینطور عمل کرده اند علاوه بر این بستر های اجتماعی نیز در روی آوردن و پشت کردن انسان ها به احکام الهی نقش دارند اگر برای یک مسأله فطری بستر سازی مثبت نشود و تفرع عمومی نیست به آن ایجاد شود بسیاری افراد از فطرت اولیه خود دور می شود. امروزه مشاهده می شود که امور بدیهی، گاهی با تبلیغات و بستر های اجتماعی مورد تشکیک قرار می گیرند.

۱۳- چرا حجاب را برای غیر مسلمانان اجباری می کنید؟

- اگر بی حجابی برای غیر افراد مسلمان آزاد باشد این احتمال وجود دارد که بعضی مسلمانان برای شانه خالی کردن از حجاب بگویند ما می خواهیم مسلمان باشیم و از این راه باب مفاسد جنسی جامعه باز می شود و این برخلاف مصلحت جامعه اسلامی است.

- حجاب برای کنترل هرج و مرج و کنترل روابط جنسی در جامعه است و برای حفظ سلامت جنسی جامعه لازم است باید با بی حجابی افراد چه مسلمان و چه غیر مسلمان در جامعه مخالفت شود وگرنه منکر، دامن همه را می گیرد و همه از آن متضرر می شوند.

- این نکته نباید ناگفته بماند که طرفداران ادیان (غیر اسلام) تنها با حجاب بیگانه نیستند بلکه در دین آنها (مسیح - یهود - زرتشت) تأکیدات زیادی به حجاب شده و گاهی از آنچه در اسلام است خیلی بیشتر است.

۱۴- بگذارید زن حق انتخاب داشته باشد.

سؤال: اگر زن‌ها خودشان خواستند حجاب را رعایت کنند در غیر این صورت حق انتخاب را از آنها نگیرید هر کس خواست با حجاب باشد، باشد و هر کس خواست به خانه فساد برود، برود.

- برنامه دین برای اداره جامعه حذف زمینه های فساد است (پیشگیری بهتر از درمان است) در مرحله بعد اگر در جامعه ای فساد به وجود آمد باید زیر لایه های دیگر مخفی بماند.

علنی شدن فساد بسیار مضر است، مدل هدایت دینی این است که جو جامعه طوری نباشد که احساس شود ابتلائی به فساد راحت انجام می شود. حالت ترس از فساد همیشه باید وجود داشته باشد و فساد حقیقی در زیر لایه های اصلاح خود را پنهان کرده باشد همان طور که در یک جامعه سالم حالت ترس از دزدی، قتل و... باید زیاد باشد بی حجابی نیز عامل فشار جنسی در جامعه می باشد نباید جو جامعه طوری باشد که به راحتی افراد بی حجابی را انتخاب کنند.

- برنامه ریزی دینی این است که زمینه فساد را در جامعه کم کنیم. فساد علنی را کم کنیم تا کسی که می خواهد به سراغ فساد برود احساس ترس داشته باشد.

- اگر در جامعه ای افراد بی حجاب و اهل خانه های فساد و... وجود داشته باشند به دلیل نفس انحرافی که در انسان وجود دارد به نوعی راه فساد به بقیه مردم نشان داده می شود و آنها وسوسه می شوند و میل به گناه در آن‌های پاک هم به وجود می آید.

خون نوشته ها

آنچه برای من به یادگار گذاشته ای ...

• به خدا قسم اگر می دانستم با هر بار که خونم ریخته می شود، بی حجابی آغوش حجاب را دربرمی گیرد، حاضر بودم هزاران هزار بار کشته شوم.
شهید یعقوب ابراهیم نژاد

شهید حشمت اله جمالی

• شما هم با اسلحه خود که حجاب است به جنگ دشمنان برخیزید.

• مادران و خواهران! حجابتان را حفظ کنید زیرا در روزی که خیمه های اهل بیت امام حسین (علیه السلام) را به آتش کشیدند و حجاب را از سر زنان برداشتند، سکیته دختر اباعبدالله به عمماش گفت: «هل من حرقة سیرتها رأس آیا پارچه ای هست که به وسیله آن سرم را بپوشانم»
شهید عباس بازماندگان قشمی

شهید احمد پناهی درچه

• حجاب شما سنگریست آغشته به خون من که اگر آن را حفظ نکنید به خون من خیانت کرده اید.

شهید مرتضی عابدی

• حجاب خود را حفظ کنید و فاطمه (سلام الله علیها) را یار و یاور باشید تا فاطمه (سلام الله علیها) نیز شما را یاری کند.

شهید تقی حسینی دهبینه

• خواهران و برادران، شیطان همه جا هست بر او غلبه کنید. خواهران در حجاب و برادران در نگاه می توانند شیطان را سرکوب کنند.

شهید علی رضا رشیدی

• امام فرمودند: آمریکا از این حجابها می ترسد و واقعاً هم همین طور است.

شهید حسین سجودی

• همانا حجاب سیر امن الهی از عذاب خداوند است.

• اما ای خواهران گرامی! در جامعه در حفظ حجاب خود بکوشید؛ سعی کنید با اعمال و رفتارتان در آن دنیا با حضرت فاطمه (سلام الله علیها) محشور شوید؛ این دنیا زود گذر است و بزودی همگی ما برای پاسخ درمیز محاکمه الهی حاضر می شویم و آن موقعی است که از شما سؤال می شود: ای زنان آیا پیرو حضرت فاطمه بودی (آید) یا نه؟ چه جوابی داری (آید) بدهی (آید)؟
شهید منصور رجبرانی لور دجچه

شهید اسداله ریوفی سهر و فیروزانی

• سفارش می کنم شما را به تقوا و حجاب که حجاب تو سنگری است آغشته به خون من.

❁ ای خواهران، جهاد شما حجاب شماست و اثری که حجاب شما می‌تواند بر روی مردم بگذارد، خون ما نمی‌تواند بگذارد.

شهید محمد رضا شیخی

❁ شما ای خواهران... حجاب خود را حفظ کنید که حجاب تو کوبنده‌تر از خون من شهید است، حجاب تو وقار توست، وقار تو افتخار ما، وقار تو شرف تو و عفت توست.
شهید رمضان علی کاظمی جوجیلی

❁ ای زنان مسلمان! زیبایی شما حفظ حجاب است. بازچه دست استعمارگران قرار بگیرید، شما هدف تیرهای زهرآلود آنها هستید همیشه سعی می‌کنند از شما شروع کنند تا بتوانند ضربه نهایی بر پیکر جامعه وارد سازند.
شهید رسول هلالی و ای خواهر مسلمان، پیام من به تو این است که: آیا فکر کرده‌ای که چه مسئولیت بزرگی بر دوش داری و از دامن پاک شما مادران و خواهران است که چنین جوانانی بزرگ می‌شوند دامن خود را با بی‌حجابی آلوده نکنید.

شهید حبیب‌اله کریمیان خرزویی

❁ درود بر تو خواهرم، که همچون زینب و ام‌کلثوم در پرده حجاب خویش، در سنگر بزرگی همچون چادر، با یزیدیان زمان در ستیزی.

شهید قربان علی معینی

❁ ای خواهر عزیزم، حجاب تو کوبنده‌تر از سلاح من است، خوب حفظ کن تا دشمن یارای پامال کردن خون مرا نداشته باشد.

شهید اکبر مزروعی سیدانی

❁ خواهراتم: همانگونه که خود با پوشش اسلامی هستید سعی کنید دوستان و آشنایان را به حجاب اسلامی دعوت کنید چون حجاب شما از خون ما که در جبهه‌ها می‌ریزد برای دشمن کوبنده‌تر است.

شهید محمد محمودی

❁ دیگر سختم با خواهران است، آخر تا کی، جقدر شهدا وصیت کنند که خواهران حجاب، حجاب، چرا از زینب و زهرا (سلام الله علیهما) درس نمی‌آموزید، دیگر بقیه با وجدان خودتان آخر کمی هم به آخرت فکر کنید.

شهید محمدرضا جمشیدیان ای خواهرم حجاب تو کوبنده‌تر از خون سرخ من است، من با خونم و تو با حجابت هر دو پاسدار اسلامیم.

شهید علی رضا جاموسی

❁ حجاب شما به خون ما رنگ می‌بخشد.

شهید ابراهیم هاشمی

عفاف در حبس

داستان کشف حجاب

تهاجم فرهنگی در کشور ما مشخصاً از دوره رضاخان شروع شد. (رهبر فرزانه انقلاب)

◆ نفوذ نامرئی

جیمی کارتر رئیس جمهور وقت آمریکا در پیامی که در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۸۰ میلادی (۳ / ۱۱ / ۱۳۵۸ شمسی) به کنگره داد، گفت: «سیاست ما در خلیج فارس باید مطلقاً برای همه روشن شود هر گونه تلاشی از جانب هر قدرت خارجی برای کنترل و تسلط بر منطقه خلیج فارس به منزله تهاجم به منافع حیاتی ایالات متحده آمریکا تلقی خواهد شد و چنین تهاجمی با تمام امکانات از جمله قوای نظامی دفع خواهد شد» (۱) سرگور اوزلی یک فراماسون است که استاد اعظم لژ فراماسونی لندن و نیز سفیر کبیر پادشاه انگلستان در فرار ایران و نیز از صاحب منصبان نظامی انگلیس بوده در نامه ای که به تاریخ ۱۵ اکتبر سال ۱۸۲۴ میلادی (۲۳ مهر ۱۲۳۳ هـ.ش) از پترزبورگ به وزارت خارجه انگلستان نوشته است درباره ایرانیان چنین می نویسد: «عقیده صریح و صادقانه من این است که چون مقصود نهایی ما فقط حیانت هندوستان می باشد در این صورت بهترین سیاست این خواهد بود که کشور ایران را در همین حال ضعف و توحش و بربریت نگاهداریم و سیاست دیگری مخالف آن تعقیب نکنیم» (۲)

کورزن سیاستمدار مکار انگلیسی که در آن زمان نایب السلطنه هندوستان بود و منطقه را تحت کنترل داشت، در کتاب خود می نویسد: «اینجانب تیک باور دارم که نجات ایران بدون پیش آمد طغیان تعصب آمیز امکان پذیر نیست و اگر در این کار زیاده شتاب شود ممکن است انجام منظور را دچار تعویق گرداند. آرد کورزن در قسمتهای دیگری از کتاب خود می نویسد: «دیگر ایران یک دوست آسیایی نیست بلکه مهره شطرنج در سیاست جهانی است» (۳) ... ایرانیان که مردمی نیک ممتازند و در سوزمینی که از روزگاران بسیار دراز فرمانروا بوده زبان و دین و عادات و شخصیت مخصوصی به خود داشته اند دلیلی ندارد استقلال خویش را از دست بدهند و به فرمان دولتی بیگانه گردن نهند» (۴) و می افزاید: افراد عادی آسیا حکومت بد آسیایی را آسان به فرمانروایی اروپایی ترجیح می دهند ایرانیان مردمانی شکاک اند، اصلاح ایران هم در ظرف ده سال میسر نخواهد شد ولی اگر پزشک صبر داشته باشد بیمار قابل علاج است مشروط بر اینکه طبیب رقیب حدود شمالی (روسیه) نسخه او را پاره نکند» (۵)

نفوذ از استعمار انگلیس در میان ملل مشرق زمین بالاخص ایران به قتری بود که سیاستمداران آن دیگر مداخله مستقیم را صلاح ندانسته اند» (۶) مستر چرچیل که در آن موقع وزیر مستعمرات بود، پیشنهاد کرد که دولت انگلستان در امور ملل شرق و مخصوصاً ایران مستقیماً دخالت نکند ولی بوسیله عمال بومی با نقاب وطن پرستی و حکومت ملی مقاصد خود را انجام دهد و این سیاست را که به نام «سیاست نفوذ نامرئی» (Invisible Penetration) معروف است اجرا نماید» (۷) در ایران مظهر این سیاست نامرئی رضا شاه بود. بلوشر در سفرنامه خود چنین می گوید: «اینکه آیا فقط پوشش سر (و تن) تغییر کرده و یا در داخل مجموعه نیز به همان ترتیب دگرگونیهای حادث شده بود امری بود که ذهن مرا بسیار به خود مشغول می داشت» (۸) همفر جاسون انگلیس در کشورهای اسلامی می گوید: «باید بین فرزندان و پدران از نظر عقیده و فکر و سلیقه جذابی انداخت تا بدین ترتیب به دامن تربیت ما بیایند تا آنان را از افکار اسلامی و علمای اسلام جدا کنیم» (۹) وقتی مردم فرهنگ غیر را پذیرفتند آماده تغییر کل به آن فرهنگ بیگانه می شوند و فرهنگ دیگر یعنی جهان بینی دیگر و جهان بینی دیگر، اعمال و رفتار و اخلاق دیگری را ایجاد می کنند» (۱۰) در نتیجه چنین افرادی یا احزاب و سازمانهای اسلامی مخالفت ورزیده در صدد استقرار حاکمیت سازمانها و احزابی خواهند بود که وابسته به نظامات و مکاتب وارداتی بیگانه باشند و همچنین به ایده سکولاریسم و تفکیک دین و سیاست معتقد بوده و با مشارکت روحانیون در کارهای مملکتی مخالفت ورزیده، در واقع به ستون پنجمی برای استعمار در قلب جامعه اسلامی بدل خواهند شد» (۱۱)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۳۶

۲. همان، ص ۳۴

۳. همان، ص چهل و پنج

۴. همان، ص چهل، سخنان کورزن، ایران و قضیه ایران، جرج. ن. کورزن، ج ۲، ص ۶۲۸ تا ۷۰۰

۵. همان، ص چهل و یک، سخنان کورزن، ایران و قضیه ایران، جرج. ن. کورزن، ج ۲، ص ۶۲۸ تا ۷۰۰

۶. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۴۵

۷. همان، ص ۴۶

۸. همان، ص ۳۰

۹. همان، ص ۸۶

۱۰. همان، ص ۳۰

۱۱. همان، ص ۸۷

◆ خشت اول

اولین نشانه‌های کشف حجاب از دربار ناصرالدین شاه و در اثر سفرها و مشاهدات شاه از وضع پوشش زنان اروپایی آغاز شد و سپس در قالب تجددخواهی به محافل روشنفکری و اشعار شعرا و مطبوعات نفوذ کرد. البته به دلیل مقاومت خانواده‌ها این پدیده غیر از دربار و محافل نزدیک شاه رشد چندانی نیافت (۱)

ناصرالدین شاه در سال ۱۲۶۶ ش به روسیه سفر می‌کند و ضمن دیدار از نقاط تماشایی مسکو به تئاتر کارولین می‌رود. لباس بالرنه‌ای این تئاتر توجه ناصرالدین شاه را جلب می‌کند. در برگشت به ایران دستور می‌دهد زنان حرم، این مدل لباس جدید را که برای او بسیار تازگی داشت بپوشند. زنان نیز به این دستور عمل کرده و دامنه‌های خود را کوتاه کردند ولی در پایان سلطنتش زنان به این مدلی توجهی نشان دادند ولی همین عمل موجب تغییراتی در لباس زنان جامعه شد (۲) با وجود این، تا زمان کشف حجاب و شروع تغییرات پرماتنه مدرنیسم رضاشاهی، یک نمونه نیز پالت نمی‌شود که تصویر زنان ایرانی و حتی بتوان درباری را سربرهنه و بی حجاب نشان دهد (۳)

۱. واقعه کشف حجاب (اسناد منتشر نشده از واقعه کشف حجاب در عصر رضاشاهان) به اهتمام مرتضی جعفری، صغری اسماعیل زاده و معصومه فرشچی فنانشر سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی و موسسه پژوهش و مطاعات فرهنگی، ۱۳۷۲ چاپ دوم، قم، گفتار اول، ص نوزده
۲. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد ص ۳۲ و ۳۳

۳. واقعه کشف حجاب (اسناد منتشر نشده از واقعه کشف حجاب در عصر رضاشاهان) به اهتمام مرتضی جعفری، صغری اسماعیل زاده و معصومه فرشچی فنانشر سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی و موسسه پژوهش و مطاعات فرهنگی، ۱۳۷۲ چاپ دوم، قم، گفتار اول، ص نوزده

◆ خان قلدر

رضاخان که با طرح کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و با حمایت انگلیسی‌ها بر سر کار آمد، درصدد اجرای تر اسلام زدایی و جایگزینی ارزشهای لیبرالیستی در جامعه و از آن جمله کشف حجاب برآمد. رضاخان در ابتدا خود را مقید به اصول مذهب نشان داد و با دسته جات حرکت می‌کرد و در مجالس و تکیه‌ها حاضر می‌شد. او ابتدا به کمک جریان روشنفکری هم خود را در تغییر لباس ملی به کار گرفت و پس از یک سری اقدامات دیگر نظیر محدود کردن مجالس عزاداری و ممنوع کردن لباس روحانیت و - با سفری چهل روزه به ترکیه نزد کمال آتاترک در ۱۳۱۲/۳/۱۲ چندین سوغات برای مردم ایران به ارمغان آورد که از جمله آنها کشف حجاب بود (۱) (رضاخان بر اساس آموزشی که از طریق انگلیسیها به او داده شده بود که اگر بتواند لباس مردم به طور اعم و لباس روحانیت به طور اخص را تغییر داده و آنها را به این تغییر خو دهد، تحولات عمده‌ای در چگونگی روابط مردم با روحانیت و روحانیت با دین و سیاست و مردم ایجاد کرده است و به تدریج موفق خواهد شد تمام تشکیلات متسجم روحانیت را به نابودی بکشاند (۲)

۱. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۸۷ و نیز برای مطالعه ماجرای سفر به ترکیه رک کتاب تاریخ حجاب در ایران فصل دوم ص ۱۸۸
۲. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۳۰

سیاست تجدید طلبی که اساس سیاست فرهنگی رضاشاه را تشکیل می داد را در چند مرحله می توان باز شناختند.

۱. وضع قوانین غیر شرعی و تجدید سازمان عدلیه (تضعیف قوانین شرعی و حمله به ساختار حقوق اسلامی و وضع قوانین عرفی از سال ۱۳۰۷ ش آغاز شد).

۲. متحدالشکل کردن لباس و رواج پوشاک اروپایی (تغییر لباس و رواج کلاه پهلوی و سپس کلاه شاپو، گام دیگری بود که رضاشاه برای ترویج فرهنگ غرب برداشت و از جمله حوادثی که در مخالفت با آن روی داد فلجانه مسجد گوهر شاد بود (۱) نتایج مهم متحدالشکل کردن لباس عبارتند از:

الف) از بین رفتن ملاکهای مذهبی در زندگی اجتماعی، چرا که لباس و پوشش هر قوم نشانگر اعتقاد مذهبی آنها است و مسلمانان از تشبه به کفار منع شده اند. ولی با این طرح نگرش مذهبی نسبت به کفار رنگ می باخت.

ب) این طرح مقدمه ای بود برای عادی سازی کشف حجاب؛ چرا که با تغییر شکل ظاهری مردان مغرور و غیرت آنان لطمه دیده و راه تغییر پوشش زنان آماده تر می گشته صدر الاشراف می گوید: "طبع مردم نه فقط از تغییر صورت بلکه از عملیات شرعی که می گفتند مشتبه به اروپایی ها و نصاری است منتظر بود" (۲)

تغییر پوشش یک روند چند مرحله ای داشت. کلاه پهلوی شباهت زیادی به کلاه کی فرانسه داشت و رابطه میان کلاههای قدیمی و جدید (شاپو) بود (در نظمی ها هم کاسکت انگلیسی رواج یافت) مرحله اول طرح تغییر پوشش از سال ۱۳۰۸ شروع و تا ۱۳۰۹ نسبتاً عملی شد.

۳. کشف حجاب از بانوان در ابتدای سطره رضاشاه یا زور سرنیزه و دیکتاتوری تا خودی و بیشتر در سطح طبقه مرفه جامعه پیاده شد ولی به هر حال، «خو» دادن مردم به آن و پذیرفتن تدریجی آن از طرف مردم موجب ایجاد نوعی تفکر و بیش خاص در خصوص فرهنگ و عقیده گردید. (۳)

فراهم آوردن زمینه های آن از طریق تشکیل مجامع و کانونهای مختلف پذیرش آموزگاران بی حجاب در مهر ماه ۱۳۱۳، تأسیس کانون بانوان تحت نظارت شمس پهلوی در خرداد ۱۳۱۴، (قبل از اینها جمعیت نسوان وطن خواه که توسط محترم اسکندری در سال ۱۳۰۲ و با کمک های محرمات دولت تشکیل شده بود این جمعیت به چاپ مجله و اجرای نمایش و برگزاری جلسات سخنرانی می پرداخت) در ۱۷ تیر ۱۳۰۵ "جمعیت تمدن نسوان" در صدد برآمد به بهانه ترویج معارف و بسط افکار و تهذیب اخلاقی و ترقی زنان، تئاتری با عنوان "تمدن نسوان" به معرض نمایش بگذارد که مورد اعتراض شدید علما قرار گرفت.

در ۲۲ اردیبهشت سال ۱۳۱۴ جمعیت دیگری نیز تشکیل شد که رسماً به وسیله وزارت معارف وقت اداره می شد و بعداً نام کانون بانوان بر آن نهادند اهمیت فعالیت کانون بانوان هنگامی مشخص می شود که بدائیم فقط ۸ ماه پس از تاریخ تأسیس آن یعنی در ۱۷ دی ۱۳۱۴ فرمان کشف حجاب صادر شد. پس از آن هم کانون بانوان ادامه فعالیت داد و از ۱۳۱۶ به انتشار روزنامه زبان زنان پرداخت. (۴)

در سال ۱۳۰۹ علاوه بر جلسات کوچک در داخل ایران و کشورهای مسلمان، اولین کنگره زنان شرق با شرکت زنان شرقی با حضور زنانی از ایران، ترکیه، افغانستان، مصر، ژاپن، هند، چین، سوریه، لبنان، حجاز، نجد، جاوه و غیره در شهر دمشق پایتخت سوریه تشکیل گردید و قرار شد دو سال بعد این کنگره در ایران برگزار گردد (۵)

– ایجاد سازمان آموزشی به شیوه نوین (از ویژگی های سازمان آموزشی جدید تشکیل فرهنگستان زبان فارسی، تأسیس سازمان پرورش افکار، تغییر تقویم هجری، تشویق روحیه ناسیونالیستی در کشور و تجلیل افرادی از تمدن باستانی ایران بود) (۶)

– استفاده از مراکز تعلیم و تربیت و ایجاد مدارس آموزشی به سبک اروپا از دیگر عوامل زمینه ساز کشف حجاب بود (۷)

– از دیگر روشهای استثمار برای زمینه سازی و اجرای کشف حجاب می توان به موارد زیر که توسط رضاشاه انجام شود اشاره کرد: ترویج دکنه و منع چادر از سوی ملکه مادر (۸)

– حضور خانواده سلطنتی با وضع زننده در قم در نوروز ۱۳۰۷ (۹) البته این حضور بی سرو صدا نبود)

– مسافرت امان اله خان امیر افغان به همراه همسرش ثریا و هیات همراهش که همگی کشف حجاب کرده بودند به ایران در خرداد ۱۳۰۷. زنان افغان همراه امان اله هنگام حضور در مهمانی ها حجاب را رعایت نمی کردند و در مسیر بازگشت به افغانستان نیز با لباس و کلاه اروپایی از شهر های ایران عبور می کردند (۱۰)

۱. رک: حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۹۸
۲. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۵۱ و نیز رک: خاطرات صدر الاشراف ص ۲۹۱ و ۲۹۲
۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۸۷
۴. برگرفته از حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۸ و ۱۰۱
۵. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، صص ۸۰ و ۸۱
۶. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۹۷ و حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۶ و نیز رک: خاطرات و خطرات ص ۱۶
۸. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد - مرکز بررسی اسناد تاریخی ص ۷۳
۹. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۰ و نیز رک: خاطرات سردار اسعد بختیاری ص ۲۱۸ به بعد
۱۰. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۰ و نیز رک: فصلنامه تخصصی تاریخ معاصر ایران سال اول شماره دوم تابستان ۷۴ ص ۷۴

افتتاح کنگره سالروز به اصطلاح اجتماعی زنان ایران ۱۳۵۳/۱۱/۱۴

روزنامه ها و مجله ها و جراید مختلف کشور که تقریباً همگی آنها تحت مراقبت شدید اداره سانسور شهرتانی قرار داشتند و مدیران آنها همه از عوامل وابسته به فراماسونری و حکومت رضاخان و یا لاقول دوستداران فرهنگ غرب بودند، با ارائه مقالات و اخبار و عکسهای زنان بی حجاب و گاه عریان زمینه ها را با کمال جدیت آماده می کردند (۱) در یکی از روزنامه ها می خوانیم: فروشگاه ها در تهران تصمیم گرفته اند جنس به زنان با حجاب نفروشند (۲)

یک سلسله مقالات به نظم و نثر در جراید منتشر گردید و در آنها از نقاب و حجاب زنان انتقاد به عمل آمد (۳)

سرتوب پارچه ها همراه با عکس های زنان اروپایی و کنایی بود کم کم یا وارد کردن تعلیکی هایی که در دو طرف سر تعلیکی عکس زن لخت بود مردم را مانوس می کردند (۴) در واقع وظیفه از بین بردن حیا و عفت عمومی به عهده مطبوعات گذارده شده بود. روزنامه ها اقدام به درج مطالبی با سر قصلهای زیر کردند:

۱. چاپ تصاویر زنان بدون حجاب و نیمه برهنه برای تبلیغ جوراب و لباسهای زیر زنانه

۲. درج گزارشهایی از ورود زنان هنر پیشه کشور ترکیه به ایران با عکس و توضیحات

۳. تبلیغ برای جلب سیاحان خارجی و اهمیت اقتصادی و فرهنگی آن

۴. گزارش و عکس از رژه دختران بی حجاب در مقابل رضاشاه در کشور ترکیه

۵. مقالات متعدد از نویسندگان داخلی و خارجی درباره عشق، جوانی و تحصیلات عالی دختران

۶. تبلیغات وسیع در مورد ورود مستشرقین خارجی به مناسبت هزاره فردوسی و چاپ عکسهای از خانمهای بی حجاب دعوت شده در کنار مسئولین حکومتی

۷. گزارش و عکس از ورود سیاحان فرانسوی، آمریکایی و... به همراه همسرانشان به ایران

۸. گزارش و عکس از جشنهای ورزشی در میدان بزرگ شهر با حضور دختران بی حجاب

۹. گزارش و عکس از جشنهای مختلف در مدارس دخترانه و هنرنامهی دانش آموزان دختر در نواختن موسیقی و ورزش

۱۰. مقالات مختلف در وصف ورزش دختران و ارج نهادن به آنها و تحقیر خانمهای خانه دار

۱۱. شرح و تصویر زنان اروپایی و چگونگی رفتار آنان با همسرانشان و تمجید از آداب زنشویی آنها

۱۲. چاپ عکس و گزارش از کارکنان دولت و معلمان کودکانها و مدارس به همراه زنان بی حجاب

۱۳. عکس دانش آموزان دبیرستانی که رتبه اول را کسب کرده اند به صورت بی حجاب

۱۴. تفصیل و بررسی مسابقات ورزشی خانمها در کشورهای اروپایی و غیر اروپایی با چاپ تصاویر

۱۵. تبلیغ شنا در کنار دریا و درج عکس زنان خارجی با لباس شنا

۱۶. جشن پیشاهنگان دختر در مدارس و غیر آن با گزارش و عکس

۱۷. گزارشهایی از برگزاری سخنرانیها در کانون بانوان و چاپ عکسهای خانمهای بی حجاب شرکت کننده در آن

۱۸. مقالات و بحث و فحص راجع به آزادی زنان کشورهای مصر و ترکیه

۱۹. آخرین مدهای آرای مو در اروپا و چاپ عکسهای آن (۵)

نمونه ای از تبلیغات روزنامه ها و مجلات برای کشف حجاب: مجله انگلیسی عالم زنان

تمسخر چادر و روبنده برای زمینه سازی کشف حجاب

نمونه ای از تبلیغات روزنامه ها و مجلات برای کشف حجاب: مجله انگلیسی عالم زنان

روزنامه ها و مجلات مرتباً از جنبه ها و مهمانی هایی که البته به زور تشکیل می گردید و در آن زنان بی حجاب به همراه شوهرانشان شرکت می کردند عکس و تفسیر می نوشتند از مدارس مختلف و شاگردهای ممتاز در هر مدرسه عکس برداری و در روزنامه ها چاپ می گردید. هدف اصلی نشان دادن تصویر زنان بی حجاب و در واقع تشویق و ترغیب دیگران به این کار بود و اسبقا تر از همه، معرفی زنان هنرپیشه خارجی به عنوان سمبل زنان آزاد و به صورتی احترام انگیز و قابل ملاحظه، با لباس هایی که از نظر بیشتر زنان ایران، عجیب و غریب می نمود. بود. (۶) روزنامه تایمز بغداد فواید بی حجاب شدن زنان ایران را برای مردم ایران توضیح می دهد و در خصوص کشف حجاب می نویسد:

در ایران در شهرها هر کس محتاج به داشتن اندرونی و بیرونی است. و این مسئله داشتن اندرونی و بیرونی برای زنهای و مردها از نقطه نظر بنایی و مخارج خانوادگی باعث مخارج گزاف می باشد. برداشتن حجاب همه این موانع را مرتفع می سازد و بین مردها و زنهای بیشتر حس دوستی ایجاد گشته و این قسمت مشرق زمین بیشتر در جاده ترقی مغرب زمین خواهد افتاد (۷) تمام این اقدامات، شعار دست اندر کاران تبلیغ و ترویج اگسسه وطنی در استفاده از منسوجات و مصنوعات ساخت وطن است تا بدین وسیله دو هدف را دنبال کنند، اول اینکه فکر و ذهن ملت را آماده تغییرات بعدی که تبدیل لباس ملی به لباس غربی است بکنند، دوم اینکه دولت و مسئولین و وزرا را افرادی وطن پرست، استقلال طلب و مخالف مذاهب بیگانه نشان دهند و کسب و جاهد کرده، ملت را رام و مطیع خود گردانند (۸)

روشنفکران و متجددین هنگام مواجهه با مشکلات اقتصادی سیاسی و اجتماعی ایران، تنها راه و یا سهل ترین راه را اقتباس از کشورهای اروپایی می دانستند. در این تبلیغات طوری و نمود می شد که تجددمایی مانع و سدی در مقابل دین نیست. (مثلاً روزنامه جبل المتین در مقاله ای امام علی (علیه السلام) را رئیس المتجددین نامید) (۹) این رویه منقلبانه، ناشی از بیم و هراس گویندگان، از واکنش مردم بود، چرا که پابندی مردم به اعتقادات دینی و شعار اسلامی، شدید و غیر قابل کنترل بود (۱۰)

در کنار تبلیغات نشریات در تهران و برخی از شهرهای بزرگ که گاه از حجاب به عنوان "کفن سیاه" یاد می کردند، با استفاده از ابزارهایی چون تئاتر و سینما اقدام هایی برای رفع حجاب به عمل آمد (۱۱)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد
۲. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۲۷ و نیز رک: حجاب و کشف حجاب در ایران، قاطمه استاد ملک
۳. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۷ و نیز رک: تاریخچه حجاب در ایران، ص ۱۹۴، حکمت، علی اصغر فرسی خاطره، ص ۹۱
۴. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۹۸ و ۹۹
۵. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۰۰ و ۱۰۱ و ۱۰۱
۶. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۲۶ و نیز رک: حجاب و کشف حجاب در ایران، قاطمه استاد ملک: تاریخچه حجاب در ایران، ص ۱۹۸ و ۱۹۹
۷. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۲۵۲
۸. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۴
۹. جبل المتین سال ۲۵ شماره ۴۰ و ۴۱ - ۱۳۰۶/۸/۹ - ص ۱۸
۱۰. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۵۸ و ۵۹
۱۱. حکایت کشف حجاب ج ۲، ص ۸۱ و ۸۲

◆ بسترهای آلوده

مقدمات تهاجم در دوران سلطه قاجاریه بخصوص از زمان ناصر الدین شاه و احمد شاه در محورهای ذیل آماده شد:

۱. حضور مأموران قدرتهای استعماری بخصوص انگلستان و شوروی در کسوتهای بازرگانان و مشاوران و مأموران سفارت و جهانگرد و...
۲. دعوت و تشویق شاهان و وزرا و درباریان برای سفر به کشورهای غربی بخصوص انگلستان و مرعوب و مجذوب نمون آنان در این سفرها.
۳. بازگشت عناصر فریب رفته با کوله باری از فرهنگ مبتذل غرب و ادب و رسوم آنان (نظیر میرزا ملکم خان و تقی زاده که اعتقاد داشتند برای متمدن شدن و رسیدن به پیشرفت های غرب باید از فرق سر تا نوک پا غربی شد) (۱)

برای زمینه سازی کشف حجاب اقدامات زیر صورت گرفت:

۱. آزادی اقلیت های مذهبی در پوشیدن لباس (۲)
 ۲. ورود هیاتی از سوی جامعه ملل در سال ۱۳۱۰ برای جلوگیری از آنچه که تجاوز به حقوق زن در شرق، خوانده می شد در این سال به دستور رضاخان گفته شد که: زنان باید در برداشتن حجاب خود آزاد باشند (۳)
 ۳. برگزاری کنگره اتحاد زنان شرق در سال ۱۳۱۱ مش. با اجازه رضاشاه و به ریاست شمس پهلوی در تهران با حضور نمایندگان ۱۰ کشور. در این کنگره از زنان بی حجاب کشورهای دیگر نیز دعوت شده بود و در آن از بی حجابی به عنوان مظهری از تمدن یاد کردند (۴)
 ۴. استفاده از مراکز تعلیم و تربیت و ایجاد مدارس آموزشی به سبک اروپا (۵) و...
- به این ترتیب با پشت سر گذاشتن بحرانهای سالهای ۱۳۰۷ تا ۱۳۰۹ و استقرار دیکتاتوری و جو آشتی و نیز تحدید نفوذ و قدرت روحانیون پس از سرکوبی عده ای از بزرگان آنان، برنامه های اسلام ستیزانه شدت گرفت. مطبوعات هم به تمسخر حجاب زنان پرداختند و مقالات و شعرهای بسیاری چاپ کردند (۶)

۱. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۵
۲. همان، ج ۲، ص ۶۴
۳. همان، ج ۲، ص ۶۲ و ۶۳
۴. همان، ج ۲، ص ۶۴
۵. کشف حجاب، زمینه ها، پیامدها و واکنش ها، مهدی صلاح، موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، ص ۱۱۷
۶. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۳

الزام کت و شلوار و کلاه لیه دار برای کارمندان دولت و شاگردان مدارس در ۱۵ مرداد ۱۳۰۶. (۱)
اجبار و خشونت در پدیده‌ی کارمندان و مأمورین دولتی آغاز شد. مقامات عالی رتبه با خطر اخراج مواجه بودند مگر آنکه همسرانشان را در مجالس بی حجابی می بردند و مستخدمین چون پایه دولت با خطر جرایم نقدی، مگر آنکه زنانشان را بدون حجاب در حال عبور از خیابانهای اصلی شهر ظاهر سازند. (۲)
شاه به وزرا و نمایندگان مجلس اعلام کرد که حذف حجاب زنان را آغاز کنند و قدم اول کشف حجاب از زنان وزرا و معاونان، وکلا و مسئولان کشور آغاز شد. (۳)
در یکی از اسناد و نامه های دولتی آن زمان آمده است:

«...مأمورین و مستخدمین دولت باید عموماً در پیشرفت این امر سرمشق برای سایرین بوده و حتی الامکان پیشقدم در این نهضت (کشف حجاب) باشند. بنابراین اعضا و اجزای دولت در کلیه نقاط کشور موظف هستند در تمام مجالس و محافل اعم از خصوصی و عمومی که دعوت می شوند حتماً با خاتمه های خود بدون چادر حاضر شوند. هر یک از مأمورین و مستخدمین که با خاتم در مهمانی ها و مجالس حاضر نشوند و معتذر به عذر موجهی گردد یا اینکه پس از رفتن به مجالس دعوت مجدداً خاتمش چادر استعمال نماید فوراً باید او را معلق از خدمت نمود و مراتب را به وزارت داخله اطلاع داد.» (۴)

برخی از رجال سرشناس هم نظیر مستوفی الممالک و مخبر السلطنه و صدر الاشراف، با این طرح همراهی نمی کردند. به دنبال دستور شاه به وزرا هینی بر برپایی جشن با حضور خانم های خود ابتدا در وزارت جنگ این امر انجام شد که خود رضاشاه نیز در این جشن شرکت کرد و زنهای افسران خواسته یا ناخواسته در این جشن حاضر شدند. سپس سایر وزرا نیز مجبور به این کار گردیدند و حتی فردی چون صدر الاشراف (محسن صدر، معاون وزارت دادگستری که فردی معمم بود) که بر حسب موقعیت و سابقه طلبگی دارای روحیه مذهبی بود و تا مدتی نیز این اقدام را با توافق شاه به تعویق انداخته بود، سرانجام تن به برگزاری چنین جشنی داد و به دنبال برگزاری جشن وزارت عدلیه در کلوب ایران و پذیرایی زن و دخترانش از مدعوین بود که همسرش مریض شد و یک سال بعد در گذشت. (۵)

در سالهای ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ که از سوی ملکه، منع چادر نماز و ترویج دکلته می شد، همسر رئیس الوزرای وقت (مخبر السلطنه هدایت) به سبب استفاده از چادر نماز مورد ایراد قرار گرفت و از رفتن به دربار خودداری نمود. (۶)

افسری جریانی را برای مرحوم آیت اله سید محمدتقی خوانساری نقل می کرد و می گفت: همه ما ناچاریم در این مجالس شرکت کنیم. در این مجالس اگر کسی درجه پائین تر و زن زیبا داشته باشد هیچ اختیاری از زنش ندارد و زندگیش مختل و متلاشی می شود و زنش در اختیار افراد مافوق قرار می گیرد. آیا جایز است که ...؟ آقا فرمودند: استعفاء بده و استعفاء کن. افسر گفت: در این شرایط استعفاء خطر جانی دارد. (۷)

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۷۹ و ۸۰ و نیز رکه: وسیله العفایف یا طومار عفت - رشت - فردوس - ۱۳۴۵ ق - ص ۱۹۳ تاریخ انتشار کتاب: در پایان آن ۲۵ ذی القعدة ۱۳۴۶ (ار دیبهشت ۱۳۰۷) درج شده است.
۲. همان، ج ۲، ص ۷۵ و نیز رکه: Abagamia, op.vit p. ۱۴۴.
۳. همان، ج ۲، ص ۶۸.
۴. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۳۱، به نقل از خشونت و فرهنگ، سازمان اسناد ملی ایران، صفحات ۱۵، ۱۶.
۵. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۷۰ و نیز رکه: خاطرات صدر الاشراف، ص ۳۰۶ و ۳۰۷.
۶. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۵۹ و نیز رکه: خاطرات و خطرات ص ۵۹.
۷. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۱۳۳.

جمعی از مقامات دولتی خراسان
در مراسم کشف حجاب

زنان محبیه خانواده دفتری
قبل از واقعه کشف حجاب

◆ کلاه لگنی به جای غیرت

مهمترین زمینه برای کشف حجاب تغییر لباس مردان در سال ۱۳۰۴ و ۱۳۰۷ و ۱۳۱۴ ش بود (۱)
به گفته هدایت (رئیس الوزای وقت) «امر صادر شد از اول فروردین ۱۳۱۴ مردها کلاه فرنگی (لگنی) بر سر بگذارند و زنها چادر را ترک کنند» (۲)

به عقیده طراحان کشف حجاب مخالفت مرد با بی حجابی همسر در معابر عمومی عامل اصلی عدم پیشرفت کشف حجاب است. (۳)

مردان نسبت به وضع پوشاک و نوع پوشش زنان خود بسیار اهمیت می دهند و حساسیت بر آن را قرین شرافت و غیرت خود می دانند و به یکباره حاضر نمی شوند به کشف حجاب تن در داده آن را اجزا نمایند و فشار و زورگویی نیز بدون تهیه مقدمات همان را باعث خواهد شد که در افغانستان بر سر امان الله خان (امیر القغان) آمد (وی در شورش مردمی که علیه او به وقوع پیوست پا به فرار گذاشت). (۴)

پس برنامه های اولیه در جهت تغییر ذهنیت سرپرست خانواده تدوین شد و جنبه رسمی و قانونی یافت و از کارکنان دولت شروع شد برای رسمیت یافتن آن قانون اتحاد شکل البته و تبدیل کلاه در ۴ ماده و ۸ تبصره در ۱۳۰۷/۱۰/۶ و در هفتمین دوره مجلس شورای ملی آن زمان به تصویب رسید که به موجب آن پوشیدن کت و شلوار و کراوات و کلاه فرنگی برای مردان الزامی شد (۵)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۸۱

۲. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۶۸

۳. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۸ و نیز رک: خاطرات و خطرات ص ۱۹

۴. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۸۱

۵. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۸ و نیز رک: خاطرات و خطرات ص ۱۹

◆ به بهانه تمدن

علی اسفغر حکمت

محمود جم

محمود علی فروغی
(رکاء الملک)

برنامه ای که علی اسفغر حکمت وزیر معارف تهیه کرد عبارت از این بود که مدارس ابتدایی تا سال چهارم (تا ۱۲-۱۳ سالگی) به صورت مختلط دختران و پسران باشد همراه با معلمین زن. در مدارس دختران در حضور مهمانان مرد جشن برپا کنند هر یک از وزرا و ماموران عالی رتبه همراه با زنان خود در مجالس و بیرون از خانه حضور یابند. محلی با نام کانون بتوان تاسیس شود که خاتمه های تحصیل کرده در آنجا جمع شوند و سخنرانی هایی در مورد مقام زن در جامعه برگزار شود و ... بالاخره وقتی که این کارها انجام گرفت و افکار حاضر شد یک روزی در حضور شاه و خانواده اش جلسه ای تشکیل شود و اعلام آزادی نسوان (کشف حجاب) به اطلاع اهل عالم برسد. به تصریح حکمت "این برنامه را عیناً تصویب فرمودند ما هم عیناً اجرا کردیم". (۱)

از آغاز سال تحصیلی ۱۳۱۳ برای شاگردان دختر، به سرکردن چادر در مدرسه ممنوع شد و مقرر شد همه روپوش ارمنک بر تن کنند و برای دختران پشاهنگ لباس مخصوصی توسط گیسون امریکایی (متخصص تربیت بدنی) تهیه شد. (۲)

رضا شاه در روز ۱۱ آذر ۱۳۱۴ به دنبال استعفای فروغی، از سمت نخست وزیری به محمود جم که جایگزین فروغی شده بود گفت: "این چادر و چاقچورها را چطور می شود از بین برد؟ نزدیک دو سال است که این موضوع (کشف حجاب) سخت مرا به خود مشغول داشته است. خصوصاً از وقتی که به ترکیه رفتم و زنهای آنها را دیدم... دیگر از هر چه زن چادری است بدم آمده است. اصلاً چادر و چاقچور دشمن ترقی و پیشرفت مردم است...". (۳)
وزیر معارف گفته اگر شخص اعلیحضرت همایونی پیشقدم شوند مردم همه تاسی خواهند کرد که از قدیم گفته اند "الناس علی دین ملوکهم"، شاه پس از شنیدن سخنان وزیر معارف لحظه ای تأمل کرده پس از چند دقیقه سکوت، در حالیکه به نظر می رسید قیلاً در این زمینه هماهنگی شده است، پاسخ داد: "بسیار خوب، دیگران که اقدام نمی کنند من بپرورد خاترم که جلو بقیتم و سر مشق بشوم". (۴)

جم پشهاد داد که رضاشاه و ملکه و دختران در روز افتتاح دانشسرای مقدماتی تهران حضور یافتند و نسبتاً به همه بانوان وزرا و رجال دیگر نیز دستور داده شد که بدون حجاب در این جشن حاضر شوند (۵)
تنها چند هفته پیش از رسمیت کشف حجاب به دلیل موانع موجود، دولت از ذکر عنوان کشف حجاب خودداری می کرد و عبارت تربیت نسوان را به کار می برد هر چند مخالفین کشف حجاب جلب و تنبیه می شدند و هنوز عده ای باز به چادر روی آوردند (۶)

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۶۷ و ۸۴ و نیز رکه: صفایی، رضاشاه کبیر در آینه خاطرات - تهران وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۵، ص ۱۰۲
۲. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۶۷ و نیز رکه: صدیق، یادگار عمر، ج ۲، ص ۲۰۶ و ۲۰۷
۳. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۷۲ و نیز رکه: رضاشاه، خاطرات، سلیمان بهبودی، ص ۳۰۳ و نیز رکه: کشف حجاب، زمینه ها، پیامدها و واکنش ها - مهدی صلاح - مؤسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، ص ۱۱۸
۴. همان، ج ۱، ص ۲۱ و ج ۲، ص ۷۲ و نیز رکه: واقعه کشف حجاب، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی
۵. همان، ج ۲، ص ۷۱ و ۷۲ و ج ۱، ص ۲۲ و نیز رکه: مجله روشنفکر، ۱۳۴۰/۱۰/۱۴
۶. همان، ص ۷۲ و ۷۴

◆ روز مرگ حیا

حدود ۶ ماه پس از فاجعه مسجد گوهرشاد در ۱۷ دی ۱۳۱۴ رضاشاه با بی اعتنائی به علما و مردم به همراه همسر و دختران کشف حجاب کرده خود در مراسم جشن فارغ التحصیلی دختران دانشسرای مقدماتی که به ابتکار علی اصغر حکمت وزیر معارف و فرمایشات معروف تشکیل گردید حضور یافت (۱)
این اولین مراسم عمومی بود که رضاخان با زن و دخترانش بدون حجاب حاضر می شدند (۲)
همه مسئولان کشوری که در این جشن دعوت شده بودند طبق یک برنامه از پیش طراحی شده با همسران بدون حجاب خود شرکت کردند. رضاشاه طی سخنانش در این مجلس اظهار داشت: «من بی اندازه خوشحالم... شما زن‌ها باید این روز را که روز سعادت و موفقیت شماست روز بزرگی بدانید و از فرصتی که بدست آورده اید برای خدمت به کشور خود از آن استفاده کنید» (۳)

باید خیاما ها و کلاه دوزها را تشویق کرد که مدهای قشنگ به بازار بیاورند ما میله های زندان را شکستیم، حالا خود زندانی آزاد شده وظیفه دارد که برای خودش به جای قفس، خانه قشنگی بسازد (۴)
در تمام طول سخنرانی شاه، بعضی از بانوان چنان از بی حجابی خود ناراحت بودند که رویه دیوار ایستاده و روی خود را بر نمی گرداندند و از گریه خود نمی توانستند جلوگیری نمایند. از فردای آن روز بر سر کرشن چادر در خیابانهای تهران ممنوع گردید (۵)

۱. فصلنامه مطالعات تاریخی - مؤسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی - ج ۲، ص ۲۲۰، برگرفته از مقاله اینترنتی
۲. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۹
۳. همان، ج ۱، ص ۲۵ و نیز رکه: رضاشاه کبیر یا ایران نو - آل پی ایول ساتن - (مستشرق انگلیسی) ترجمه عبدالعظیم سوری: تاریخچه حجاب در ایران، ص ۱۹۵
۴. برگرفته از یک مقاله اینترنتی و نیز رکه: کشف حجاب، زمینه ها، پیامدها و واکنش ها، مهدی صلاح، مؤسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، ص ۱۴۰
۵. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۲۶ و نیز رکه: کشف حجاب در ایران، فاطمه استاد ملک

کورزن (سیاستمدار مکار انگلیسی، نایب السلطنه هندوستان) می گوید: به عقیده من در ایران نیز بعید نیست که در صورت آشوب همگانی دسته منحط از تجاعی وابسته به طبقه روحانی اظهار وجود کند. مالا جان و مال اروپاییان چندی در خطر بیفتند (۱)
رضاخان، برای جلوگیری از موانعی که سد راه اجرای این سیاستها بود کوشید تا موقعیت و نفوذ روحانیت را در میان مردم تضعیف کند (۲)
از اینرو، با وضع قوانین عرفی، عملاً روحانیون را در محدودیت قرار داد و این محدودیت به قول پیرز آوری شامل «حیاتی ترین اعمال بشری، یعنی ازدواج، طلاق، شهادت، انتقال املاک» می گردید این قلمرو، به تدریج از حیطه روحانیت خارج و به محاکم عرفی سپرده شد (۳)
سیاست حکومت رضاشاه در این زمان، علاوه بر کشف حجاب، تقلیل و کاهش روحانیان غیر دولتی از طریق اجرای طرح متحدالشکل شدن لباس بود. اکثر آنها دستگیر، تبعید و یا زندانی می شدند (۴)

سید حسام الدین قالی اسیری از روحانیان سرشناس شیراز، در یک سخنرانی به اقدام شاه مبنی بر برگزاری مجلس جشن در مدرسه شاپور (شعاعیه) شیراز، اعتراض نمود که به دنبال آن دستگیر و تبعید شد. دو فتوای حاج آقا حسین بروجرودی و حاج سید محمدتقی خوانساری که دال بر لزوم حجاب و تحریم بی حجابی زنان بود (۵)

پس از اطلاع از موافقت شاه با برنامه های بی حجابی، آیت اله قمی ضمن تطقی گریست و گفت: "اسلام فدایی می خواهد و بر مردم است که قیام کنند و من حاضرم خدا بشوم" (۶)

آیت الله سید حسن مدرس، در رژیم نویی که نقشه آن را برای ایران بیتوا طرح کرده اند، نوعی از تجدید به ما داده می شود که تمدن مغربی را با رسواترین قیافه تمدن نسلهای آینده خواهد نمود. قریباً چوپانهای قریه های قراغینی و کنگاور با فکل سفید و کراوات خودنمایی می کنند، اما در شهر های ایران هرگز آب لوله و آب تمیز برای نوشیدن مردم پیدا نخواهد شد. ممکن است شماره های کارخانه های نوشابه سازی روز افزون گردند اما کوره آهن گدازی و کارخانه ی کاغذ سازی یا نخواهد گرفت. درهای مساجد و تکایا به عنوان منع خرافات و اوهام بسته خواهد شد اما سیل ها از رمان ها و افسانه های خارجی که در واقع حسین کرد فرنگی و رموز حمزه فرنگی چیزی نیستند، به وسیله مطبوعات و پرده های سینما به این کشور جاری خواهد گشت، به طوری که پایه افکار و عقاید و اندیشه های نسل جوان ما از دختر و پسر تدریجاً بر بنیاد همان افسانه های پوچ قرار خواهد گرفت و ملتیت مغرب و معیشت ملل متمدنی را در رقص و آواز و دزدیهای عجیب آرسن لوین و بی عفتی ها و مفاسد اخلاقی دیگر خواهند شناخت، مثل اینکه این چیزها لازمه ی متمدن بودن است (۷)

متن نامه آیت الله کاشانی به نخست وزیر وقت (فروغی) در ۱۷ مهر ۱۳۲۰ است: بر حضرت عالی پوشیده نیست ضریب اخیر آن بود که مدارس قدیمه را تخلیه نموده و جایگاه محصلین جدید قرار داده و به کل قلم سرخ انقراض بر روی این رشته کشیده اند. مساجد را که احترامش ضروری دین اسلام است باکمال بی شرمی و جسارت کلاس جدید، ورزش و فوتبال قرار داده و فرش های آن را به ثمن یخس به یهود فروخته اند. مهمتر از همه قشار و ظلمی است که درباره زن های بیچاره می شود. چند روز است باز متعرض روسری های زن ها می شوند. فروغی در پاسخ نوشته است که: در باب رفتار مأمورین با نسوان دستور داده شده است که متعرض نباشند (۸)

بعد از نامه دوم ایشان به فروغی، متن پاسخ فروغی به کاشانی، به تعداد زیاد تکثیر و در برخی شهرها توزیع گردید و در مواقعی که مأموران انتظامی متعرض زنان و یا افرادی که فاقد لباس متحدالشکل بودند، می شدند، با ارائه جوابیه، مأموران را از این عمل باز می داشتند (۹)
آیت الله کاشانی در سال ۱۳۲۲ ش نیز طی نامه ای به وزیر داخله نوشت: عجب است با این وضعیات ناهنجار مملکت که ملت از هر حیث دچار زحمت و شدت و محنت است. در گیلاوات مأمورین شهرتانی و فرمانداری متعرض جانر زن های بیچاره که ستر عورت و زندگی لباس خود را به آن می نمایند، می شوند معلوم نیست این تعدی و اجحاف مطابق کدام قانون و عقل و انصاف می باشد. پاسخ وزیر کشور، هنوز به همان روال سابق است که: زن جاهل و پرده نشین قادر به حفظ حیثیت و شرافت خود نیست (۱۰)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۴۵

۲. کشف حجاب، مهدی صلاح، ص ۱۸۵

۳. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۹۴ و ۹۵

۴. همان، ص ۶۸ و ۸۵ با اندکی تصرف

۵. کشف حجاب، مهدی صلاح، ص ۱۸۹

۶. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۸۶ و نیز رکنه چهره ای پر فروغ از مشعلداران اسلام و فقاقت و انقلاب بیادواره آیت اله العظمی شیرازی، تهران: موسسه تحقیقاتی و انتشاراتی امام امیر المومنین ۱۳۶۴-ص ۷۷

۷. همان، ج ۱، ص ۱۲۱ و ۱۲۲

۸. داستان حجاب، ص ۵۲

۹. حکایت کشف حجاب- ج ۲- کرد آوری و تدوین: موسسه فرهنگی قدر ولایت- تهران- موسسه فرهنگی قدر ولایت- ۱۳۸۰
سند شماره ۴ ص ۱۱۸

۱۰. داستان حجاب، ص ۵۲

مرحوم آیت الله مدرس

آیت الله شیخ عبدالکریم حائری

مرحوم آیت الله سید ابوالفاسم کاشانی

مرحوم شیخ حسین موسوی

♦ تا آخرین نفس

عزت رسمی نکردن کشف حجاب در سالهای ۱۳۰۷ به بعد از سوی رژیم پابندی عمیق جامعه به حفظ سنت های دینی و نفوذ نسبی روحانیت بود. و نیز ترس از دچار شدن به سرنوشت امان اله خان (که در شورش مردمی ای که علیه او به وقوع پیوست یا به قرار گذاشت) (۱) در افغانستان، رضاشاه را محتاط تر می کرد (۲)

سرتیپ بیگلری در این باره می گوید: «تردید نیست که اجرای این منظور با مشکلاتی مواجه می شد چه بسا که دستجات و طبقات و مردم دور از مرکز مایل نبودند که لباس و کلاه آباء و اجدادی خود را کنار بگذارند و چنانچه از راه تشویق و برقراری مجالس جشن و تعلق و بیان، اجرای منظور نمی شد از راه فشار عمل می شد و مجبور می کردند که لباس متحدالشکل بپوشند و برای اینکه عمل مزبور صورت قانونی داشته باشد و مأمورین دولت بتوانند مردم را وادار به اجرای قانون کنند لایحه ای در مجلس به تصویب رسید و لباس متحدالشکل رسمیت یافت. (۳)

در خصوص اصفهان هم که یک شهر مذهبی و سنتی بود، این تگرایی وجود داشت که چگونه ممکن است زنانشان به سادگی و بدون هیچ برنامه ای کشف حجاب نمایند؟ به همین جهت بعد از مدتی قانون بانوان در اصفهان به وسیله خاتم صدیقه دولت آبادی (یک زن بهایی) شعبه ای دایر می کند تا به تدریج یا برگزاری مجالسی در مذمت حجاب و مدح بی حجابی و قواید آن، نسبت به عملی نمودن طرح اقدام گردد (۴)

۱. الول ساتن، رضاشاه کبیر یا ایران نو ص ۳۶

۲. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۶۱

۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۲، به نقل از کتاب رضاشاه کبیر را بهتر

بشناسیم، سرتیپ بیگلری: صفحه ۳۴۴

۴. کشف حجاب، مهدی صلاح، ص ۱۵۹

شیخ محمد تقی بهلول

♦ گوهر شاد در خون

رضاشاه که می خواست برنامه های ضد اسلامی خود را از مشهد شروع کند، دستور بر سر گذاشتن کلاه شاپو (کلاه تمام لیه قرنگی) (۱) به درشکه چیها در مشهد و سیورن در تهران را صادر کرد اجرای این برنامه از ابتدای خرداد ۱۳۱۴ علاوه بر شایعات مربوط به کشف حجاب در مشهد تلاطمی ایجاد کرد سرانجام، آیت اله قمی، پس از مشورت با تعدادی از رجال و روحانیان تصمیم گرفت که برای جلوگیری از کشف حجاب و استعمال کلاه شاپو، به تهران مسافرت کند این سفر در ۹ تیر ۱۳۱۴ صورت گرفته به دنبال آن محاصره منزل محل اقامت ایشان در شهر ری به وسیله حکومت یکی از عوامل عمده خشم و خروش مردم مشهد گردید که همانطور که بیان می شود به کشتار بیرحمانه در مسجد گوهر شاد در ۲۱ تیرماه منجر گردید. آیت اله قمی مدتی پس از این کشتار به عتبات عالیات تبعید گردید (۲)

پس از محاصره منزل آیت اله قمی در تهران، مأمورین شهرستانی درصدد دستگیری دوستداران ایشان از جمله شیخ محمد تقی بهلول که برای پیگیری اوضاع و جویا شدن از احوال شیخ قمی به مشهد و در نتیجه حرم امام رضا (علیه السلام) آمده بود، برآمدند که با مداخله زائران و خدام در اطالی در صحن کهنه زندانی شدند و به شهرستانی ترفتنده با گذشت زمان مردم در صحن جمع شده و به مأمورین حمله کرده و ایشان را آزاد کردند، ایشان به مسجد گوهر شاد رفته و در آنجا به مبارزه خود ادامه دادند، با اینکه چندین بار شهرستانی وارد عمل شد و حکم تفرق مردم را داد و با مردم به صورت تن به تن درگیر شد، ولی نتیجه ای نگرفت تا اینکه به درخواست استنشار، قز قلند لشکر مأموریت را به هنگ پیاده داد و آنها اطراف حرم و مسجد را محاصره کرده و تعداد زیادی از زوار (دو هزار نفر) را به قتل رساندند (۳)

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۸۶ و نیز رک: صدیق، یادگار عمر، ج ۲ ص ۲۰۵

۲. همان، ج ۲، ص ۸۷ و ۱۰۲ تا ۱۰۸

۳. برگرفته از حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۱۰۱-۱۱۰

◆ به جرم عفاف

محمد رضا شاه می گوید: «پدرم دستور داد هیچ زن و یا دوشیزه ای حق پوشیدن چادر و نقاب را ندارد و اگر زنی با روبنده و چادر در کوچه پیدا می شد پاسبان از وی تقاضا می کرد که روبند خود را بردارد و اگر امتناع می کرد جبراً چادر او را بر می داشتند و تا زمانی که پدرم سلطنت می کرد در سراسر کشور این منع برقرار بود» (۱)

و نتایج بسیاری از بانوان که نمی خواستند به هیچ وجه بدون حجاب خارج شوند، تصمیم به ماندن در خانه گرفتند و عده ای رفت و آمدهای خود را فقط در شبها انجام می دادند و خانه هایی اجباراً اقدام به ساختن حمام نمودند (۲)
کسانی که امکانات بیشتری داشتند فرار را بر قرار ترجیح دادند و ترک دیار کردند متروکه های شهر لنگه و قشم شاهد گویایی است (۳)

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و نیز رکه: محمد رضا پهلوی، مأموریت برای وطن، بنگاه ترجمه و نشر کتاب
۲. همان، ج ۱، ص ۲۸ و نیز رکه: حجاب و کشف حجاب در ایران، فاطمه استاد ملک: تاریخچه حجاب در ایران، ص ۱۹۷ و ۱۹۸
۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۵۲، به نقل از احکام حجاب در قرآن، استاد امین احسن اصلاحی، ص ۵

◆ فقهیه ابلیس

در راستای سیاست تجدد طلبی که اساس سیاست فرهنگی رضا شاه را تشکیل می داد، گوناگونیهای تأسیس شد؛ (در قسمت شیوه های تجدد همین نمایشگاه آمده است) یکی از کارهای اساسی که در این گوناگونی بعد از کشف حجاب انجام می گرفت (۱)

برگزاری جشنها و مجالس بود که در آن از موزیک و رقص استفاده می شد برای متمون شدن و برای زهقت آزادی نسوان و به درآمدن آنها از چادر سیاه و معاشرت و همسال شدن با زنان غربی و غرب زدگان. حتی در مجالس رقص، پادکوبی، خوشگذرانی و به خصوصی رقابت دختران با پسران به عنوان شاخص پیشرفته بودن معروف شد (۲)

حکومت به طور کلی در اجرای سیاستهای فرهنگی در ابتدا از طریق تبلیغات و جشن مردم را تشویق و بعد از مواجهه با عدم رضایت آنان، خشونت و زور به کار می گرفت (۳)

در خرداد ۱۳۰۷ زنان افغان همراه امان اله هنگام حضور در میهمانی ها حجاب را رعایت نمی کردند و در مسیر بازگشت به افغانستان نیز با لباس و کلاه اروپایی از شهرهای ایران عبور می کردند (۴)

البته تا این زمان هنوز شرکت مختلط زنان و مردان در میهمانی ها باب نشده بود و در میهمانی هیأت افغان نیز خانمها در مجالس مردان حاضر نشده بودند، ولی از این زمان به بعد به تدریج در میان خانواده های دیار و اشراف چنین اختلاطی صورت گرفت، که این موضوع پس از رسمیت یافتن بی حجابی نیز از مهمترین شیوه های تشویق خانواده ها به شمار می رفت این شیوه در میان نظامیان و کارمندان دولت زودتر از سایرین عملی گردید کلونیهایی چون کلوب ایران متعلق به تیمور تاش، وزیر دربار، از مراکز مهم این اختلاط بودند (۵)
روزنامه ها و مجلات مرتباً از جشنها و میهمانی هایی که البته به زور تشکیل می گردید و در آن زنان بی حجاب به همراه شوهرانشان شرکت می کردند عکس و تفسیر می نوشتند از مدارس مختلف و شاگردهای ممتاز در هر مدرسه، عکس برداری و در روزنامه ها چاپ می گردید هدف اصلی نشان دادن تصویر زنان بی حجاب و در واقع تشویق و ترغیب دیگران به این کار بود (۶)

جشن تجدد در استان خراسان (بجنورد)

جشن تجدد بانوان در میدان پهلوی یزد

جشن تجدد بانوان به وسیله آموزگاران و دانش آموزان

میرزا حسینعلی نوری
بنیانگذار فرقه صائیه باییت

در فروردین ماه ۱۳۱۴ در شیراز مجلس جشنی در مدرسه شاپور (شعاعیه) برگزار شد دختران دیستان مهرآیین (در حضور میهمانان مرد) به صف ایستاده و لایحه و سرود خوانده به ورزش و ژیمناستیک مشغول شدند به طوری که گفته شده دو تن از روحانیان شیراز، محمدعلی حکیم و میرزا صدرالدین محلاتی، در اعتراض به این اقدام مجلس مذکور را ترک گفتند و پس از آن سید حسام الدین قبال اسیری، از روحانیان سرشناس شیراز، در یک سخنرانی به این اقدام اعتراض نمود که به دنبال آن دستگیر و تبعید شد (۷)

همزمان با جشن شیراز، در دبیرستان فردوسی مشهد نیز جشنی با حضور رضاشاه برگزار شد که در مراسم استقبال از شاه دختران بی حجاب شرکت داشتند اما پس از اظهار نگرانی علما و مردم به ویژه اظهار انزجار آیت اله قمی، شاه خود را بی اطلاع از برنامه قلمداد کرد و شخصاً رئیس شهرداری مشهد را مورد ضرب و شتم قرار داد (۸)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ۱۷۳

۲. همان، ۱۸۵

۳. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۵۸

۴. همان، ص ۶۰ و نیز رک: فصلنامه تخصصی تاریخ معاصر ایران سال اول شماره دوم تابستان ۷۶، ص ۷۴

۵. همان، ص ۷۴

۶. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۲۶ و نیز رک: کشف حجاب در ایران، فاطمه استاد ملکه: تاریخچه حجاب در ایران، ص ۱۹۸ و ۱۹۹

۷. همان، ج ۲، ص ۶۸ و ۸۵ یا اندکی تصرف

۸. همان، ج ۲، ص ۸۶ و نیز رک: چهره ای پر فروغ از مشعلداران اسلام و فقاقت و انقلاب، یادواره آیت اله العظمی شیرازی، تهران، موسسه تحقیقاتی و انتشاراتی امام امیر المومنین ۱۳۶۴ - ص ۷۲

◆ بهائیت بانی به جهنم

«بایان» جزء اولین کسانی بودند که با تربیت زنی که بعداً قره العین لقب گرفت، تبلیغ و اشاعه بی حجابی در ایران را شروع کردند (۱) از جمله اعمال استعمار برای مسخ فرهنگی مسلمانان، بوجود آوردن تعالیم و فرقه های من در آوردی نظیر بهائیت، وهابیت و... بود مثلاً هدف نهایی و اصلی ای که بایگاری مبشر آن بود، را می توان در این جمله خلاصه نمود تا امروز تبعیت از احکام دین اسلام بر شما واجب بود، از هنگام ظهور باب دیگر بر هیچ مسلمانی جایز نیست که از دستورات دین اسلام پیروی نماید با لذت کامل زندگی کنید و آزاد از همه چیز باشید " قره العین یکی از پیروان معروف این فرقه اولین زنی است که در تاریخ معاصر ایران بر اساس دستور العمل یک مکتب استعماری (باییت و بهائیت) پوشش از روی و تن برگرفت و در اجتماع مردان ظاهر گشت (۲)

قره العین نه تنها بی حجاب در مجامع ظاهر می شد و برای مردم تبلیغ مرام بهائیت می کرد بلکه بدون هیچ ترس و واهمه ای عقاید سخیف بایان در مورد مرام اشتراک جنسی را شرح و توصیف می کرد و به حصار بشارت می داد که نه تنها از این پس زنان می توانند آزاد و رها در اجتماع حضور یابند بلکه یک زن می تواند با چند مرد زندگی زناشویی داشته باشد (۳) صدیقه دولت آبادی، خواهر یحیی دولت آبادی، مشروطه خواه بانی ازلی معروف (نویسنده کتاب حیات یحیی) در سوربن درس خواند و زمانی که به سال ۱۳۰۶ ش به ایران بازگشت، رسماً بی حجاب در خیابان های تهران ظاهر شد. وی آنچنان در این باره اصرار داشت که حتی در وقت مرگ در وصیت نامه اش نوشته زنی را که با حجاب بر مزارم بیایند نخواهم بخشید (۴) صدیقه دولت آبادی در سال ۱۳۱۴ ش کثونی به نام کثون بانوان را تأسیس کرد (۴)

۱. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۷۱

۲. حکایت کشف حجاب ج ۱ ص ۳۲

۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۷۸

۴. داستان حجاب، ص ۲۹

۵. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد

علی اسفهر حکمت (وزیر معارف) می نویسد: «بلافاصله بعد از مراسم ۱۷ دی در تهران دو امر پیش آمد که یکی به افراط و دیگری به حد تفریط بود. از یک طرف بعضی از زنهای معلوم الحال به کافه ها و رقصخانه ها هجوم آورده ... و از طرف دیگر مأمورین شهرداری و پلیسها بر حسب دستور وزارت کشور به زنان بی خبر مزاحم شده و آنها را به اجبار وادار به کشف حجاب می کردند و حتی چادر و نقاب آنان را پاره می کردند» (۱)

وقتی بالطبع جامعه در برابر آنچه که به آن حساسیت فوق العاده دارد مقاومت نشان نداد، در برابر سایر متمیزات ارزشی اسلامی و ملی خود نیز واکنش نشان نخواهد داد و بدین ترتیب سطره جهانی استعمار بر ممالک شرق اسلامی قطعت یافت (۲). کشف حجاب شروع حرکت به سوی فساد جنس و اخلاقی بود و به قول هدایت (رئیس الوزرای وقت) با کشف حجاب، «حجب از میان رفت». زنهای نامحرم بر مردان نامحرم حلال شدند آنچه که بنا بود مایه ترقی و تمدن شود، مایه لهو و لعبه رقص و مشروب و قمار و بی غیرتی شد (۳).

زنان نقش اصلی خویش را که پرورش کودکان و ساختن نسلهای آینده است، به فراموشی سپردند و کودکان خود را روانه پرورشگاهها و مهد کودکها کردند. بدین سان جای «مادر» در زندگی کودک خالی ماند (۴). این نسل جدید و تجدد خواه اوقات فراغت خود را بیشتر در سینماها و سالنهای نمایش می گذراند تا خلایق ناشی از عدم پیوستگی با جامعه دیرینش، که وی را به نحوی آزار می داد، پر کنند. این قیلمها طوری بود که این شکاف را عمیق تر می ساخت. اساس اکثر این قیلمها «بر مبنای جالب بودن زن از نظر تحریک غریزه جنسی» بود. به نقل از روزنامه تایم «شمار زنان شوهردار تقلیل یافت ولی بر شمار زنان متحرک ایرانی افزوده گشت» (۵).

با اجرای قانون متحدالشکل کردن لباس، زمینه استفاده از لباسها، لوازم آرایش و سایر فرآورده های ظاهر فرب سرمایه داری غربی فراهم گردید. زیرا تا وقتی که مرد و زن ایرانی لباس سستی خود را می پوشیدند، طبعاً مناسب آن زیورات مصرف می کردند و اکثر قریب به اتفاق لباسها و زیورات نیز در داخل کشور تولید می شد. لذا با تغییر لباس مردان و زنان به سبک اروپایی، ایرانیان مجبور شدند تولیدات آنها را وارد و سپس مصرف کنند و بدین ترتیب کم کم منابع داخلی از قبیل کارگاههای نساجی پارچه و شال و تمعلالی و عیلابقی و غیره چون نمی توانستند با مدهای رنگارنگ پاریس و لندن و نیویورک مقابله و رقابت کنند، از بین رفتند و سرمایه های داخلی به جای تولید مجبور به واردات شده و سرمایه های استعماری هم درآمدهای سرشاری را به جیب زدند (۶).

شخصی به نام صنعتی زاده نامه ای را برای روزنامه اطلاعات و کلاهی مجلس ارسال کرده در قسمتهایی از این نامه می خوانید: «... بلی اگر ملت، گونی وطنی و کرباس هم بیوشد افتخارش بهتر از آن است که واردانش روز به روز بیشتر شود...» (۷). صنعتی زاده می افزاید: «قسمت عمده ای از ساکنین کاشان که از عمر بافندگی زندگانی می نمودند، بیچاره و گدا شدند. شهر یزد که مرکز شربابی ایران بود و متاعش از حیث ارزانی قیمت بر سایر نقاط برتری داشت الحال دچار بحران شدیدی شده و هر روز جوقه جوقه اهالی زحمتکش صنعتگرش مهاجرت می نمایند. شال بافهای کرمان عموماً بیکار مانده و به احوال اسفناکی گرفتارند و یک کارخانه وجود ندارد. زنهای نائبی نخ می رشتند مردهایشان بافندگی داشتند حتی لشخاص الخلیج و کور هم از امور نساجی در این شهر کوچک نان می خوردند، بکفقه بیست هزار نائبی بدبخت شده اند. صورت اخیر اداره گمرک را ملاحظه نمودید که در ظرف هفت ماه نه میلیون تومان واردات این مملکت بوده و سه میلیون صادرات ... خاطراتن بماند که برای چند ماه دیگر یک مال التجاره عمده دیگر بر واردات ما اضافه خواهد شد و آن لباسهای دوخت قرنک است ...» (۸).

کار به جایی رسید که حتی مجبور به وارد کردن لباسهای ته مانده، کهنه و نیم دار غربی از آمریکا و اروپا که به اعتراف سفیر ایران در واشنگتن باعث امراض شده و از نقطه نظر حفظ الصحة بی خطر نیست شدند. این لباسها دسته دسته و فوج فوج به ایران وارد شده و مردم بیچاره ای که قدرت خرید لباسهای نو را ندارند به خرید چنین لباسهایی رو می آورند و چون سودآور و منفعت زاست، بعضی از تاجران خرما و صمغ نیز به سف وارد کنندگان لباس آمریکایی و اروپایی می پیوندند و تقاضای اجازه ورود آن را می نمایند (۹).

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۲۵ و ۲۶ و نیز رکن: واقعه کشف حجاب - اسناد منتشر نشده از واقعه کشف حجاب در عصر رضاخان - گردآورنده مرتضی جعفری و ... تهران - سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی و موسسه پژوهشی و مطالعات فرهنگی - ۱۳۷۱

۲. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۲۲۲

۳. همان، ص ۲۸۲

۴. کشف حجاب، مهدی صلاحی، ص ۲۱۶

۵. همان

۶. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۸۵

۷. همان، ص ۳۰، به نقل از روزنامه اطلاعات، شماره ۷۱۰، مورخه ۲ / اسفند / ۱۳۰۷، صفحه ۳

۸. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۳۰، به نقل از روزنامه اطلاعات، شماره ۷۱۰، مورخه ۲ / اسفند / ۱۳۰۷، صفحه ۳

♦ زنان بد نام

در ۲۵ آذر ۱۳۱۴ از سوی وزارت معارف به شهرستانها تلگراف توجیهی ارسال شد که برای زمینه سازی رفع حجاب و نیز سعی رژیم در زدودن شائبه ضد اسلامی بودن کشف حجاب بود(۱)

طی بخشنامه ای به کلیه حکام ولایات و ایالات در مورد لزوم انجام نهضت بانوان (کشف حجاب) آمده از دخول بعضی عناصر بد و زنهای بد سابقه در این قبیل مجامع و جشنها باید ممانعت شود حتی اگر فواحش به کشف حجاب احترام نمایند، (یعنی اگر فواحش کشف حجاب کردند) باید قویا جلوگیری شود که صدمه به این مقصود مقدس نزنند(۲)

زنان بد نام و فاسد در مجامع خاتمههای شرافتمندانه نیابند و به لباس آنها ملبس نشوند بلکه آنان را از این طرز مجالس دور سازند و در مهمانی ها و پذیرایی ها و غیره راه ندهند(۳)

یکی از اقدامات عجیب و غریب برای بی ارزش کردن و حقیر و پست نشان دادن حجاب و چادر، فشار و زور برای چادر سر کردن زنان بدکاره و فواحش بود تا بدینوسیله نشان دهند که حفظ عفت و پاکی مربوط به نوع و طرز پوشش نیست و زنهای آنچنانی برای پوشاندن بدکارگی و قبح عمل خود به آن پناه برده در نتیجه چادر به پوششی پست و شرم آور و ضد ملی بلکه ضد دینی تبدیل می شود این نقشه پلید ابتدا از فکر و ذهن استعمار پرورده و عامل سوگند خورده انگلیس یعنی محمود جم که در آن زمان نخست وزیر و با حفظ سمت وزیر داخله نیز بود پیدا شده است و البته آموزشهای سرویس جاسوسی و برادران ماسونی را نیز در این خصوص نباید فراموش کرد(۴)

۱. حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۷۲ و نیز رک: خشونت و فرهنگ، سندهای شماره ۲۰۲
۲. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۲۲۲، به نقل از واقعه کشف حجاب، سازمان مدارک و... صفحات ۹۶ و ۹۷
۳. همان، به نقل از خشونت و فرهنگ، سازمان اسناد ملی ایران، صفحه ۴
۴. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۲۲۲، به نقل از واقعه کشف حجاب، سازمان مدارک و... صفحات ۹۶ و ۹۷

♦ از قول رئیس الوزرا

غیر از واکنش های عمومی، واکنش هایی از سوی دولتمردان مخالف طرح نظیر صدرالاشراف و مخبر السلطنه هدایت (نخست وزیر وقت) به عمل می آمد(۱)

مخبر السلطنه هدایت که خود بیش از شش سال و سه ماه به عنوان رئیس الوزرا در خدمت رضاشاه بود، در قسمتی از خاطرات خود ضمن استهزا (روز ۱۷ دی ۱۳۱۴) در مورد نقش زن ایرانی در اقتصاد کشور می نویسد: «۱۷ دی روز ورود به صحنه تمین است. مملکت را آوازه ی تمین و ترقی فرا گرفته است. مسرورم که می بینم خاتم ها در نتیجه ی معرفت به وضعیت خود آشنایی یافته اند. نصف قوای مملکت بیکار بود و به حساب نمی آمد. اینک داخل جماعت شده است. آنان که مشغول خانه داری بودند به عرصه ی ولنگاری قدم نهادند در هیچ جای دنیا زن به قدر ایران کار نمی کرد و نمی کند در شهر ها و قرا، زن علاوه بر کار خانه داری بزرگترین کمک را به اقتصاد مملکت می کند. قالی، گلیم، جاجیم اغلب از زیر دست زن بیرون می آید یا دخترها(۲)»

وی در جای دیگری می گوید: «تکلف در لباس به جایی کشیده که عایدات مشرور و حلال هشتاد درصد، وفا به ایفای مد نمی کند. لباس صبح، لباس ظهر، لباس عصر، لباس شب، کفش و جوراب و کلاه همرنگ، ناخن... سابق و سیمه می کشیدند، سر انگشتان را حنا می بستند و چون پول به خارج نمی رفت و حتی گری بود لحال که به مبلغی گزاف به بهای ماتیک می رود نشانه ترقی و تمدن است! بگویم مد هم وسیله انتشار ثروت است، در صورتی خواهد بود که از متاع داخل باشد نه از جنس خارجه و منحصر به ثروتمندان...» (۳)

هدایت در جای دیگر می گوید: «ظاهراً قصد از تغییر لباس از بین بردن لباس اهل علم است که بسیاری مردم عادی دربردارند... به هر حال و قصد پیشهادی به مجلس شد و لباس متجذبه شکل به تصویب رسید و بر سر عمامه زد و خوردها شد، کلاه پهلوی از یک طرف لبه داشت. در نظمیله کلاسک بر سر گذاشتند. در این اوقات روزی به شاه عرض کردم تمینی که آوازه اش عالمگیر است دو تمدن است یکی تظاهرات در بولوارها، یکی تمدن ناشی از لابراتورها، تمدنی که مفید است و قابل تقلید، تمدن ناشی از لابراتورها و کتابخانه هاست. گمان کردم به این عرض من توجهی فرموده اند. آثاری که بیشتر ظاهر شد تمدن بولوارها بود که به کار لاله زار می خورد و مردم بی بند و بار خواسته بودند» (۴)

هدایت می افزاید: «فایده ای که از توسعه مدارس بردیم این است که جمعی را از رسته خود کرده ایم، چند کلمه ناقص آموخته اند و بار بوده مملکت شده اند... عمده توجه به ورزش است، خصوصاً دخترها در لباسهای مخصوص که محو قیاحت می کند و جس حیا را می کاهد باز لعنت به تقلید. نمی دانم مسابقه دخترها در دویدن کجای تربیت است... یکی از کسان من که لیسانس گرفته است می پرسد که حضرت فاطمه (علیها السلام) چه نسبت با حضرت حسین (علیه السلام) داشت، تف بر این معارف» (۵)

مهدیقلی هدایت
(مخبر السلطنه)

مخبر السلطنه هدایت وضعیت مجالس را در سال ۱۳۱۸ ش که عروسی محمد رضا پهلوی، ولیعهد با قزیه برقرار گردید چنین توصیف می کند: «همه‌مانندهای مجلی در دربار و باشگاهها داده شد خوانین همه بهره ور از حقوق اجتماعی به مد آخر پاریس در مجالس جلوه گر شدند در باشگاه وزارت خارجه خائمی را با بانویی را دیدم که تا زیر ناف برهنه بودند بالعمجب کجاییم و چه می کنیم؟ و این بود معرفت بانوان به وضعیت خود که شاه در تعلق ۱۷ دی ۱۳۱۴ مراسم رسمیت یافتن کشف حجاب / فرمودند... با رفع حجاب، حجب هم از بین رفت، کار به استخر راسر کشید. هر غلطی در گوشه ای از دنیا کردند ماهم باید بکنیم و به اقتضای فکر تجدید دولت چشم بر هم می گذاشت. قر... در کنار خیابان شاه استخری ساخت موسوم به راسر ولوندهایی پیدا شدند که به شیوه ملل مرقی، ناموس خود را در معرض استفاده... بگذارند از آزادی همین را در نظر گرفته اینم مرقیات شهر در راسر تخم تمین را از آنانه کاشتند تا چه برداشت کنند...» (۶)

مهدیقلی هدایت (مخبر السلطنه) می گوید: «آنچه در تعدیل صادر و وارد رشته بودیم، به حمله کفش و کلاه چله شد، بولمان را می خواستیم طلا کنیم، هیا شد بالجمله نطق ها کردند و قضاید سرودند و ریشه عصمت و عفت را دریندد» و هدایت در جای دیگر می گوید: «قبح ترین زندگی پاریس، مراکز فواحش، امروز مصدر زندگی طهران شده است» (۷)

در آخر به قول محمد امین زین الدین «افرادی که لکه تنگ بی عفتی را بر افکار جامعه تحمیل می نمایند و آنچه بنام حریت و آزادی برای زن به عنوان دفاع از حریم عدالت و آزادی خوشبختی که همواره در سر زبانهای آنان به نام دفاع از حقوق زن جریان دارد، همه و همه برای نیل به بوالهوسی خود، و هدفی جز تأمین خواسته های شیطانی خود ندارد، به نام زن فریاد می زنند تا به او نزدیک شوند... و از حریم وی دفاع می کنند تا رضایت او را به سود خود جلب کنند» (۸)

توطئه کشف حجاب چیزی برتر و بالاتر از اسم آن بوده و عنوان کوچک بوده برای جنایتی عظیم که ما اکنون پس از بررسی دهه بنازگی به زوایای مختلف آن آگاه گشته و ارتباط آن را با از میان برداشتن اسلام و... در می یابیم... (۹)

۱. حکایت کشف حجاب ج ۲ ص ۲۶، همان، ج ۱ ص ۲۱ و نیز رک: واقعه کشف حجاب سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی
۲. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۸۵ و ۸۶
۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۲، به نقل از خاطرات و خطرات، مهدیقلی هدایت (مخبر السلطنه) صفحه ۵۳۸۲، همان
۴. همان، ص ۲۸۳، به نقل از خاطرات و خطرات، مهدیقلی هدایت، صفحات ۴۰۵ الی ۴۰۸ و ۴۱۲، ۴۱۴ و ۴۳۶
۵. داستان حجاب، ص ۸۵۱ حجاب و جامعه محمد امین زین الدین، ترجمه زهرا حسینی، صفحات ۱۳ و ۱۴، تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۲۸۴

◆ فرزند خلف

محمد رضا شاه می گوید این (جشن فارغ التحصیلی در دانشگاه در روز ۱۷ دی) اولین باری بود که در تاریخ جدید ایران، بانوان بدون حجاب در مراسم رسمی شرکت می جستند و موفقیت در این آزمایش بزرگ مرهون نیروی ابتکار پدرم و تا درجه ای مدیون شجاعت مادر و خواهرانم بودند!! (۱)

محمد رضا شاه از دو سیاست سرکوب و تبعید و شکنجه و نیز تبلیغاتی و فرهنگی بهره گرفت. کشف حجاب در زمان رضاشاه با قلدری و در زمان محمد رضا با خدعه و تبلیغ انجام گرفت. (۲)

محمد رضا نه تنها کشف حجاب را پیگیری می کرد بلکه کشف لباس را ترویج می نمود و عریانی را تبلیغ می کرد. همانند پدر با استفاده از رادیو، تلویزیون، سینما، روزنامه و مجلات، جشنهای فرهنگ و هنر، جشن های دوهزار و پانصد ساله و... مبارزه با زنان محجبه در مدارس، دانشگاهها، ادارات و... عملاً همان محدودیت ها و تفسیقات را بوجود آورد فقط مأمورین، زنان یا حجاب را ضرب و شتم ظاهری نمی نمودند تشویق حکومت او باعث رشد فزاینده کاپاره ها، کلاه ها، قمارخانه ها و مراکز فساد شد و جوانان پاک این مملکت را آنچنان آلوده کرده بود که تمام ذکر و فکر آنها پیگیری همین موضوعات بوده و از سرنوشت خود و کشور غافل و دور مانده بودند و همان هدف استعماری دوران رضاشاه در دوران محمد رضا پیگیری و دنبال شد (۳)

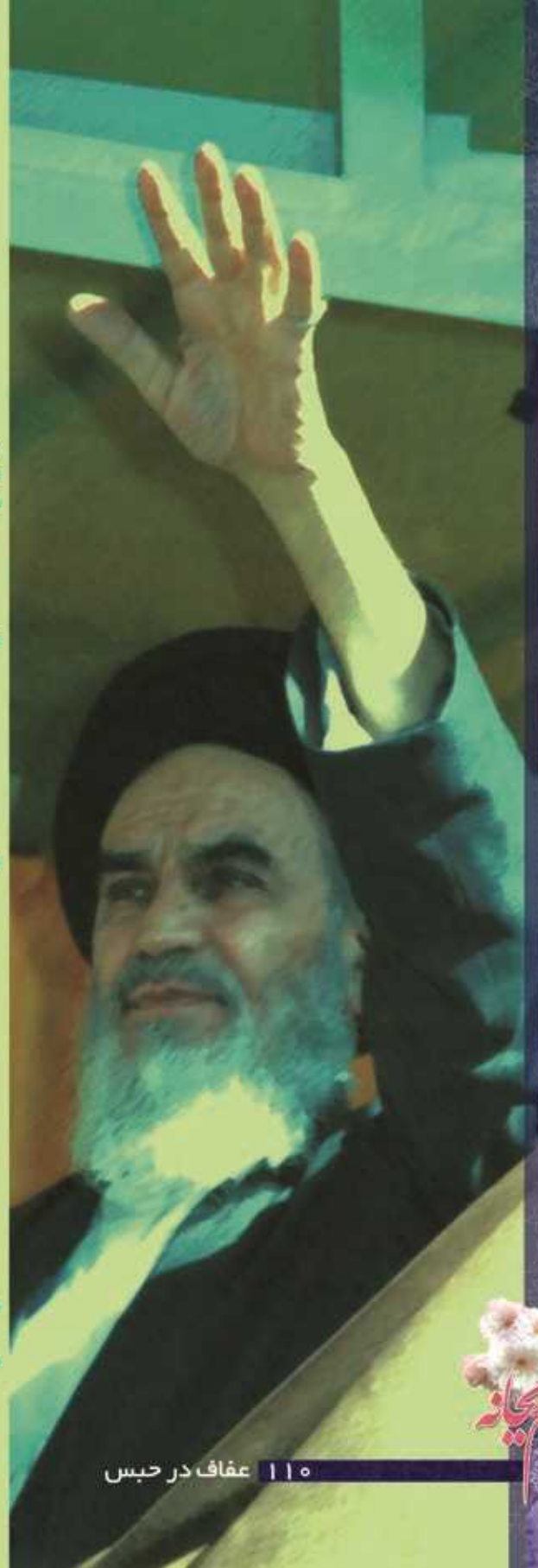
۱. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و نیز رک: محمد رضا پهلوی، مأموریت برای وطنم، بنگاه ترجمه و نشر کتاب
۲. حکایت کشف حجاب، ج ۱، ص ۱۲ و ۱۳
۳. تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ۴۲۰، به نقل از ظهور و سقوط پهلوی، فردوست، جلد اول، صفحات ۲۷ و ۲۸ و حجاب و کشف حجاب در ایران، فاطمه استاد ملک، صفحات ۶۱ و مأموریت برای وطنم، محمد رضا پهلوی، صفحات ۴۶۴ تا ۴۶۸ و تاریخ سیاسی معاصر ایران، دکتر مدنی، صفحات ۱۲۱ و ۱۲۲

◆ حضرت امام خمینی (ره):

- اگر خدا به داد این ملت نرسیده بود خوابهایی بسیار وقیحانه برای ملت دیده بودند.
- خدا می داد که در کشف حجاب چه جنایتهایی اینها کردند حتی به علمای بزرگ هم پیشنهاد می کردند که شما مجلس بگیرید یا خاتم هایتان، یا زینبایان بیاید در مجلس. خدا می داد که به این ملت ایران چه گذشت. در این کشف حجاب اسباب را پاره کردند آزادی زن در منطق شاه یعنی به انحطاط کشیدن زن از مقام انسانی او و در حد یک وسیله با اورفتار کردن. یعنی پر کردن زندانها از زنان ایرانی که حاضر نیستند به پستی های شاهانه تن بدهند. (حکایت کشف حجاب ج ۱، ص ۱۲ و ۱۲۲ و ۱۲۳ و ۱۲۴)
- نقشه این بود که این قشر موثر که از دامن آنها زنان و مردان موثر تربیت می شوند طوری کنند که اطفال خودشان را از دامنهای خودشان برانند و در جاهای دیگر که اطفال در آنجا جمع می شوند اثبات کنند و شما را از مهر مادری و آنها را از سرپرستی مادرانشان جدا کنند که این افرادی که باید در دامنهای شما تربیت بشوند از شما جدا بشوند و نتوانند برای کشور خودشان و برای اسلام عزیز عمل کنند. نقشه این بود که با توطئه کشف حجاب مفتضح در زمان قلدر ناهقم، رضاخان، این قشر عزیز را که جامعه را باید بسازند تبدیل کنند به یک قشری که فاسد کنند جامعه را و این نقشه نه اختصاصی به شما باتوان داشت بلکه جوانان مرد را هم همین ملور بکشاند به مراکز فساد و انطور که می خواهند آنها را تربیت کنند که اگر چنانچه کشورشان بدست هر کس بیفتد بی تفاوت باشند (حکایت کشف حجاب ج ۱، ص ۱۳۹)
- آنهايي که اینقدر قوه تمیز ندارند که کلاه لگنی را که پس ماندند درندگان اروپاست ترقی کشور می دانند با آنها حرفی نداریم و توقع آن را هم نداریم که آنها بپذیرند عقل و هوش و حس آنها را اجالت زدیده اند کسانی که اینقدر حس و شعور خود را در مقابل اجالت از دست داده اند که در وقت هم تقلید از آنها می کنند ما با آنها چه بگوییم، همه می دانند که ظهر تهران به تقلید اروپا بیست دقیقه قبل از نصف النهار خودش به رسمیت شناخته شده (برای اطلاع از کم و کیف تغییر ساعت به تاریخ بیست ساله حسین مکی مراجعه کنید) و یکی تاکنون نگفته این چه کلبوسی است که اهل این مملکت به آن دچار شدند. آن روز که کلاه پهلوی سر آنها گذاشتند همه می گفتند مملکت باید شعار ملی داشته باشد استقلال در پوشش، دلیل استقلال مملکت و حافظ آن است. چند روز بعد کلاه لگنی گذاشتند سر آنها؛ یک دفعه حرفها عوض شد گفتند ما با اجانب مرالوده داریم باید همه هم شکل بانسیم تا در جهان با عظمت بانسیم، مملکتی که با کلاه عظمت برای خود درست می کند یا برایش درست می کنند هر روزی کلاهش را ربوبند، عظمتش را هم می برند. در همه این مراحل اجانب که نقشه های خود را می خواستند عملی کنند و با کلاه گذاشتن سر شما می خواستند کلاه را از سر شما بردارند، از دور با چشم استهزاء به شماها نگاه می کردند و به کارهای کودکانه شما می خندیدند شما یا یک کلاه لگنی دور خیابانها قدم می زدید و یا دخترهای برهنه سر گرم بودید و به این وضع افتخار می کردید غافل از آنکه در سرتاسر کشور افتخارات تاریخی شما را بردند و در سرتاسر کشور منابع ثروت شما رقت و از دریا تا دریای شمال را زیر پا درآوردند و با یک خط سرتاسری (شاره به خط راه آهن جنوب و شمال کشور) شما را به این روز نشاندند. (کشف الاسرار، امام خمینی (رحمة الله علیه) صفحات ۲۲۲ و ۲۲۳)
- قبل از بیست ساله دیکتاتوری، نقشه های خود را نسبتا با نزاکت و آرامش می خواستند عملی کنند یا روزنامه ها و تبلیغات که از قفقاز و کلکته و مصر می آمد (کشف الاسرار ص ۳۲۰ و ۳۲۱)
- این نقشه ها، نقشه های ساده ای نبود که با مغز تهی رضاخان طرح شده باشد بلکه یک حرکت جهانی استعماری در کشورهای اسلامی بود، چنانکه نمونه هایی کاملاً یکسان در کشورهایی نظیر مصر، ترکیه، افغانستان و الجزایر مشاهده می شود.

◆ مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی)

تهاجم فرهنگی علیه ملت ما مشخصاً از دوران رضاخان شروع شد. البته قبل از او کارهای فرلوانی کرده بودند و روشنفکرهای وابسته را در داخل کشور کاشته بودند... ملت ایران باید تاریخچه این ۱۵۰-۲۰۰ سال اخیر، از دوران اواسط قاجار و جنگهای ایران و روس به بعد را بخوانند و ببینند چه حوادثی در این کشور روی داده است. یکی از این حوادث، ایجاد جریان روشنفکری وابسته است. ما نمی توانیم بگوئیم که در طول تاریخ ایران روشنفکر نداشته ایم. همیشه در همه عصرها و دورانیها روشنفکرهایی بوده اند که جلوتر از زمان می اندیشیدند و حرکت می کردند. اما زمانی که غرب مسلط به تکنولوژی و علم، خواست در ایران پایگاه تسلط خود را مستحکم بکند از راه روشنفکری وارد شد. از طریق عناصر خود فروخته ای مثل میرزا ملکم خان ها و تقی زاده ها اقدام کرد. جریان روشنفکری در ایران از دوران قاجار به بعد بیمار و وابسته متولد شد. منافقانه چند نفری هم که آدمهای سالم و خالصی بودند بین آنها گم شدند. این جریان از ابتدا وابسته بود. بعضی از آنها وابسته به روسیه بودند مثل میرزا فتحعلی آخوندزاده و بعضی دیگر وابسته به اروپا و غرب مثل میرزا ملکم خان و امثال او. این کارها قبلاً در داخل ایران شده بود ولی اثر چندانی نداشت. کسی که در آن روز بزرگترین قدم را به نفع فرهنگ غرب و در حقیقت به نفع سلطه غرب و استعمار انگلیس بر ایران برداشت، رضاخان بود. شما ببینید در وقیع امروز، این چقدر رسوا است که یک پادشاهی یکباره لباس ملی یک کشور را عوض کند. شما به اقصی نقاط دنیا مثل هند که تشریف ببرید می بینید ملتها لباس ملی خود را دارند و به آن افتخار هم می کنند و از آن احساس سرشکستگی هم نمی کنند ولی آنها آمدند یکباره لباس ملی این ملت را ممنوع کردند. چرا؟ گفتند چون با این لباس نمی شود عالم شد. عجب بزرگترین دانشمندان ایرانی که آثار آنها هنوز در اروپا تدریس می شود با همین فرهنگ و در همین محیط پرورش یافتند. مگر لباس چه تأثیری دارد؟ این چه حرف و منطق مسخره ای است که مطرح کردند؟ آنها لباس یک ملت را عوض کردند. چادر زنهارا از سرشان برداشتند و گفتند با چادر نمی شود زنی عالم و دانشمند بشود و در فعالیت اجتماعی شرکت نکند. من سوال می کنم با برداشتن چادر در کشور ما زنهارا چقدر در فعالیت اجتماعی شرکت کردند؟ مگر در دوران رضاخان و پسرش فرصتی داده شد تا زنهارا ما در فعالیت های اجتماعی شرکت کنند؟ در دوران آنها نه به مردها فرصت فعالیت اجتماعی داده می شد و نه به زنهارا. زنهارا ایرانی زمانی وارد فعالیت اجتماعی شدند و کشور را با دستهای توانای خود متحول کردند و مردهای این کشور را به دنبال خود به میدان مبارزه کشیدند که چادر سرشان کردند و به میدان آمدند. چادر و لباس چه تأثیری در عدم فعالیت زن یا مرد دارد؟ عمده این است که دل این مرد یا زن چگونه فکر می کند. ایمان او چقدر است، روحیه اش چگونه است و چه انگیزه ای برای فعالیت اجتماعی یا علمی دارد.

این مرد قلندر نادان بی سواد یعنی رضاخان آمد و خود را در اختیار دشمن قرار داد. یکباره لباس این کشور را عوض کرد. بسیاری از سنتهای مردم را تغییر داد. دین را ممنوع کرد و کارهایی را باقلندری انجام داد که همه شما می دانید و چهره محبوب غرب شد. آنها هم نه آحاد مردم و افکار عمومی غرب بلکه محبوب سلطه گران و سیاستمداران غربی. تهاجم فرهنگی علیه اسلام و ملت ایران از آنجا شروع شد و شکلهای گوناگونی هم پیدا کرد. این تهاجم در دوران جدید خاندان منحوس پهلوی یعنی در ۳۰۳۰ سال آخر حکومت آنها شکل خطرناکتری پیدا کرد. حالا مجال توضیح آن نیست (حدیث ولایت، ج ۸، ص ۲۱۴ تا ۲۱۹)

هجوم خاموش

هجوم خاموش

اگر دکارت پیش از چهارصد سال گفته بود: «من می اندیشم پس هستم» زنان در جامعه امروز غرب و همه جامعه های امروزی غربزده ناچار باید بگویند: «مرا نگاه می کنند، پس هستم!» فقط جسم است و مرد در برابر زن همه چشم است! (غلامعلی حناد عادل، فرهنگ، برهنگی و برهنگی فرهنگی، ص ۳۳)

برنامه ها و سیاست ها

■ شاید بتوان منشور اصلی از بین بردن عفت و حیا و زیر پا گذاشتن ارزشهای انسانی زنان در صحنه جهانی را پروتکل های دانشوران صهیون دانست. در این پروتکلها که در واقع اساسنامه سیاست ها و فعالیت های صهیونیسم جهانی است، راجع به بسیاری از مسائل صحبت به میان آمده که در واقع شالوده انسانی را در جهان از بین خواهد برد. در ذیل به گزیده ای از آن با موضوع عفاف و حجاب اشاره شده است.

ما باید کاری بکنیم که اخلاق در همه جا ویران شود تا راه سیطره ما را بگشاید. فریود از ماست و به زودی روابط جنسی زن و مرد چنان آشکار انجام می شود که در نظر جوان دیگر هیچ چیز مقدسی مفهوم نداشته باشد و پیوسته همت او اشیاء غرایز شهوتش گردد و در آن صورت است که اخلاق فرو می ریزد.

دایره المعارف بریتانیا، ج ۲ ص ۸۴

برای نابود کردن «گوییم» (گوییم یعنی همه غیر یهودیها) عشق به عیاشی و تجمّل پرستی را در بین گوییم رواج می دهیم و آنها را به این وضعیت تشویق می کنیم و لذت و خوشیهای اینگونه زندگی را در نظر آنها جلوه گر می سازیم؛ زیرا سیری ناپذیری این گرایش، اگر ریشه هایش استوار شود، به هیچ چیز رحم نمی کند و همه را می بلعد.

پروتکل ۶/ ص ۲۸۲

ما نسل جوان «گوییم» را فریفته و گنج کردیم و با تربیت آنها براساس اصول و نظریاتی که می دانیم غلط و دروغ است و در عین حال ما به آنها تلقین کرده ایم، به فسادشان نشاندیم.

پروتکل ۹/ ص ۲۹۲

برای آنکه توده ها همواره در گمراهی بمانند و ندانند در اطرافشان چه می گذرد و یا آنها چه می شود، با ایجاد وسایل تفریح و سرگرمی و - و لذت بردن و شهوترانی - آنها را به خود مشغول خواهیم کرد.

پروتکل ۱۲/ ص ۳۱۸ و ۳۱۹

ما جوانان مسیحی (به طور کلی غیریهودی) را در دریایی از افکار شاعرانه غرق می کنیم و آنها را بر اساس تئوریها و اصولی که غلط می بنفازیم تربیت می کنیم تا بتوانیم آنان را به فساد بکشانیم.

پروتکل ۹

اهمیت خانواده و نقش تربیتی آن را در بین غیریهودیان از بین می بریم.

پروتکل ۱۰

در کشورهای پیشرفته و مرفه، ادبیاتی نامفهوم و مستهجن روح می دهیم تا بتوانیم در برابر سخنرانی ها و برنامه های خودمان نوعی آرامش در مردم ایجاد کنیم.

پروتکل ۱۴

از مدتها قبل کوشیده ایم تا اعتبار کشیشان را در میان مسیحیان از بین ببریم.

پروتکل ۱۷

اینها که گفته شد از نظر دانشوران صهیون فقط شایسته غیر یهودیان است و گر نه ایشان نیز به ارزش و منزلت عقل و پستی رواج شهوترانی واقفند. به جمله زیر توجه کنید:

پادشاه یهود نباید تسلیم خواسته های خود، به ویژه خواسته های جسمانی باشد، او نباید اجازه دهد غریزه سرکش بر عقل چیره شود، زیرا شهوات مهلک هستند و قوای عقلی را از کار می اندازند و نور بصیرت و بینش را خاموش می کنند و افکار را به آخرین درجه پستی می کشانند.

پروتکل ۲۴/ص ۳۷۷

■ **مستر همفر جاسوس انگلیسی در کشورهای اسلامی در بخشی از خاطرات خود آنجا که نقاط قوت مسلمانها را برمی شمارد به مورد حجاب اشاره می کند و می گوید: "زنان آنان دارای حجاب محکم هستند که نفوذ فساد در میانشان ممکن نیست."** و در جای دیگر به اقداماتی که جهت از بین بردن نقاط قوت مسلمین توسط دولت انگلستان برنامه ریزی شده اشاره کرده می نویسد: "به هر وسیله ای شده باید زن مسلمان را از حجاب اسلام خارج کرد و بی حجابی را در بین زنان مسلمان رایج نمود و ابتدا برای گول زدن آنها که حجاب را کنار بگذارند باید به آنها تفهیم کرد که حجاب به صورت چادر و یا عبا مربوط به اسلام نیست. چادر لباس قدیمی ایرانیان قبل از اسلام بوده و عبا لباسی است که خلفای عباسی برای زنان مسلمان رسم کرده اند و این یک لباس اسلامی نیست. مردم صدر اسلام زنان پیغمبر را می دیدند که در همه شئون و مشاغل مردان دخالت می کردند (خلط حق و باطل و تحریف حقیقت را ملاحظه می فرمایید) خواه ناخواه وقتی زنها از حجاب خارج شوند مردها و جوانان فریفته می شوند و در نتیجه فساد در کانون خانواده ها رخنه می کند. برای اجرا باید اول سعی کرد زنان غیر مسلمان در کشورهای اسلامی را از حجاب خارج کرد تا زنان مسلمان نیز پیروی آنان کنند."

■ **به گوشه هایی از اعتراضات غربیها از وضعیت زنان در اروپا که در گزارشات، مصاحبه ها و مقالات مختلفی آمده و در کتاب ذیل جمع آوری شده، توجه کنید. آرایش، مد و بهره کشی از زنان؛ این است بلایی که صهیونیسم جهانی بر سر زن اروپایی آورده است:**

هلن بیکر از سبائل واشنگتن، در مقاله ای به سردبیر یکی از هفته نامه های آمریکایی میگوید: "من خودم اگر می توانستم دشواری ها و هزینه های لوازم آرایش را کنار بگذارم بسیار آسوده خاطر می شدم، اما سرمایه داری نمی گذارد. من شیفته ی آکهی های زیبایی نیستم، اما فشار اقتصادی (من باید زندگی خود را بگذرانم) به زور مرا وای دارد که این مواد لعنتی را خریداری و آن را به کار ببرم. آرایش، مد و بهره کشی از زنان، جوزف هنسن - ایولین رید - ماری آلیس واترز، ص ۷۱

کاربرد فراوان لوازم آرایش در دنیای امروز «نشانه بربریت» است چون ضروری و اجباری است. چون ما همیشه لوازم آرایش را برای اینکه خود خواسته ایم به کار نمی بریم. این پدیده، بربریت است، نه خود آرایش. آرایش نشانه بربریت است چون از این واقعیت پرده بر می دارد که چهره فیزیکی زن را می سازند تا چنان اهمیت بزرگ و سرنوشست سازی را دارا شود که سایر جنبه های شخصیت او در رده ی زیرین و مزدیک به نابودی قرار گیرد.

همان، ص ۹۲

استاندارد زیبایی زنانه در سرمایه داری را نخستین بار مردانی که از سوی جامعه ی بهره کش گمراه شده بودند، پدید آوردند. این مردان، زنان را جز یک بازیچه نمی توانستند ببینند. هیچگاه در ذهن نظریه پردازان آشکار سرمایه داری نمی گذرد که زنی ممکن است انسان رشدیافته باشد و توانایی های دستیابی به بسیاری از چیزهای بیرون از رختخواب را هم داشته باشد.

همان، ص ۷۵

استانداردهای زیبایی اندام از طریق ستاره های هالیوود و مسابقه های گوناگون زیبایی، نگه داری و درباره ی آن چار و جنجال برپا می شود. آنها همچون نمونه ی زیبایی در برابر چشمان السنون شده ی توده ی زنان از طریق رسانه های در دسترس رژه می روند؛ روی پرده ی سینما و تلویزیون و مجله های خوش نما و بازاری.

همان، ص ۱۱۲

کارفرمایان مردی که، کارگران کارآمد و کارآموده را به جای کسانی که برخاستن هالیوودوار دارند به کارگمارند، به راستی بسیار اندک اند.

همان، ص ۷۱ و ۷۲

اگر زنی برای کار در اداره، رستوران و یا کارخانگی درخواست بدهد و ظاهر و قیافه ی خود را فراموش کند و آن را نادیده بگیرد، به طور یقین در آزمون استخدام آخرین نفر است.

همان، ص ۸۹

این رقابت بزرگ پر آب و تاب، که به شکل های بی شماری رخ می دهد، به شکل باز یا زیرکانه و پنهان، بخش بزرگی از فکر و وقت زنان را می گیرد و بزرگترین ابزار این رقابت بیشتر نمایانندن سکس از راه آرایش است.

همان، ص ۹۰

کریستین دیور، طراح نامدار مد ثروتمندان، که سبک لباس های او برای فقیران کمی می شود، این توان را دارد که دامن پنجاه میلیون زن آمریکایی را یک شبه بالا ببرد و یا پایین بیاورد یا هر دو کار را انجام دهد.

تفاوت سه یا چهار اینچی در بلندی دامن می تواند دنیای زنان را که از نظر اجتماعی می بایستی به تازه ترین مدها وفادار بمانند، زیر و رو کند. شاید برای ثروتمندان دور انداختن لباس هایشان و خرید لباس نو گونه ای سوگرمی باشد، اما برای بیثوابان مصیبت بار است. یا این همه، درست از طریق چنین دستورهای مد است که سوتجویان پرواوتتر می گردند.

همان، ص ۱۱۲ و ۱۱۳

■ سلیقه سازی، سیاست استعمار فراطو

بر روی نوق و سلیقه ی ما از هر طرف فشار وارد می آید، فشاری که حتی ناخشنودترین ما به سختی می تواند آن را نادیده بگیرد. ذوق و سلیقه سازی در آمریکا به راستی صنعتی بزرگ است. آیا جایی دیگر سراغ دارید که در آن شماری این چنین از کارشناسان به چنین شماری از آدم های ندانم کار بگویند که سلیقه ی آنها چگونه باید باشد؟ آیا هیچ کشوری در جهان پیدا می شود که به اندازه ی ما مجله داشته باشد و کار مجله این باشد که به مردم بگوید که چگونه باید خانه های خود را بپارایند؟ چگونه لباس بپوشند، با آشپایان و دوستان خود چگونه رفتار کنند؟ و تا این اندازه ستون روزنامه ها پر از نکته هایی در این باره باشد که سلیقه ی خوش چیست و سلیقه ی بد کدام است؟ در سده ی گذشته و یک ربع قرن پس از آن، آماده سازی سلیقه در آمریکا تجارت بزرگی شده است. صدها هزار تن در بخش های سردبیری و آگهی پردازی، دستگاه های چاپ، نگارخانه ها، موزه ها، فروشگاه ها و بخش های مشاوره به کار پرداخته اند. اگر صنعت سلیقه سازی از قلمرو تجارت بیرون می رفت ما با یک رکود اقتصادی بزرگ روبرو می شدیم، و تا چشم کار می کرد صف درازی از سلیقه سازان مستمند دیده می شد.

... با اینهمه، بلای ویرانگری نیست که ما با آن روبرو می شویم، چون صنعت سلیقه سازی روز به روز برای چرخش کار سرمایه داری به سبک آمریکا ضروری می گردد، سرشت سیستم اقتصادی ما این گونه است که نه تنها تقاضا را برآورده می سازد بلکه آن را می آفریند. یکی از روش های آفرینش تقاضا، دگرگون ساختن سلیقه ی مردم است یا دست کم آنها را به تغییر سلیقه فراخواندن است، و فشار وارد آوردن به آنها تا آنچه دیروز خوب می نمود را به سود آنچه که امروز این چنین وسوسه انگیز و در برابر آن ایستادگی به سختی امکان پذیر است، رها کنند.

برای بسیاری از تولیدکنندگان و سازندگان، مشکل این نیست که چگونه سلیقه ها را بهتر کنند بلکه چگونه آن را روان و تغییرپذیر نگه دارند تا آنچه که پارسال نو و گیرا می نمود امسال کهنه بنماید و ده سال دیگر باستانی پنداشته شود.

همان طور که مشاور روابط همگانی درباره ی جنگ روانی شرکت ها نگرانی دارد، طراح صنعتی نیز درباره ی آمادگی سازی و پشتیبانی از سلیقه ها دلاویسی دارد، به دیگر سخن کار او این است که در جنگ تجارگران در جبهه ی سلیقه بجنگد.

همان، ص ۱۴۷ تا ص ۱۵۰

■ حضرت علی علیه السلام فرمودند:

(لاتزال هذه الامة بخير ما لم يلبسوا ملابس العجم و بطعموا املعمه العجم فان فعلوا ذلك ضربهم الله بالذل)

پیوسته امت مسلمان به راه خیر قدم می نهند، تا زمانی که از فرهنگ و آداب و رسوم (مانند پوشیدن لباس و غذا خوردن و...) کافران تقلید نکنند و اگر در آداب از بیگانهان پیروی کردند خداوند قادر آنان را ذلیل می گرداند.

■ امام صادق علیه السلام فرمود:

(انه لوحي الله الي نبي من اليبانه للمؤمنين: لاتبسوا لباس اعدائي و لاتطعموا مطلاعهم اعدائي و لاتسلکوا مسالك اعدائي، فتكونوا اعدائي کما هم اعدائي)

خداوند به یکی از پیامبران وحی کرد که به مؤمنان بگو که در لباس، خوراک و آداب و رسوم، دشمنان خدا را سرمشق قرار ندهید که اگر چنین کنید شما دشمنان خدا محسوب می گردید.

■ رسول خدا صلی الله علیه و آله

فرمودند:

(لیس منا تشبه بغيرنا)
کسی که خود را شبیه غیر مسلمانان کند، از ما نیست.

در صفحات گذشته، داستان غم انگیز و تأسف بار کشف حجاب در ایران را ملاحظه کردید و اینک قصه بر غصه دیگری و اینبار در کشور اسلامی الجزایر.

فرانتس فانون جامعه شناس و فیلسوف فرانسوی در کتاب خود در مورد استعمار در الجزایر می گوید: روش پوشاک، سنن و لباس پوشیدن و ریزشها، اساسی ترین و مشخص ترین شکل یک جامعه است که بلافاصله به چشم می خورد. - غالباً از روی سنن لباس پوشیدن افراد یک جامعه تعلق آنها به مرحله خاصی از فرهنگ مشخص می شود. استعمارگر حداکثر کوشش خود را بر مسئله چادر تمرکز داده و آن را به منزله علامت اصالت ملی و وضع خاص زن الجزایری تلقی کردند موضع گیری آن چنانی نتیجه الهامی تصادفی نیست بلکه بعد از تجزیه و تحلیل های جامعه شناسان و مردم شناسان بود که متخصصین به اصطلاح مسائل بومی و مسئولین ادارات عمومی کار خود را هماهنگ ساختند در ابتدای امر این روش، تنسکی است ساده و روشن به ضرب المثل قیدی، ضرب المثلی که می گوید: «زن ها را دست بگیریم، همه چیز به دنبال آن خواهد آمد...». اینک خواهیم دید مسئله چادر که یکی از سنن و لباس ملت الجزایر است موضوع مبارزه عظیمی قرار خواهد گرفت، در طی این مبارزه نیروهای اشغالگر، متنوع ترین و قوی ترین تدارکات خود را تجهیز خواهند کرد. مسئولین اداری فرانسوی در الجزایر که مأموریت داشتند اصالت ملت را نابود سازند و از طرف مراجع موظف بودند تمام شکلهای زندگی را که ممکن است از نزدیک یا دور، واقعیت و اصالت را خاطر نشان مردم سازد، تجزیه کرده از هم بدارند.

تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد، ص ۱۲ و ص ۱۰۰ تا ص ۱۰۴

مسئله نیروی اشغالگر که حدّ اعلاّی فعالیت روانی خود را در مساله چادر زنان الجزایری متمرکز کرده است باید آشکارا نتایجی هم بدست آورد. در گوشه و کنار، اتفاق می افتد که موفق میشوند یک زن را به اصطلاح «رهايي بخشنند» که آن زن، از جنبه ی نمودی (سمبلیک) بی حجاب است از آن پس این زنان، «نمونه ای و آزمایشی» یا چهره ی مکشوف و بدن آزاد مانند سکه رایج در محیط اروپایی الجزایر سیر می کنند. در اطراف این زن حلقه ای از تعلیمات نوین به وجود می آید و اروپائیان که از این پیروزی کاملاً به هیجان آمده اند، از تکرار اینک به وضع اولیه برنگردد، این زن را مانند کسی که به مذهب جدیدی گرویده باشد، احاطه می کنند. و اعمال آنان از نظر روانشناسی، یادآور تغییر مذهب از طرف یک تازه وارد است. هنرمندانی که توفیق این تغییر مذهب را برای این زن تحصیل کرده اند، در جامعه ی اروپایی عملاً موقعیتی یافته و مورد حسرت قرار میگیرند، اینان به مراحم خاص مقامات حکومتی مفتخر و مشخص می گردند. مسئولین حکومتی بعد از هر موفقیت ثبت شده بیشتر معتقد می شوند که زن الجزایری تکیه گاهی است برای نفوذ غربیان در جامعه بومی. هر چادری که دور انداخته می شود الفج جدیدی را که تا آن هنگام بر استعمارگر ممنوع بود در برابر او می کشاید و بدن الجزایری را که عریان شده است تماماً به او نشان میدهد. پس از دیدن هر چهره بی حجابی امیدهای حمله و روشن اشغالگر ده برابر می گردد. هر بار که یک زن الجزایر کشف حجاب کند با این عمل خویش، در واقع وجود جامعه الجزایری را با سیستم دفاعی سست بنیاد و باز و متلاشی به اشغالگر اعلام می دارد. هر چادری که می افتد، هر بدنی که از فشار سنن چادر رها می شود، هر چهره که به نگاه جسور و ناآرام اشغالگر عرضه می گردد، برگردان این معناست که الجزایر به انگار وجود خویشتن آغاز کرده و هتک ناموس را از جانب اشغالگر پذیرفته است. با هر چادری که رها می شود گویی جامعه الجزایر خویشتن را به مکتب ارباب تسلیم کرده و تصمیم می گیرد تحت رهبری و انقیاد اشغالگر عادات و رسوم خویش را تغییر دهد...

روای رام کردن جامعه ی الجزایری به کمک «زنان بی حجاب که شریک جرم اشغالگرند» از مغز رجال سیاسی استعمارگر بیرون نرفته است. مردان الجزایری نیز به توبه خود هدف انتقادهای دوستان اروپایی و یا به طور رسمی تر، کارفرمایان اروپایی خویش، قرار می گیرند. یک کارگر اروپایی نیست که در منطقه کار یا کارگاه و یا اداره در روابط فردی خود از کارگر رفیق الجزایری خود بارها نپرسیده باشد: «آیا زن تو چادری است؟ چرا تصمیم نمی گیری مثل اروپایی ها زندگی کنی؟ چرا زنت را به سینما حسابات و کافه نمیبری؟ کار فرماهای اروپایی صرفاً به پرسش و یا دعوت هایی به مناسبت خاص راضی نمی شوند بلکه مانورهای خاص به کار می برند تا الجزایری را در گوشه ی بن بست به گیراندارند و از او اتخاذ تصمیم درباری را متوقع باشند. به مناسبت یک عید مثلاً نول، یا ژانویه و یا صرفاً به مناسبت یک جشن اختصاصی مربوط به موسسه کارفرما «کارمند الجزایری را به اتفاق زنش» دعوت می کنند... به او گفته می شود که موسسه مانند یک خانواده ی بزرگ است و بنابراین خوش نما شو خواهید که تو تنها و بدون همسر، حضور بایی، آیا اینطور نیست؟ در برابر چنین اخطاری، الجزایری گاهی با لحظه های سختی مواجه می شود. به اتفاق زن حضور یافتن یعنی اقرار به مغلوب شدن، یعنی «فاحشه کردن همسرش» و به نمایش گذاشتن او، یعنی رها کردن یک روش مقاومت.

کشف حجاب زن یعنی آشکار کردن زیبایی ها، یعنی عریان کردن نهفته ها و اسرار، یعنی شکستن مقاومت او، یعنی او را برای آتیه در اختیار خویش گرفتن. و بالعکس، پوشیدن چهره یعنی مخفی کردن یک راز و ایجاد یک دنیا اسرار و نهفته ها. این زن که بیرون و دیگران را می بیند ولی خود دیده نمی شود به استعمارگر محرومیتی را تحمیل می نماید زیرا این دیدن یکطرفه است و تقابل وجود ندارد. زنی که دیده نمی شود، تسلیم نمی گردد، خود را عرضه نمی کند.

سال پنجم انقلاب الجزایر، فرانتس فانون، ترجمه دکتر تابنده، دفتر نشر فرهنگ اسلامی

فریاد علیه اخلاق، همه ارزشهای انسانی و همه جلوه متعالی روح بشری سیج شد و لاش را گناخت، واقعیت گرایی (رنالیسم) و این است که جای همه مذهب ها و همه مکتب ها و همه فرهنگ و همه ارزشهای انسانی، یک مذهب ساخت، که معبد ذبح شده ارزشهای انسانی زن بود.

دکتر علی شریعتی، زن، مجموعه آثار ۲۱

غرب مدیون شرق است و باید در ازای لباس، نفت، گاوچو و امثال اینها که از شرق می برد، چیزی به شرق بدهد که مدیون نباشد و طلبکار نباشد، چرا که غرب حسیان است و کلاهی آزادی جسی را برای اینکه تقاضای آزادیهای انسانی از شرق ببرد به او صادر می کند.

دکتر علی شریعتی، مجموعه سخنرانی ها

در فرهنگی که در آن انسان پوک و بوج است و از معنویت خالی است و همان تن و جسم است و دست و چشم، لباس چه شکلی می تواند داشته باشد پیداست که لباس وسیله ای برای پوشش تن نیست، بلکه برای آرایش آن است. در چنین حال و هوایی که شخصیت زن به نمایش جسم اوست، لباس او باید تنگ باشد تا همچون لعاب نازکی روی جسم او کشیده شود و خصوصیات جسمانی او را محو سازد و باید کوتاه باشد تا هر چه بیشتر او را نبوشد، لباس نه خانه تن، بلکه «پوست دوم» اوست و لباس به تن می کنند تا با کمک آن برخی از اندام خود را «قالب» و برخی دیگر را «قالب» بگیرند.

غلامعلی حداد عادل، فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی، ص ۳۳

هجوم خاموش در نگاه رهبر حکیم انقلاب

بیش مادی و دنیوی غربی که از افق نزدیک خور و خواب و خشم و شهوت دورتر تمرین یک نظام اقتصادی متناسب با خود نیز ایجاد کرده است... نتیجه زن در نظام غربی، نه تنها وسیله ای برای مصرف شدن و مصرف کردن خود می شود که وسیله ای برای مصرف هر چه بیشتر هر چیز دیگر می شود. در چنین جامعه و فرهنگ که زن فقط «جسم» است و یک شیء است که مرد او را دائماً در دو کفه ترازوی «چشم‌انداز» خود ارزیابی می کند، مفهوم پوشش و حجاب چه معنایی دارد.

طیبه پارسا، پوشش زن در گستره تاریخ (قم: احسن الحدیث، ۱۳۷۷ش)
ص ۵۱ تا ص ۵۳

برای انهدام یک فرهنگ و به زانو در آوردن یک ملت، همیشه حمله مستقیم یا تهاجم نظامی لازم نیست بلکه استعمار نو و جهان‌خواران مدرن با روش های پیشرفته و سلاح های نامرئی بدون ریختن یک قطره خون یا شلیک یک موشک، با همبرگر و کوکاکولا، شوروی را تکه تکه می کنند و با شعار آزادی و با پرچم حقوق بشر، کشورهای اسلامی را به خاک مذلت می کشانند و از انجام احکام اسلامی باز می دارند! زیرا شعار آزادی آن هم از نوع غربی اش یک هدف و آرمان لسانی نیست بلکه وسیله ای برای به تسلیم کشیدن کشورهای اسلامی است.

(حجاب آزادی یا اسارت، ص ۱۷۸)

● در بعضی از کشورها بخصوص اروپای شمالی و کشورهای اسکاندیناوی، غوغایی است از کثرت نقشبها و آهنگهای جدید در گسترش فساد جنسی یک زن و مرد چیزهایی که یقیناً گفتن و شنیدنش برای مردان و زنان شرم آور است. یعنی واقعاً اگر کسی بگوید ماها خجالت می کشیم، حتی گوش کنیم، اگر یکجا نوشته شده باشد، خجالت می کشیم، بخوابیم، دنیا، اینجور دارد بسمت انحطاط و فساد پیش می رود بد خوابی دیده اند برای پشیمت، دارند پول صرفش می کنند، متخصصین روشناس، طراحان گوناگون، سیاستمداران، دستگاههای اطلاعاتی در پشت قضیه، نه فقط برای اینها، برای همه دنیا دارند طراحی می کنند، تا این آتش شهوت زن و مرد را، می تیزتر و تندتر کنند، این، برای استکبار جهانی و قدرتمندان عالم، امروز یک ضرورت است، به آن احتیاج دارند برای سرمایه داران بزرگ این ضرورت است، به آن احتیاج دارند.

● بدون شک آنچه که به عنوان آزادی زن مطرح می شود، ریشه های شهوانی و اخلاقی داشته است. زن را آزاد می کنند و آزاد می گذارند، تا بیشتر خودنمایی کند، تا بیشتر صحنه را برای بهره برداری های نامشروع مرد آماده کند. این چه آزادی است؟ به زن میدان میدهند نه برای اینکه استعدادهای نهفته بشر را که او را به کمال می رساند آشکار کند، این پرایشان مطرح نیست، بلکه به زن میدان می دهند برای اینکه آن جنبه خاص خلقت زنانه که یکی از رازهای مهم طبیعت است و جاذبه زن برای مرد که به شکل قانونی و در چارچوب مقررات باید استفاده شود و اگر نمی بود بقای نوع بشر امکان نداشت، به شکل غیرقانونی و نامشروع و به طور غلط مورد بهره برداری مردان قرار بگیرد این همان ظلمی است که در طول تاریخ وجود داشته و امروز هم با گذشت زمان بیشتر می شود.

● الگوی غربی امروز اروپایی برخاسته و زائیده از الگوی باستانی رومی یونانی آنهاست، امروز هم اینجور بود که زن وسیله ای برای تکلیف و امتداد مرد بود، همه چیز تحت الشعاع این، امروز هم این را می خواهند غربی ها حرف اصلی شان این است، آنها با چه چیز زن مسلمان بیشتر دشمنند؟ با حجاب او، آنها با حجاب دشمنند، با این چادر شما، با این حجاب صحیح و متقن شما از همه چیز بیشتر دشمنند، چرا؟ چون فرهنگ آنها این را قبول ندارد. اروپائیا اینجورند آنها می گویند هرچی ما فهمیده ایم دنیا باید از ما تقلید کند. جاهلیت خودشان را بر معرفت عالم مایلند که غلبه بدهند، آنها می خواهند زن به سبک اروپایی که عیارت است از سبک مذ و مصرف و آرایش در انتظار عموم و ملایع قرار دادن مسائل جنسی بین دو جنس و این چیزها را می خواهند در جامعه به وسیله زنان رواج بدهند، هرچا با این هدف گیری غریبه مخالفت بشود فریادشان بلند می شود. کم طاقت هم هستند، کم ترین مخالفتی با مابقی پذیرفته ی خودشان را همین مدعیان غربی تحمل نمی کنند، همه جای دنیا را هم توانسته اند تحت تاثیر قرار بدهند، مگر محیط های واقعی اسلامی را.

● زن باید پرورش اسلامی پیدا بکند در علم، در فرهنگ، در سیاست، در همه چیز، در میانه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و همه جا برود، پیشتر باشد، اما در مسائل شهوانی و جنسی ملایع ی دست این و آن نشود.

● آنها برای اینکه از زن انجتنان موجودی که مورد نظر خودشان هست به وجود بیاورند محتاج آیند که دائماً مد دست کنند چشمها و دلها و ذهنها را به همین چیزهای ظاهری و کوتاه نظرانه مشغول کنند کسی که به این چیزها مشغول شد به ارزشهای واقعی کی خواهد رسید؟ مجال پیدا نمی کند برسد حدیث، ولایت، جلد، ص ۲۱۴ تا ص ۲۱۹

● در اسلام حجابی بین زن و مرد وجود دارد این را نمی شود منکر شد این حجاب هست این هم طبق حکمتی است که واقعاً صحیح این حجاب باشد این که بگویند چنانچه زن و مرد در اتالی هستند که پرده کشیده و درسته است این حرام است یک معنای عمیق و حکیمانه دارد، این درست است.

جدول زیر حضور زن را در فیلم های قبل از انقلاب نمایش می دهد در ۶۱۰ فیلم سالهای ۴۸ تا ۵۷ یعنی دوران آزادی او بی حجابی زن، نقش های اسلانی زن یعنی دانشجو و محصل، مالک، مدیر و معلم ۲۶ عدد و حضور زن در نقش های رقاصی و خواننده، فاحشه، شاغل در کبابراه، ۷۶ عدد است.

شغل زنان در فیلم های قبل از انقلاب در ایران	تعدادفیلمها
خانه دار	۵۵
دانشجو و محصل	۲
رقاصه و خواننده	۵۲
فاحشه	۲۲
هنرمند و نویسنده	۸
شاغل در کبابراه	۱۰
کارگر و مشاغل همدریف	۱۶
بیکاره	۱۵
مالک و مدیر	۷
کارمند	۲
پرستار	۵
معلم	۶
غیره	۱۹

رای و نمایندگی مجلس هم که مدنیه است مفتضح شده است. و حتی مردها را در آن حقی نیست و اسلام را بی نیست - پس در حقیقت چه کرده ایم؟ به زن تنها اجازه تظاهر در اجتماع را داده ایم، فقط تظاهر. یعنی خونمایی. یعنی زن را که حافظ سنت و خانواده و نسل و خون است به ولنگاری کشیده ایم. به کوچه آورده ایم. به خونمایی و بی بندوباری واداشته ایم. که سر و رو را صفا بدهد و هر روز ریخت یک مد تازه را به خود ببندد و ول بگردد. آخر کاری، وظیفه ای، مسوولیتی در اجتماع شخصیتی؟! ایها -

جلال آل احمد، غریزدگی، ص ۱۰۱ تا ۱۰۲

همه به عنوان یک مرد و یک زن، به خودشان که مراجعه کنند، تصدیق می کنند که این حکم، حکم درستی است. کسی نمی تواند انکار بکند و بگوید این حکم، حکم درستی نیست. این که می گویند زن آرایش کرده و با زینت، جلوی مردها و در مجامع مردها ظاهر نشود، حکم درستی است. فرهنگ غربی درست ضد این است. می گویند زن خودش را به بهترین وجهی که می تواند، زیبا کند. حتی زیبایی هایی که ندارد، به خودش بچسباند. این گونه است دیگر. خیلی از وسایل آرایش، برای دادن زیبایی های مفقود، به یک زن فاقد آن زیبایی هاست. برای این که در مقابل مرد، مرد او را زیبا ببیند و به او گرایش پیدا کند! یا این که این گرایش لحظه ای است. یعنی اگر آن مرد نزدیک این زن بیاید خواهد دید که واقعی نیست. اما همین که نگاه کند، زیبایی او را ستایش میکند! این، در فرهنگ غربی یک چیز مطلوب است.

دیدار با زنان نماینده مجلس شورای اسلامی، ۷۶/۲/۳۰

• چه ستم هایی که در حق زن روا داشته شده و اسمش ستم است، و چه ستم هایی که اسمش هم ستم نیست، اما در حقیقت ستم است، مثل همین سوق دادن به تحمل و مصرف گرایی و آرایش های بیهوده و مخارج سنگین و تبدیل شدن به یک وسیله مصرفی این، ستم بزرگی بر زن است. شاید بشود گفت که هیچ ظلمی بالاتر از این نیست، زیرا که او را به کلی از آرمانها و اهداف تکاملی خودش غافل و منحرف می کند. و به چیزهای خیلی کوچک و حقیر سرگرم می نماید. این، کاری بوده که در رژیم ظالم پادشاهی انجام شده و حالا باید جلوی آن گرفته می شد. البته در اوایل انقلاب، خیلی هم خوب بود، لیکن بعدها باز غفلتهایی شده است، که باید نسبت به آن، حساسی برنامه ریزی کرد.

حکایت کشف حجاب، ج ۲، ص ۱۴۰

• در گذشته تاریخ هم به زن ظلم شده. اما این ظلم عمومی و فراگیر، و همه گیر مخصوص دوران اخیر و ناشی از تمدن غرب است که زن را وسیله التناز مرد معرفی کرده اند و اسمش را گذاشته اند آزادی زن، در حالیکه این در واقع آزادی مردان هرزه برای تمتع از زن است.

فرهنگ و تهاجم فرهنگی؛ برگرفته از سخنان مقام معظم رهبری ص ۲۳۹

• زن را به میدان کار و زندگی و فعالیت اجتماعی کشاندند در همان حال تمام وسایل را برای لغزش او در متن جامعه فراهم کردند. زن را رها کردند و بی پناه گذاشتند... فکر کردند اگر زن را به ابتلال بکشاند بهتر می توانند استفاده کنند.

همان، ص ۲۲۲

• در جامعه خودیاخته ی نظام پلید پادشاهی ایران حقیقتاً از همه جوانب مظلوم بود اگر زن می خواست وارد مقوله علم بشود باید قید دین و تقوا و عفاف را می زد، مگر ممکن بود در دانشگاه ها و محیط های آموزشی و مراکز علمی و فرهنگی، یک خاتم مسلمان به آشنای حجاب و متانت و وقار خود را حفظ کند؟ مگر ممکن بود؟ مگر امکان داشت یک زن مسلمان در خیابانهای تهران و بعضی شهرهای دیگر با متانت و وقار اسلامی و یا حتی با حجاب نیمه کاره راحت راه برود و از گزند زبان و حرکت و هرزگان و دلباختگان به فساد و فحشای سوغات غرب مصون بماند؟! کاری کرده بودند که در این مملکت بطور غالب تحصیل علم برای زنهای غیرممکن بود، الا موارد استثنائی یا با برداشتن حجاب خود و منحصر شدن از تقوا و وقار اسلامی. در میدان سیاست و در زمینه فعالیت های اجتماعی هم همین طور بود یعنی اگر زنی می خواست منصبی از مناصب سیاسی و اجتماعی را در ایران دوران پادشاهی داشته باشد باید قید عفاف و وقار و متانت زن اسلامی را می زد. البته به این بستگی داشت که خود این زن جوهر و استعدادش چگونه باشد. اگر خیلی سست عنصر بود تا آن اعماق می لغزید اگر خوشتن دار بود تا حدودی می توانست خود را حفظ کند.

همان، ص ۲۲۲ و ۲۲۳

• جمهوری اسلامی از اول نشان داد که زیر بار فرهنگ مبتذل و فاسد غربی نخواهد رفت و این نکته را من عرض کنیم که سلطه واقعی قدرتها با سلطه فرهنگی است. یعنی اگر یک ملتی بتواند فرهنگ و باورهای خود و اعتقادات و رسوم و عادات و اداب و در مرحله بالاتر زبان و خط خود را در یک ملت دیگری نفوذ بدهد بر آن ملت مسلط است و سلطه او یک سلطه حقیقی است. کاری که در یک دوره ای در این دویست سال گذشته فرانسویها با کشورهای دیگر کردند، در یک دوره انگلیسی ها و در این اواخر هم امریکایی ها کردند، زبان و خط و فرهنگ خودشان و روشهای زندگی را که آنها قبول کردند به تمام کشورهایی که توانستند صادر کردند. فرهنگ مثل آب و هوا است، فرهنگ یعنی همین رسوم و ادابی که بر زندگی من و شما حاکم است. فرهنگ یعنی باورها و اعتقادات ما و چیزهایی که زندگی شخصی اجتماعی داخل خانه و داخل محیط کسب مردم یک جامعه با آنها روبروست. جمهوری اسلامی فرهنگ غربی را رد کرد. گفت ما فرهنگ مستقل اسلامی داریم. اسلام تکلیف مسلمانها را در معاشرت آنان معلوم کرده است. همچنین است در کیفیت زندگی فردی، خورد و خوراک، لباس پوشیدن، درس خواندن، روابط آنان با حکومت و معاملات که اسلام معین کرده است. ما اینها را نمی خواهیم از غربی ها یاد بگیریم و از آنها تقلید کنیم. جمهوری اسلامی از اول این را نشان داد.

حدیث ولایت، ج ۸، ص ۲۱۴ تا ص ۲۱۹

از نگاه علم

علم هم تجربه کرده است...

■ امام رضا (علیه السلام) درباره ی فلسفه حجاب می فرماید:

«حرم النظرة الى شعور النساء ... لما فيه من تهيج الرجال و ما يدعوا التهيج الى النساء و الدخول فيما لايجل»

حرام شد نگاه به موهای زنان برای آنکه اگر موهای آنها در برابر مردان نامحرم آشکار شود باعث تحریک و جلب توجه خواهد شد و این جلب شدن مردان به زنان، فساد و بی بندوباری را به دنبال دارد و سبب می شود که مردم در کارهای حرام وارد بشوند. (محمد علی کریمی نیا - حجاب بمقتران ص ۱۷)

♦ ضرورت حجاب و پوشیدگی از دیدگاه روان شناسان

هنگامی که ضرورت حجاب یا از روی نادانی، و یا به سبب اغراض سیاسی به عنوان نشانه ای از اسارت زن تبلیغ می شود حداقل باید روشن کرد که: حقیقت علمی و تجربی غیر از این می گوید (با حجاب ضرورت دارد؟ دکتر شهریار روحانی، ص ۳۸)

تحقیقات روانشناسی نشان داده است که پوشیدگی زنان ریشه ی روانی دارد، برای رشد و بلوغ روانی آنان ضروری است. کسانی که علت تفاوت در پوشش مردان و زنان را نشانی از برتری جویی یا دلیل نابرابری حقوق زن و مرد و یا نشانه ای از اسارت زنان می دانند از این حقیقت غفلت کرده اند که ضروریات بلوغ روانی مردان و زنان در مرحله ای از یکدیگر جدا شده و بر خلاف تبلیغات عوامانه، «پوشش» مناسب برای زنان به تفاوت مراحل رشد روانی آنان باز می گردد و ریشه در فطرت انسانی دارد. (همان منبع، ص ۸۹)

■ ■ مراحل رشد انسان:

مراحل رشد آدمی به ۵ مرحله تقسیم بندی می شوند و کودک در هر مرحله از رشد، نیازها و خواسته های مخصوصی دارد که چنان چه در هر مرحله، نیازهای روانی کودک به اندازه و از مجرای صحیحی برآورده نشود، کودک دچار عارضه ی «توقف شخصیت» شده یعنی تا پایان مدت عمر در جست و جوی نیازهای همان مرحله بوده و حالات آن دوران را بروز می دهد. (همان - ص ۱۳)

این مراحل عبارتند از:

- ۱) مرحله گیرندگی غیر فعال
- ۲) مرحله گیرندگی فعال یا رشد احساس های بچگانه
- ۳) مرحله رشد عضلانی
- ۴) مرحله تحرک و آغاز تشخیص هویت یا دوران نهان تناسلی
- ۵) کمال هویت زنان یا مردان

با اندک تفاوتی در نام گذاری، این ادوار مورد قبول و توافق اکثر روانشناسان رشد می باشد. مثلاً فرویدست های جدید این پنج مرحله را با اصطلاحات مائوس و درخور مکتب خود به صورت: مرحله دهانی اول و دوم، مرحله مقعدی، مرحله تناسلی پنهان و بالاخره مرحله تناسلی نام گذاری کرده اند. (همان، ص ۱۱)

■ توقف شخصیت

در مرحله چهارم که «مرحله ی تحریک یا دوران نهان تناسلی» نام گذاری شده، تفاوت رفتار پسران با دختران در نحوه سلوک اجتماعی یا برخورد با اشیاء بیرونی و محیط پیرامون خویش آشکار می شود و «مهم ترین مرحله در بازشناسی اثر حجاب همین مرحله است». پسران در این مرحله حالت تهجمی و به ظاهر ستیزه جویانه می گیرند و تمایل آشکاری برای تسلط و تفوق بر دیگران از خود بروز می دهند اما دختران درست در جهت مخالف پسران حالت «جذب» و «پذیرش» دارند و قدرت جلب توجه دیگران را از خود بروز می دهند. علاقه به پوشیدن لباسهای زیبا و آرایش کردن و... از ویژگی این دوره است دختران بر اثر «توقف شخصیت» در این مرحله به موجوداتی کاملاً گیرنده تبدیل شده و همیشه اسیر جلب توجه دیگرانند.

ولی در صورتی که فرد در این مرحله نمانده و به مرحله پنجم که «مرحله تکامل بلوغ و تعیین هویت انسانی» نام گذاری شده است صعود کند، به جای تمایل برای جذب همگان و صرف تمام وقت و نیروی حیاتی در این راه، تنها به یک مرد - همسرش - توجه کرده و بقیه توانایی های جسمی و روحی خود را صرف سازندگی می کند.

زنان در این مرحله علاوه بر قدرت گیرندگی، توانایی پروراندن یافته، در همین حال تمایل به جذب و جلب توجه دیگران در آنها کم می شود. ولی توقف شخصیت در مرحله ی چهارم موجب می شود تا زنان از قدرت تمرکز برای مادری و عشق ورزیدن (به همسر) فرزندان) عاجز مانده و صرفاً به موجودی مبدل می شوند که دانما در بند جلب توجه دیگران است. (همان / ص ۲۲ و ۲۳)

توقف در شخصیت زنان در حقیقت نوعی بیماری است که تمام قدرت و توانایی زنان را می بلعد و موجب صرف همه ی استعدادهای آنان در آراستگی ظاهری و زیبایی صوری برای جلب دیگران می شود. به زودی آثروا و استیصال ناشی از این عطش بی پایان بدون استثناء حرام و سرخوردگی و فقدان مهرورزی و عدم توجه به حقایق دیگر زندگی را در بردارد (برگرفته از همان / ص ۵۵)

■ نزول شخصیت

در هر یک از مراحل رشد، چنانچه کودک و نوجوان و یا حتی فرد بالغ تحت فشار شدید روانی قرار گیرد، گاهی دفعتاً به مراحل ابتدائی تر رشد نزول می کند. این عکس العمل را نزول شخصیت می گویند.

■ نزول شخصیت در زنان بالغ

زنان نیز همانند بسیاری از انسان های دیگر به علت اختلال معمول در روانشان در صورت برخورد با مشکلات روحی به مرحله ابتدائی تری از رشد روانی نزول می کنند. بی تفاوتی، سردی، و کم توجهی شوهران یکی از علل این نزول شخصیت است. در چنین حالی زن از نظر روانی سقوط کرده و غالباً به یکی از مراحل خصوصاً مرحله چهارم رجوع می کند. زن برای مقابله با عدم اعتماد و امنیت نسبت به همسر خویش به عرضه خود پرداخته و سعی می کند از طریق جسمانی توجه همسر را جلب کند و در صورت عدم موفقیت، برای اثبات مقبولیت و زن بودن خود به آرایش و نمایش جسمانی در انتظار می پردازد تا تأثیری را که از همسر دریافت نکرده است از اجتماع کسب کند. به عبارت دیگر بی توجهی و بی حمیتی شوهران در بسیاری از موارد منتهی به بی بندوباری و نزول شخصیت زنان خواهد شد. (همان منبع / ص ۲۷ و ۲۸)

تمایل به تسلط بر همگان و تصاحب همه زنان و کله شقی و نفوذناپذیری در مردان، و خود آرایی برای همگان و اسارت برای جذب دیگران در زنان، اظطوار زنانه از مردان و اداهای مردانه از زنان، همگی نشانی از عدم بلوغ روانی هستند. (همان منبع / ص ۳۳ و ۳۴)

■ قوانین طبیعت

برخی از جامعه شناسان حجاب و پوشش زن را مقتضای طبیعی جامعه بشری معرفی کرده اند. مونتسکو می نویسد: «قوانین طبیعت حکم می کند زن خوددار باشد» زیرا مرد با ظهور آفریده شده است و زن نیروی خودداری بیشتری دارد بنابراین تضاد بین آنها را می توان با حجاب از میان برد و بر اساس همین اصل، تمام ملل جهان معتقدند که زنان باید حیا و حجاب داشته باشند. (به نقل از روح القوانین، مونتسکو، ترجمه علی اکبر مهدوی، ص ۱۰۱)

■ ■ جاذبه زن و مرد

دانشمندان آلمانی به وسیله آزمایشاتی ثابت کرده اند که امواج نامرئی الکتریکی مثبت از مردان و الکتریسته منفی از زنان ساطع می شود و برطبق آن یکدیگر را جذب می کنند. (از کتاب برای چشمهای ص ۳۱)

در میان کلیه موجودات عالم اعم از انسان و حیوان و غیره اینها رابطه ی مغناطیسی و الکتریک «قوه جاذبه» وجود دارد و به وسیله آن یکدیگر را جذب می کنند. (آیت الله مصطفی نورانی، سعادت خانواده در ازدواج، ص ۱۳۶)

الکتریسته و جاذبه مثبت که در مرد و جنس تر بطور کلی موجود می باشد جنس مقابلش را که دارای الکتریسته منفی است به طرف خود می کشاند و آنرا بسوی خود جذب می نماید و این نیروی موجود چیزی است که هیچ عاملی نمی تواند از آن جلوگیری به عمل آورد زیرا آن یکی از بزرگترین نوامیس طبیعی به شمار می رود و یگانه وسیله برای دوام و بقای نسل می باشد. اما باید به این موضوع توجه داشت که الکتریسته و قوه مغناطیسی یا جاذبه در شرایط خاصی بوجود می آید و هرچه این شروط مهیاتر باشد نتیجه یا راندمان آن بیشتر خواهد بود. (از کتاب برای چشمهای ص ۳۲ و نیز سعادت خانواده در ازدواج، ص ۱۳۶)

■ ■ انحراف روانی

کلیه روانشناسان چشم چرانی را یک نوع انحراف روانی قلمداد می کنند (voyuerism و Inspectionhism) این انحراف هرگاه در کسی بوجود آید قابل توقف نخواهد بود و هر لحظه بر میزان آن افزوده خواهد شد.

یک فرد چشم چران هرگز با چند ساعت چشم چرانی نمودن در روز قانع نمی شود و این حالت کم کم در او یک حالت وحشیانه و حیوانی خاصی به وجود می آورد و رفته رفته او را به یک بیماری و انحراف روانی دیگر به نام (vojeurisme) مبتلا می سازد.

در این حال بیمار از تماشای بدن عریان و... لذت می برد و این مرحله مقدمه ایجاد سادیسم است. (از کتاب برای چشمهای ص ۳۴)

اصولاً اکثر بیماری جوانان از این ره گذر آغاز می شود زیرا چشم می بیند و دل می خواهد و قلب برای بدست آوردن خواسته خود فعالیت می کند و روح تسخیر می شود و چون کار به جایی نمی رسد و جو طبیعی این رشته را پاره می کند و پاره شدن رشته ی این لذت عاماً ایجاد یک عقده ی روانی می شود و روحش متزلزل می شود. (داستانهایی از چشم و نگاه، علی میر خلف زاده، ص ۱۷۸-۱۷۹)

■ ■ خوندنمایی

یکی از بیماریهایی که در اثر عدم تعادل در استفاده از انگیزه جنسی بوجود می آید بیماری خوندنمایی است (exhibitionism) که حالتی است که شخص با نشان دادن قسمتی از بدن میل جنسی خود را ارضاء می کند نشان دادن بدن از طریق ماهواره، مجلات، فیلمها و... از این مواردند اینها سه دسته هستند.

الف) خفیه افرادی هستند که با پوشیدن لباسهای عجیب و غریب و یا انتخاب رنگهای تند و زننده توجه دیگران را جلب می کنند.

ب) متوسط، بیرون گذاشتن قسمتی از بدن

ج) حاد متحرین (برهنگان)

بیماری خوندنمایی در زنان مشهورتر است. (کتاب روانشناسی و فرهنگ پوشش، ص ۴۳، انتشارات دانشگاه تهران)

علم هم تجربه کرده است...

■ غریزه جنسی

غریزه جنسی در مواقعی که مناظر شهوت انگیز از قبیل تصاویر ننگین یا فیلم های سکسی یا بدن های نیمه عریان در معرض دید انسان قرار گیرد به صورت انقلاب جنسی درمی آید که اگر مرتباً ارضاء شود از نظر تکرار و اگر ارضاء نشود از لحاظ وارد شدن شکمهای مکرر به معز و قلب بیماری هایی غیر قابل علاج را به وجود می آورد. پس غریزه ای که به حال قلبیان و انقلاب درآید و به موقع ارضاء نشود آثار بدی در ارگانیسم بدن به جای می نهد که غالباً در زمان ناپذیر است. (از کتاب حجاب در ادیان الهی، ص ۴۴-۴۵ و از کتاب برای چشمانت، ص ۳۶)

■ ناراحتیهای عصبی

روانپزشکان در کسانی که مدتی گرفتار تحریکات جنسی بدون ارضاء شده اند بیشتر ناراحتیهای عصبی و (روان تنی) زیر یا پاره ای از آنها را ملاحظه کرده اند:

- ۱- دشواری در تنفس
 - ۲- درد در اطراف قلب
 - ۳- بالا رفتن طیش قلب
 - ۴- ضعف و خستگی و کوفتگی عمومی
 - ۵- درد و مالش معده
 - ۶- سر درد
 - ۷- هراس و دلپره از خطرات غیر قابل توصیف
 - ۸- بی قراری و نا آرامی
 - ۹- بی خوابی
 - ۱۰- کم اشتها
 - ۱۱- خستگی فکری و دماغی
- (جوانی پر رنج ص ۳۳۵؛ به نقل از کتاب برای چشمانت ص ۳۶ و ۳۷)

■ عوارض پوشش نامناسب

بعضی با دیدن فرم لباس که بدن را نمایان می سازد، تحریک می شوند، برجستگی های بدن اگر در لباس ظاهر شوند، مرد آنها تعمیم داده و لذت می برد. اینجاست که نشان دادن برجستگی های بدن یا لباسی همانند عریان بودن است.

بعضی با دیدن افراد چاق و بعضی با دیدن افراد لاغر تحریک می شوند، و بعضی با نوع راه رفتن و ... همه از این موارد اند. (روانشناسی رنگ، ص ۶۵، دکتر مارکس لوتر) بسیاری از تجار بزرگ جهان، از زن برای فروش کالا استفاده می کنند، عکس بدن آنها را روی جوراب و ... می اندازند یا او را در کنار اشیا قرار می دهند، مردها در حقیقت عکس زن را می خرند نه کالا را! از نظر فروید مرد با دیدن تصاویر و عکس ها که نمایانگر چیزی از زن باشد لذت برده و ارضاء می شود. (ص ۶۵، روانشناسی در خدمت سیاست، زیگموند فروید)

از زبان آمار

از زبان آمار

■ پرو فسور سیمور هالک مدیر قسمت روانی دانشگاه ویسکانسین: فقط در این دانشگاه سالانه بیش از ۸۰۰ دانشجو به کلینیک بیماریهای روانی مراجعه می کنند نه تنها من و همکارانم بلکه اکثر روان شناسان دانشگاه های آمریکا از وضع روحی نسل جدید آمریکا دچار وحشت شده اند

مجله SCIENCE DIYEST ص ۲۷

■ دختران همین که به سن بلوغ می رسند گویی ذاتاً در مقابل پسران پاکدامنی پیشه می کنند اما فرهنگ ما به آنان می آموزد که این یک مشکل است. در جوامع ساده تر که پاکدامنی هرگز تضعیف نشده زنان جوان حیا بیشتری دارند

فمنیسیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳ وندی شلیت

■ تجاوز به عنف (به زور) از هر ۳۴ دقیقه یک فقره به هر ۱۴ دقیقه (یک فقره) رسیده، طبق نوشته مجله آمریکایی نیوزویک هر ساله دهها هزار کودک در اروپا مورد تجاوز جنسی و سوء استفاده های دیگر قرار می گیرند این آمار مربوط به دو دهه ی گذشته است اکنون این آمار به طور وحشتناکی افزایش یافته است

فمنیسیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳ وندی شلیت

■ طبق آمارگیری در انگلستان ۴۱٪ زنان ۱۶ تا ۳۰ ساله از اینکه احتمالاً مورد تجاوز قرار گیرند همیشه و به طور دائم بسیار نگران هستند بیش از ۱۱٪ از زنان انگلیسی معتقدند که به هر حال یک روزی از سال مورد تجاوز قرار خواهند گرفت. ۴٪ زنان از آذیرهای هشدار دهنده تجاوز جنسی استفاده می کنند و ۷٪ از زنان کلاس های دفاع از خود دیده اند

روزنامه جمهوری اسلامی ۶۴/۹/۲۳

■ طبق آمار ۹۰٪ بزهکاران جوان ۱۴ تا ۲۵ سال از میان خانواده های از هم پاشیده بر خواسته اند در جهان حدود ۹۰ میلیون جوان زیر ۲۰ سال از خانواده های طرد شده اند، بدون خانه و کاشانه حیران در خیابانها زندگی می کنند. در آمریکا از هر ۴ نوزاد یکی نا مشروع است تنها در سال ۱۹۷۹ بیش از ۵۹۷۰۰۰ کودک نامشروع در آمریکا متولد شده اند در سوئد ۷ میلیونی، سالانه ۲۷۰۰۰ کودک نامشروع متولد می شوند

عوامل فساد ص ۸۵. داستانهای از پوشش و حجاب ص ۸۲

■ من در سال ۱۹۷۵ به دنیا آمدم و همه گونه مشکلاتی را که زنان با آن روبرو هستند درک کرده ام، از بی اشتیاهی عصبی تا تجاوز توسط دوست پسر، از عدم امنیت محض در خیابانها تا داستان هایی در باره مزاحمان و مزاحمت های خیابانی، از دختران نوجوانی که به گونه ای اسفبار خود را باردار می یابند تا زنان سی، چهل ساله ای که نومیدانه با مشکل عدم باروری مواجه هستند تنها می توانم بگویم که این فرهنگ با زنان مهربان نبوده و حتی در همان لحظه ای که انرژی اجتماعی و سیاسی بسیار فراوانی را برای درمان مشکلات آنان صرف نموده نیز با آنان مهربان نبوده است

فمنیسیم در آمریکا سال ۲۰۰۳ وندی شلیت

■ بدهی است وقتی اجازه دادیم هر کاری آزاد باشد، آزار جنسی، مزاحمت ها، و تجاوز به عنف هم افزایش پیدا می کند جامعه ای که علیه شرم و حیا اعلام جنگ کرده دشمن زنان است

کتاب فمنیسیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳ ص ۲۶

■ در سال ۱۹۹۳، بیش از ۲۲۰۰ دانش آموز دختر به مجله سون تین گزارش دادند که پسرها آنها را مورد حرکات تحریک آمیز قرار داده اند. پژوهشگران دانشکده ولسی پس از انتشار این مطلب دریافتند که در حدود ۴۰ درصد دختران هر روز و ۳۹ درصد به طور هفتگی مورد آزار جنسی قرار می گیرند. بیش از دو سوم این مزاحمت ها در انتظار عمومی صورت می گیرد و حدود ۹۰ درصد آنان مورد رفتار و گفتار تحریک آمیز جنسی قرار می گیرند.

همان، ص ۲۰

■ به گفته شلیت، برنامه زندگی خانوادگی در ایالت نیوجرسی، با آموزش مسائلی مانند کنترل زایمان، سقط جنین... و بلوغ از مهد کودک آغاز می گردد.

الکساندر سنجو (مستول سازمان والدین شهر نیویورک در سال ۱۹۹۸) در روزنامه دلی نیوز می نویسد:
۷۵ درصد نوجوانان آمریکایی قبل از پایان تحصیلات متوسطه رابطه جنسی دارند. در نیویورک بیش از ۵۴ هزار نوجوان بین سنین ۱۵ تا ۱۹ سالگی باردار می شوند.

همان، ص ۲۲

■ قبلاً ۱۳ درصد زنان جوان می گفتند فشار دوستان آنان را وادار کرده برای نخستین بار رابطه جنسی برقرار کنند. حالیکه اکنون این رقم به بیش از یک سوم رسیده است.

مرکز پژوهش افکار دانشگاه شیکاگو سال ۱۹۹۵

■ بر اساس پژوهشی که دکتر آنت لایسون در سال ۱۹۹۸ پیرامون خیانت به همسر انجام داده است، ۱۸ درصد شوهران بریتانیایی مرتکب خیانت شده اند. رقم مشابهی نیز در مورد ایالت متحده وجود دارد.

فمنیسیم در آمریکا سال ۲۰۰۳، وندی شلیت، ص ۳۶

■ فرانسیس ویلیارد که یک مسیحی ثابت قدم بود و در تبلیغ دینش یز طولانی داشته اولین کسی بود که جنبش زنان را پایه ریزی کرد (در سال ۱۸۸۰)، او سخت کوشید تا امتیازات بیشتری را برای زنانی که حقوق آنان به طرز خسوفت باری نقض شد، کسب نماید. زنان به خاطر تحریف ارزش های اخلاقی توسط مردان، برای مذهب های طولانی قربانی جریان قراردادی ناجوانمردی ها بودند. و می نویسد: وقتی در ماساچوست و ورمونت جرم دزدیدن یک گاو از جرم تجاوز به یک دختر سنگین تر است و یا در ایلی نویز تجاوز اصولاً جرم محسوب نمی شود به این نتیجه می رسیم که (ما زنان) مذهب های طولانی است که قربانی فرومایگی هستیم.

فمنیسیم در آمریکا سال ۲۰۰۳، وندی شلیت، ص ۳۶

■ ۷۲ درصد از جنایتکاران نوجوان بدون پدر بزرگ شده اند و آمارها نشان می دهد که ترک تحصیل، خودکشی و سایر رفتارهای ناپهناجار بیشتر در میان نوجوانانی رخ می دهد که فاقد پدر بوده اند.

همان، مقاله فمنیسیم و مذهب، ص ۹۰

■ در سال ۱۹۹۰ کارول گیلیگان، مستول علمی دانشگاهی، اعلام کرد دختران آمریکایی از نظر روانی «تهی» از نظر اجتماعی «ساکت» و از نظر تحصیلی «عقب افتاده» هستند.

همان، ص ۱۰۶

■ مری پایفر، روانشناس بالینی، به نقل از مرکز کنترل بیماریها در آتلانتا می نویسد: میزان خودکشی در میان کودکان ده تا چهارده ساله در فاصله سالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۹۸، ۷۵ درصد افزایش یافته پایفر اعلام می کند: در میان دختران در سال ۱۹۷۹، ۴۸ مورد و در سال ۱۹۹۸، ۶۱ مورد خودکشی وجود داشته است. در مورد پسران این رقم از ۱۰۳ مورد به ۱۷۶ مورد افزایش پیدا کرده است.

همان، ص ۱۰۸

■ هیلاری کارلیپ آمریکایی در کتاب دختران می نویسد: از بیشتر نوشته های دختران چنین بر می آید که آنان پیوسته احساس می کنند با رفتارهای خشونت آمیز به آنان بی احترامی می شود. این رفتارها به صورت های گوناگون مانند مزاحمت های جنسی، اذیت و آزار روانی، آزار جسمی و کلامی و تجاوز به عنف دیده می شود. مزاحمت های جنسی، نگرانی روزانه آنها محسوب می شود و بیشتر دختران حتی برای تنها قدم زدن در خیابان احساس امنیت نمی کنند.

کتاب فمنیسیم در آمریکا تا سال ۲۰۰۳، ص ۱۸

حجاب در قرن ۲۱

حجاب در قرن ۲۱

وقتی حجاب جهانی می شود

نورا گاباله اولین رئیس جمهور
زن مسلمان در اروپا

نورا گاباله: هدف ما متمرکز ساختن
نقش زنان مسلمان در خانواده و
کارتشان در جامعه است.

♦ زنان مسلمان در مالزی

♦ زنان مسلمان در فرانسه

تصویر دو دختر مسلمان فرانسوی در کنار پدرشان

♦ زنان مسلمان در ژاپن

♦ زنان مسلمان در استرالیا

وقتی حجاب جهانی می شود

♦ زنان مسلمان در اندونزی

♦ زنان مسلمان در آفریقا

به خاطر حجاب

دستگیری زن ترکیه‌ای
معارض به قانون منع حجاب،
و انتقال وی به زندان

خانم روالد (نویسنده):

یک راهبیه مسیحی که حجاب دارد، در نظر غریبان،
نماد آرامش، پاکی و خلوص مذهبی است؛ ولی یک
زن مسلمان یا حجاب، نمادی از ستم بر زنان و یا
سیاست‌های تعصب‌آمیز تلقی می‌شود.

■ تظاهرات اعتراض آمیز زنان علیه قانون منع حجاب

دختران مسلمان فرانسه

دختران مسلمان لندن

دختران مسلمان لبنان

خاتم روالد (نویسنده):

زن با حجاب به طور دائم، مخالفت عملی خود با معیارهای اجتماعی حاکم در غرب را نشان می دهد.

هاله افشار یک خاتم فمینیسم:

زنان با حجاب معتقدند حجاب، آنها را ناظر بر دیگران می کند و نه دیگران را ناظر بر آنها، و ایشان را از تحمیل های صنعت مد و فشارهای افسانه زینا بودن آزاد می کند، به قول خاتم روالد، دلیل اصلی مسلمانان فراتر از همه اینها است، و آن وظیفه شرعی آنان است.

تظاهرات اعتراض آمیز زنان علیه قانون منع حجاب
در کشور های مختلف اروپایی

پس چرا لباس راهبه پوشیدن، یا کلاه و لباس یهودی داشتن، یا عمامه داشتن سبک ها در اروپا به راحتی پذیرفته می شود؟!

